ለሌሎች ያለብህ ግዴታ

በቶም ዋልድኮር

I ከእኔ በቀር ሌሎች አማልክት አይሁኑልህ። II የተቀረጸውንም ምስል ለአንተ አታድርግ። III የአምላክህን የእግዚአብሔርን ስም በከንቱ አትጥራ። IV የሰንበትን ቀን ትቀድሰው ዘንድ አስብ።	V አባትህንና እናትህን አክብር። VI አትግደል። VII አታመንዝር። VIII አትስረቅ። IX በጎረቤትህ ላይ በሐሰት አትመስክር X የባልንጀራህን ቤት አትመኝ።

ክፍል VII

ከአስር እስከ ታዳጊ ወጣቶች ስድስት የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርቶች

በአጫጭር ካቴኪዝም ጥያቄዎች 62-81 ላይ በመመስረት

ለሌሎች ያለብህ ግዴታ
ማውጫ

መቅድም ለአስተማሪዎች 3

ምዕራፍ 1: ባለስልጣንን አክብር 8

ምዕራፍ 2: ሕይወትህን ጠብቅ 25

ምዕራፍ 3: ርኩሰትን አስወግድ 39

ምዕራፍ 4: ባለቤትነትን አክብር 56

ምዕራፍ 5: እውነትን ተናገር 67

ምዕራፍ 6: ባለህ ነገር እርካ 82

አባሪ: የታዳጊዎች ምርክ ሽት 97

የቅጂ መብት © 2017 በ

የልጆች ሚኒስቴር ኢንተርናሽናል, Inc.

2331 4th St., Suite 106, Tucker, GA 30084-4499 ኢ-ሜል፡ childrensministry1@earthlink.net ኢንተርኔት፡ childministry.com

ስልክ: (770) 493-8952

ሁሉም ጥቅሶች ከ1962 ዓ.ም የአማርኛ መጽሐፍ ቅዱስ ትርጉም የተወሰዱ ናቸው።።

መቅድም ለአስተማሪዎች

እግዚአብሔር የማይሞቱ ነፍሳትን ለእግዚአብሔር አገልግሎት እና ክብር የማሰልጠን አስደናቂ ኃላፊነት ሰጥቶሃል። የታዳጊዎቹ ዘላለማዊ ድነት እና ምድራዊ ደህንነት ሀላፊነትህን በታማኝነት መወጣት አለመወጣትህ ላይ የተመሰረተ ሊሆን ይችላል። ያንተ ጥንቃቄ የተሞላበት ሃይማኖታዊ መመሪያ ነፍሳቸውን ሊመግብ እና የሕያውና እውነተኛውን አምላክ ቤተ ክርስቲያን ለብዙ ዓመታት እንዲያገለግሉ ሊያስታጥቅ ይችላል።

ይህንን አስፈላጊ ተግባር የእምነት እና የፍቅር ስራ አድርገህ ያዘው። ለእያንዳንዱ ምዕራፍ በምታደርገው ዝግጁት ትልቅ ትጋት አሳይ፣ ደግሞም ጸልይ። በጉርምስና ዕድሜ ላይ የሚገኙ ልጆች እነዚህን ትምህርቶች በቀላሉ እንዲያስታወሷቸው ከማድረግ ወይም መልሶችን ብቻ ከማስተማር ይልቅ በልባቸው በመረዳት የመተግበር አስፈላጊነትን አስጨብጣቸው። ካቴኪዝምን ማጥናት እና የቅዱሳት መጻሕፍት እውቀታቸውን ማሳደግ በአሁኑ ዕድሜያቸውና በሕይወታቸው ሙሉ እንዴት እንደሚጠብቃቸው፣ እንደሚያጠናክራቸው እና እንደሚያበረታታቸው አጽንኦት ሰጥተህ ንገራቸው።

በእምነትና በጸሎት ከድካምህ ብዙ ፍሬ ታያለህ። ልጆቹም ተነሥተው ያመሰግኑሃል። (ምሳ 31፡28)። በእውነት፣ ለመንግሥቱ ለሚደረግ ለዚህ ጠቃሚ ጥረትህ እግዚአብሔር አብዝቶ ይባርክህ!

<u>የዌስትሚኒስተር ካቴኪዝም በአጭሩ</u>

በ1643 የእንግሊዝ ፓርላማ ጥልቅ የሆነ ነገር አደረገ። 121 ፓስተሮች እና 30 ምእመናን ያቀፈ ጉባኤ ጠራ፤ ከእነዚህም መካከል አንዳንዶቹ በዓለም ላይ የሚታወቁ ፈሪሃ እግዚአብሄር ያላቸው የሃይማኖት ሊቃውንት ነበሩ። እነዚህ ለቤተ ክርስቲያን የእምነት መግለጫ እና የአስተዳደር መዋቅር ለመቅረጽ ተሰበሰቡ፣ ያደረጉትም ጥረት በመጨረሻ የአምልኮ ማውጫ፣ የእምነት ኑዛዜ እና ሁለት ካቴኪዝም አንዱ ትልቅ የካቴኪዝም ጥልቅ ጥናት እና አስፈላጊ የሆኑትን ነገሮች ለማስተማር የሚያገለግል አጭር ካቴኪዝምን አስገኘ። ለብዙ አመታት ያደረጓቸው በርካታ ስብሰባዎች የዌስትሚኒስተር ጉባኤዎች በመባል ይታወቁ ነበር።

በእግዚአብሔር መሰጠት ውስጥ፣ ካቴኪዝም እንደ ክርስቲያናዊ አስተምህሮ ፍቺዎች ጠቃሚ ሆነው ይቆያሉ። ነገር ግን በሚያሳዝን ሁኔታ፣ ዘመናዊቷ ቤተ ክርስቲያን በካቴኪዝም ውስጥ ለተጠቃለለው ጤናማ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ትምህርት ብዙ ጊዜ ትኩረት አትሰጥም። በተለይ ታዳጊ ወጣቶች ለሕይወት እና ለተግባር የሚሆን ጠንካራ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መሠረት ሳያገኙ ሲቀሩ በጣም ይሠቃያሉ። አብያተ ክርስቲያናት፣ የክርስቲያን ትምህርት ቤቶች እና ወላጆች በአደራ በተሰጣቸው ታዳጊ ወጣቶች ውስጥ ይህን መሠረት እንዲያሳድጉ ለማበረታታት፣

ቻይልድ ሚኒስቴር ኢንተርናሽናል (ሲኤምአይ) ለአጭር የካቴኪዝም ትምህርት ምቹ ህኬታ የሚፈጥርና የሚደግፉ ቁሳቁሶችን ያዘጋጃል፣ ያሰራጫልም።

<u>ተከታታይ አደረጃጀት</u>

“በአስራዎቹ ዕድሜ ካሉት ታዳጊዎች እስከ ወጣቶች” ተከታታይ ዘጠኝ ክፍሎችን (ወይም መጽሃፎችን) ያቀፈ ነው፡

ክፍል I እግዚአብሔር ለሰው ያለው ራዕይ

ክፍል II እግዚአብሔር ለአለም ያለው እቅድ

ክፍል III የሰው ልጅ ኃጢአት እና ውድቀት

ክፍል IV ለኃጢአተኞች የእግዚአብሔር መፍትሄ

ክፍል V የእግዚአብሔር አስደናቂ ጸጋ

ክፍል VI ለእግዚአብሔር ያለብን ግዴታ

ክፍል VII ለሌሎች ያለብን ግዴታ

ክፍል VIII የእግዚአብሔር የጸጋ መንገድ

ክፍል IX የጌታ ጸሎት

እያንዳንዱ ክፍል ከሶስት እስከ ስምንት ምዕራፎች አሉት።. እንዲሁም እያንዳንዱ ምዕራፍ ሦስት ክፍሎችን ማለትም ካቴኪዝም፣ የቃል ጥቅስና የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ያቀፈ ነው። የመጨረሻዎቹ ሁለት ክፍሎች የካቴኪዝሙን ክፍል ይደግፋሉ፤ ትምህርቱንም ይጠቁማሉ። የቃል ጥቅሱን እና የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ስታስተምር፣ ካቴኪዝም እና ቅዱሳት መጻህፍት በአሥራዎቹ ዕድሜ ውስጥ የሚገኙ ልጆች ለሚገጥሟቸው ችግሮች እና ተግዳሮቶች አስፈላጊ መሆናቸውን አጽንኦት ስጥ።

<u>ሃሳቦችን እና ምክሮችን ማስተማር</u>

ከማስተማርህ በፊት, ሙሉውን ምዕራፍ በጥንቃቄ አጥና። ግልጽ የሆነ አጠቃላይ እይታ ለማግኘት የተዘረዘረውን የመማር ዓላማ እና ካቴኪዝምን ተጠቀም። ትምህርትህን ጤናማ በሆነ የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ላይ የተመሠተ አድርግ። እንዲሁም ሌሎች ክፍሎች እና ምዕራፎች ሊሸፍኗቸው ወደ ሚችሉት ርእሶች በጣም ርቀህ እንዳትሄድ ተጠንቀቅ።

የመማሪያው ዓላማ በእያንዳንዱ ምዕራፍ መጀመሪያ ላይ ይታያል። ትምህርቱን በችኮላ በማለፍ ወይም የራስ የመተዳደሪያ መርሃ ግብር ለማክበር ሲባል ይህንን አላማ መስዋት

የማድረግ ፈተናን ተቃወም። በአሥራዎቹ ዕድሜ ውስጥ የሚገኙ ወጣቶች የተገለጹትን ዓላማዎች ሳያሳኩ ትምህርቱን በመቸኮል ከማለፍ ይልቅ በእያንዳንዱ ምዕራፍ ላይ ሁለት ወይም ከዚያ በላይ ክፍለ ጊዜዎችን ማሳለፍ የተሻለ ነው።

ታዳጊዎች በአንዳንድ የካቴኪዝም ጥያቄዎች እና መልሶች ውስጥ ያሉትን የቃላት እና የአረፍተ ነገር አወቃቀሮችን ለመረዳት ትንሽ አስቸጋሪ ሆኖ ሊያገኙት ይችላሉ። ያልተለመዱ ቃላትን መፈለግ እና ካቴኪዝምን በራሳቸው ቃላቶች እንደገና መፃፍ ግንዛቤን ይጨምራል። ምንም እንኳን ካቴኪዝምን ማስታወስ ትልቅ ጥቅም ቢሰጥም፣ ትርጉሙን ግልፅ ቀጥተኛ በሆነ ቋንቋ ማብራራት የበለጠ አስፈላጊ ነው። በእርግጥም ያልተረዱትን ቃላት ማስታወስ የመንፈሳዊ እድገትን አቅምን ይገድባል። መረዳቱ ሳይረዱት በቃል መሸምደድን ያስከትላል።

የውይይት ጥያቄዎች ምልክት በተደረገባቸው መልሶች ተደግፈው በእያንዳንዱ ምዕራፍ ውስጥ ባሉት ሦስት ክፍሎች ውስጥ ይገኛሉ። ሁሉንም መልስ ያላካተቱ፤ የመወያያ ጥያቄዎች በአባሪው ታገኛቸዋለህ። እነዚህን ጥያቄዎች ገልብጠህ ለተማሪዎችህ ማሰራጨት አለብህ። እነዚህ ጥያቄዎች ታዳጊዎች የእያንዳንዱን ምዕራፍ የመማር አላማ ማሳካት መቻላቸውን ለመወሰን በጣም አስፈላጊ ናቸው። እነዚህን ጥያቄዎች በተለያዩ መንገዶች ልትጠቀምባቸው ትችላለህ፣ ግን አንዱ አማራጭ እያንዳንዱን ክፍል ካስተማርክ በኋላ ወዲያውኑ በክፍል ውስጥ ማወያየት ነው። በማናቸውም የተሳሳቱ ወይም ያልተሟሉ ምላሾች ታዳጊዎቹን እርዳቸው።

የዝማሬዎች ዝርዝር በእያንዳንዱ ምዕራፍ መጨረሻ ላይ ተቀምጠዋል። ለመጨረሻ ጊዜ ዋና ዋና ነጥቦቹን ለማጉላት አንድ ወይም ከዚያ በላይ መዝሙሮችን ዘምሩ ወይም ደግሞ እንደ የመደምደሚያ ጸሎት ከመዝሙር አንዱን ጮክ ብለው ያንብቡ። የሥላሴ መዝሙር (1990) አብዛኛዎቹን እነዚህን የተመረጡ መዝሙሮች አካቶ ይዟል።

በመጨረሻም፣ ትምርትህን ለማጠናከር እና የታዳጊዎችን ትምህርት ለማሻሻል በሲኤምይ(CMI)-የተዘጋጁ የፓወር ፖይንት ስላይዶችን መጠቀም አለብህ። ለእያንዳንዱ ክፍልና ምዕራፍ የሚሆኑ የፓወር ፖይንት ማቅረቢያዎች ማግኘት ትችላለህ። ለትምህርቱ አጋዥ የሆኑ የተለዩ የማስተማሪያ ማስታወሻዎች በፓወር ፖይንት ይሰጣሉ።

<u>ለተጨማሪ መረጃ ምንጮች</u>

Palmer, Edwin H. The Five Points of Calvinism. Grand Rapids, MI: Baker Book House, 1999.

Vincent, Thomas. The Shorter Catechism Explained from Scripture. Carlisle, PA: Banner of Truth Trust, 2010.

Vos, Johannes G. The Westminster Larger Catechism: A Commentary. Edited by G I.Williamson Phillipsburg, NJ: Presbyterian and Reformed Publishing Company, 2002.

Williamson,G.I. The Westminster Confession of Faith for Study Classes. Phillipsburg, NJ: Presbyterian and Reformed Publishing Company, 2004.

Williamson,G.I. The Westminster Shorter Catechism for Study Classes. Phillipsburg, NJ: Presbyterian and Reformed Publishing Company, 2003.

ክፍል VII

ለሌሎች ያለብህ ግዴታ

ምዕራፍ 1

ባለስልጣንን አክብር

ዓላማ፡- አምላክን የማወቅ በሥልጣን ላይ ያሉትን እንደሚሾምና እንድታከብራቸው እንደሚፈልግ ለማወቅ

ካቴኪዝም፡- ጥ. አምስተኛው ትእዛዝ ምን ይላል?

መ. አምስተኛው ትእዛዝ፡- አባትህንና እናትህን አክብር፤ አምላክህ እግዚአብሔር በሚሰጥህ ምድር ላይ ዕድሜህ እንዲረዝም ይላል።

ጥ. በአምስተኛው ትእዛዝ ምን እንድታደርግ ያስፈልጋል?

መ. አምስተኛው ትእዛዝ ሁሉም ሰው በተለያዩ ቦታዎች እና ግንኙነቶች የሉ የበላይ፣ የበታች ወይም እኩል ለሆኑ ክብርን መጠበቅ እና ተግባራቶቹን መፈፀምን ይጠይቃል።

ጥ. በአምስተኛው ትእዛዝ የተከለከለ ነገር ምንድን ነው?

መ. አምስተኛው ትእዛዝ የማንኛውም ሰው በተለያዩ ቦታዎች እና ግንኙነቶች ውስጥ የሚገባውን ክብር እና ግዴታ ችላ ማለትን ወይም ተገቢውን ነገር አለማድረግን ይከለክላል።

ጥ. ለአምስተኛው ትእዛዝ ምክንያት ሆኖ የተጠቀሰ ነገር ምንድን ነው?

መ. ወደ በአምስተኛው ትእዛዝ ምክንያት ሆኖ የተጠቀሰ ነገር ይህን ትእዛዝ ለሚጠብቁ ሁሉ እግዚአብሔር የረዥም እድሜ እና የብልጽግና ቃል ኪዳን (ለእግዚአብሔር ክብር እና ለራሳቸው ጥቅም እስከሚያገለግል ድረስ) መግባቱ ነው።

የማስታወሻ ጥቅስ፡- ኤፌሶን 6፡1-3 ልጆች ሆይ፥ ለወላጆቻችሁ በጌታ ታዘዙ፥ ይህ የሚገባ ነውና።መልካም እንዲሆንልህ ዕድሜህም በምድር ላይ እንዲረዝም አባትህንና እናትህን አክብር፤ እርስዋም የተስፋ ቃል ያላት ፊተኛይቱ ትእዛዝ ናት።

የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት፡- <u>ለመጋቢ መገዛት</u>

ዓላማ

እግዚአብሔርን ማወቅ በሥልጣን ላይ ያሉትን ይሾማል እና እንድታከብራቸው ይፈልጋል

ካቴኪዝም

ጥ. አምስተኛው ትእዛዝ ምን ይላል?

መ. አምስተኛው ትእዛዝ፡- አባትህንና እናትህን አክብር፤ አምላክህ እግዚአብሔር በሚሰጥህ ምድር ላይ ዕድሜህ እንዲረዝም ይላል።

ጥ. በአምስተኛው ትእዛዝ ምን እንድታደርግ ያስፈልጋል?

መ. አምስተኛው ትእዛዝ ሁሉም ሰው በተለያዩ ቦታዎች እና ግንኙነቶች የሉ የበላይ፣ የበታች ወይም እኩል ለሆኑ ክብርን መጠበቅ እና ተግባራቶቹን መፈፀምን ይጠይቃል።

ጥ. በአምስተኛው ትእዛዝ የተከለከለ ነገር ምንድን ነው?

መ. አምስተኛው ትእዛዝ የማንኛውም ሰው በተለያዩ ቦታዎች እና ግንኙነቶች ውስጥ የሚገባውን ክብር እና ግዴታ ችላ ማለትን ወይም ተገቢውን ነገር አለማድረግን ይከለክላል።

ጥ. ለአምስተኛው ትእዛዝ የሚያበረታታ ምክንያት ሆኖ የተጠቀሰ ነገር ምንድን ነው?

መ. ወደ በአምስተኛው ትእዛዝ ምክንያት ሆኖ የተጠቀሰ ነገር ይህን ትእዛዝ ለሚጠብቁ ሁሉ እግዚአብሔር የረዥም እድሜ እና የብልጽግና ቃል ኪዳን መግባቱ (ለእግዚአብሔር ክብር እና ለራሳቸው ጥቅም እስከሚያገለግል ድረስ) ነው።

መዝገበ ቃላት ወይም ኢንተርኔት በመጠቀም ታዳጊዎች እነዚህን ቃላት እንዲፈልጉ ጠይቋቸው፡ ክብር፣ የበላይ፣ የበታች እና እኩል። እያንዳንዱን ፍቺ እንዲያነቡ እና ከዚያም የተጻፈውን ትርጉም ሳያዩ ቃሉን በራሳቸው ቃላት ለመወሰን ይሞክሩ። እያንዳንዱን ቃል በደንብ እስኪረዱ ድረስ ትርጉሙን በማንበብ እና በራሳቸው ቃላት በመግለጽ መካከል እንዲቀያየሩ ይንገሯቸው። በቀላሉ የተጻፈውን ፍቺ በእያንዳንዱ ጊዜ የሚደግሙ ከሆነ በመጀመሪያ ሁሉንም ትርጓሜዎች እንዲያነቡ ይምሯቸው እና ከዚያ ሳያዩ ሁሉንም ቃላት በራሳቸው ቃላት ይግለጹ። በመቀጠል፣ የካቴኪዝም ጥያቄዎችን እና መልሶችን እንደገና ካነበቡ በኋላ፣ አምስተኛው ትእዛዝ ስለሚያስተምራቸው ነገሮች የቻሉትን ያህል እንዲያብራሩላቸው ጠይቃቸው።

ከዚያም ታዳጊዎች አራቱን የካቴኪዝም ጥያቄዎችና መልሶች በራሳቸው ቃላት እንዲፅፉ አስተምሯቸው፣ የቃላቶቹን በተሻለ ሁኔታ በመረዳት ላይ በመመስረት። ከዚህ በታች ያለው ምሳሌ እንደገና ለመፃፍ የተሞከረ ምን ሊመስል እንደሚችል ያሳያል።

ጥ. አምስተኛው ትእዛዝ ምንድን ነው?

መ. “አባትህንና እናትህን አክብር፣ አምላክህ እግዚአብሔር በሚሰጥህ ምድር ላይ ዕድሜህ እንዲረዝም።

ጥ. አምስተኛው ትእዛዝ ምን ይፈልጋል?

መ. ሁሉንም ሰዎች በተለይም በቤተሰብህ፣ በቤተክርስቲያንህ፣ በትምህርት ቤትህ፣ በንግድህ እና በመንግስት ውስጥ ያሉትን ክብር እና ለእነሱ መገዛት ካለብህ ግዴታህን ተወጣ፣ እነሱም ለአንተ መገዛት አለባቸው፣ ወይም ለርስ በርስ መገዛት አለባችሁ።

ጥ. አምስተኛው ትእዛዝ ምን ይከለክላል?

ሀ. ሌሎችን አለማክበር ወይም ለእነሱ ያለህን ግዴታ ችላ ማለትን ይከለክላል።

ጥ. አምስተኛው ትእዛዝ ታዛዥነታችሁን የሚያበረታታ ምን ምክንያት አለው?

መ. ከእግዚአብሔር ክብር እና ለክርስቲያኖች መልካም በመሆን በማህበረሰብ ውስጥ ሌሎችን ለሚያከብሩ እግዚአብሔር ረጅም እድሜ እና የብልጽግናን ተስፋ ቃል ገብቷል።

<u>መጽሐፍ ቅዱሳዊ ድጋፍ</u>

ታዳጊዎች እንዲያዩዋቸው የሚከተሉትን የአስተምህሮ መግለጫዎች በግልጽ ቦታ ለጥፍላቸው፡-

1. ለቤተ ክርስቲያን መሪዎች ተገዙ።

2. ወጣቶችን በአክብሮት ያዙ።

3. ልጆቻችሁን በአክብሮትና በፍቅር ገስጹ።

4. ለመንግስት ባለስልጣናት ተገዙ።

5. እንደ ቤተ ክርስቲያን መሪዎች በትሕትና አገልግሉ።

6. ለባልሽ ተገገር።

7. ሰራተኞችህን በአክብሮት እና በፍትሃዊነት ያዝ።

8. እንደ መንግስት ባለስልጣናት በትህትና አገልግሉ።

9. ለወላጆችህ ወይም ለህጋዊ አሳዳጊዎችህ ተገዛ።

10. በዕድሜ ታላቆችህ የሆኑትን አክብር።

11. ለአሰሪህ ታዘዝ።

12. ለሚስትህ ግዴታህን ተወጣ።

13. ሌሎች ሰዎችን አክብር

ከዚያም ታዳጊዎች ከላይ ከተዘረዘሩት ዝርዝር ውስጥ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሱን በተሻለ ሁኔታ የሚደግፈውን የአስተምህሮ መግለጫ እንዲለዩ ጠይቃቸው።

ማቴዎስ 20:25–28፣ ኢየሱስ ግን ወደ እርሱ ጠርቶ እንዲህ አላቸው። የአሕዛብ አለቆች እንዲገዙአቸው ታላላቆቹም በላያቸው እንዲሠለጥኑ ታውቃላችሁ።በእናንተስ እንዲህ አይደለም፤ ነገር ግን ማንም ከእናንተ ታላቅ ሊሆን የሚወድ የእናንተ አገልጋይ ይሁን፥ከእናንተም ማንም ፊተኛ ሊሆን የሚወድ የእናንተ ባሪያ ይሁን፤እንዲሁም የሰው ልጅ ሊያገለግል ነፍሱንም ለብዙዎች ቤዛ ሊሰጥ እንጂ እንዲያገለግሉት አልመጣም።

እንደ የመንግስት ባለስልጣናን በትህትና አገልግል።

ሮሜ 12፡10 ወንድማማች መዋደድ እርስ በርሳችሁ ተዋደዱ፤ እርስ በርሳችሁ ተከባበሩ፤

ሌሎች ሰዎችን አክብር።

ሮሜ 13፡1-2 ነፍስ ሁሉ በበላይ ላሉት ባለ ሥልጣኖች ይገዛ። ከእግዚአብሔር ካልተገኘ በቀር ሥልጣን የለምና፤ ያሉትም ባለ ሥልጣኖች በእግዚአብሔር የተሾሙ ናቸው።ስለዚህ ባለ ሥልጣንን የሚቃወም የእግዚአብሔርን ሥርዓት ይቃወማል፤ የሚቃወሙትም በራሳቸው ላይ ፍርድን ይቀበላሉ።

ለመንግስት ባለስልጣናት ተገዛ

ኤፌሶን 5፡22-24 ሚስቶች ሆይ፥ ለጌታ እንደምትገዙ ለባሎቻችሁ ተገዙ፤ክርስቶስ ደግሞ የቤተ ክርስቲያን ራስ እንደ ሆነ እርሱም አካሉን የሚያድን እንደ ሆነ ባል የሚስት ራስ ነውናዳሩ ግን ቤተ ክርስቲያን ለክርስቶስ እንደምትገዛ እንዲሁ ሚስቶች ደግሞ በሁሉ ለባሎቻቸው ይገዙ

ለባልሽ ተገገር

ኤፌሶን 5፡25-28 " ባሎች ሆይ፥ ክርስቶስ ደግሞ ቤተ ክርስቲያንን እንደ ወደዳት ሚስቶቻችሁን ውደዱ፤ በውኃ መታጠብና ከቃሉ ጋር አንጽቶ እንዲቀድሳት ስለ እርስዋ ራሱን አሳልፎ ሰጠ፤እድፈት ወይም የፊት መጨማደድ ወይም እንዲህ ያለ ነገር ሳይሆንባት ቅድስትና ያለ ነውር ትሆን ዘንድ ክብርት የሆነችን ቤተ ክርስቲያን ለራሱ እንዲያቀርብ ፈለገ።እንዲሁም ባሎች ደግሞ እንደ ገዛ ሥጋቸው አድርገው የገዛ ሚስቶቻቸውን ሊወዱአቸው ይገባቸዋል። የገዛ ሚስቱን የሚወድ ራሱን ይወዳል፤

ለሚስትህ ያለህን ግዴታ ተወጣ።

ኤፌሶን 6፡4 “አባቶች ሆይ ልጆቻችሁን አታስቆጡአቸው። ይልቁንም በጌታ ምክርና ምክር አሳድጋቸው።

ልጆቻችሁን በአክብሮትና በፍቅር ገስጹ።

ኤፌሶን 6፡5 ባሪያዎች ሆይ፥ ለክርስቶስ እንደምትታዘዙ በፍርሃትና በመንቀጥቀጥ በልባችሁ ቅንነት በሥጋ ጌቶቻችሁ ለሆኑ ታዘዙ፤

ለአሰሪህ ታዘዝ።

ኤፌሶን 6፡9 እናንተም ጌቶች ሆይ፥ ዛቻውን ትታችሁ እንዲሁ አድርጉላቸው፥ በእነርሱና በእናንተ ላይ የሚገዛው ጌታ በሰማይ እንዳለ ለሰው ፊትም እንዳያደላ ታውቃላችሁና።

ሰራተኞችህን በአክብሮት እና በፍትሃዊነት ያዝ።

ቆላስይስ 3፡18 ሚስቶች ሆይ፥ በጌታ እንደሚገባ ለባሎቻችሁ ተገዙ።

ለባልሽ ተገገር።

ቆላስይስ 3:19፣ ባሎች ሆይ፥ ሚስቶቻችሁን ውደዱ መራራም አትሁኑባቸው።

ለሚስትህ ያለብህን ግዴታ ተወጣ።

ቆላስይስ 3: 20 ልጆች ሆይ፥ ይህ ለጌታ ደስ የሚያሰኝ ነውና በሁሉ ለወላጆቻችሁ ታዘዙ።

ለወላጆችህ ወይም ለህጋዊ አሳዳጊዎችህ ተገዛ።

ቆላስይስ 3:21፣ አባቶች ሆይ፥ ልባቸው እንዳይዝል ልጆቻችሁን አታበሳጩአቸው።

ልጆቻችሁን በአክብሮትና በፍቅር ገስጹ።

ቆላስይስ 3፡22-24 ባሪያዎች ሆይ፥ በቅን ልብ ጌታን እየፈራችሁ እንጂ፥ ለሰው ደስ እንደምታሰኙ ለታይታ የምትገዙ ሳትሆኑ፥ በሥጋ ጌቶቻችሁ ለሆኑ በሁሉ ታዘዙ። ለሰው ሳይሆን ለጌታ እንደምታደርጉ፥ የምታደርጉትን ሁሉ በትጋት አድርጉት፥ ከጌታ የርስትን ብድራት እንድትቀበሉ ታውቃላችሁና። የምታገለግሉት ጌታ ክርስቶስ ነውና።

ለአሰሪህ ተገዛ።

ቆላስይስ 4: 1 ጌቶች ሆይ፥ እናንተ ደግሞ በሰማይ ጌታ እንዳላችሁ ታውቃላችሁና ለባሪያዎቻችሁ በጽድቅና በቅንነት አድርጉላቸው።

ሰራተኞችህን በአክብሮት እና በፍትሃዊነት ያዝ

1ኛ ወደ ጢሞቴዎስ 5፡1-2 ሽማግሌ የሆነውን አትገሥጸው፥እርሱን ግን እንደ አባት፥ ጎበዞችን እንደ ወንድሞች፥ የሸመገሉትን ሴቶች እንደ እናቶች፥ ቆነጃጅቱን እንደ እኅቶች በፍጹም ንጽሕና ለምናቸው።

በዕድሜ ትልቅ የሆኑትን አክብሩ።

ወጣቶችን በአክብሮት ያዙ።

1ኛ ወደ ጢሞቴዎስ 6፡1 የእግዚአብሔር ስምና ትምህርቱ አንዳይሰደብ፥ ከቀንበር በታች ያሉቱ ባሪያዎች ሁሉ ለገዙአቸው ጌቶች ክብር ሁሉ እንደ ተገባቸው ይቊጠሩአቸው።

ለአሰሪዎቻችሁ ተገዙ።

ቲቶ 2፡9-10 ባሪያዎች ስለ መድኃኒታችን ስለ እግዚአብሔር የሚሆነውን ትምህርት በሁሉ ነገር ያስመሰግኑ ዘንድ፥ ለገዛ ጌቶቻቸው እንዲገዙ በሁሉም ደስ እንዲያሰኙ፥ ሳይቃወሙና ሳይሰርቁም በጎ ታማኝነትን ሁሉ እንዲያሳዩ ምከራቸው።

ለአሰሪዎቻችሁ ተገዙ።

ቲቶ 3፡1 ለገዦችና ለባለ ሥልጣኖች የሚገዙና የሚታዘዙ፥ ለበጎ ሥራ ሁሉ የተዘጋጁ፥ ማንንም የማይሰድቡ፥የማይከራከሩ፥ ገሮች፥ ለሰው ሁሉ የዋህነትን ሁሉ የሚያሳዩ እንዲሆኑ ኣሳስባቸው።ለመንግስት ባለስልጣናት ተገዙ።

ሌሎች ሰዎችን አክብሩ።

ዕብራውያን 13፡17 ለዋኖቻችሁ ታዘዙና ተገዙ፤ እነርሱ ስሌትን እንደሚሰጡ አድርገው፥ ይህንኑ በደስታ እንጂ በኃዘን እንዳያደርጉት፥ ይህ የማይጠቅማችሁ ነበርና፥ ስለ ነፍሳችሁ ይተጋሉ።

ለቤተ ክርስቲያን መሪዎችህ ተገዛ።

1ኛ የጴጥሮስ መልእክት 2፡13-14 ለ ጌታ ብላችሁ ለሰው ሥርዓት ሁሉ ተገዙ፤ ለንጉሥም ቢሆን፥ ከሁሉ በላይ ነውና፤ ለመኳንንትም ቢሆን፥ ክፉ የሚያደርጉትን ለመቅጣት በጎም የሚያደርጉትን ለማመስገን ከእርሱ ተልከዋልና ተገዙ።

ለመንግስት ባለስልጣናት ተገዙ።.

1ኛ የጴጥሮስ መልእክት 2፡16-17 አርነት ወጥታችሁ እንደ እግዚአብሔር ባሪያዎች ሁኑ እንጂ ያ አርነት ለክፋት መሸፈኛ እንዲሆን አታድርጉ። ሁሉን አክብሩ፥ ወንድሞችን ውደዱ፥ እግዚአብሔርን ፍሩ፥ ንጉሥን አክብሩ።

ሌሎች ሰዎችን አክብር።

ለመንግስት ባለስልጣናት ተገዙ።

1ኛ የጴጥሮስ መልእክት 2፡18-21 ሎሌዎች ሆይ፥ ለበጎዎችና ለገሮች ጌቶቻችሁ ብቻ ሳይሆን ለጠማሞች ደግሞ በፍርሃት ሁሉ ተገዙ። በግፍ መከራን የሚቀበል ሰው እግዚአብሔርን እያሰበ ኃዘንን ቢታገሥ ምስጋና ይገባዋልና።ኃጢአት አድርጋችሁ ስትጎሰሙ ብትታገሡ፥ ምን ክብር አለበት? ነገር ግን መልካም አድርጋችሁ መከራን ስትቀበሉ ብትታገሡ፥ ይህ ነገር በእግዚአብሔር ዘንድ ምስጋና ይገባዋል። የተጠራችሁለት ለዚህ ነውና፤ ክርስቶስ ደግሞ ፍለጋውን እንድትከተሉ ምሳሌ ትቶላችሁ ስለ እናንተ መከራን ተቀብሎአልና።

ለአሰሪዎቻችሁ ተገዙ።

1ኛ የጴጥሮስ መልእክት 5፡1-3 እንግዲህ እኔ፥ ከእነርሱ ጋር ሽማግሌ የክርስቶስም መከራ ምስክር ደግሞም ሊገለጥ ካለው ክብር ተካፋይ የሆንሁ፥ በመካከላቸው ያሉትን ሽማግሌዎች እመክራቸዋለሁ፤ በእናንተ ዘንድ ያለውን የእግዚአብሔርን መንጋ ጠብቁ፤ እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ በውድ እንጂ በግድ ሳይሆን፥ በበጎ ፈቃድ እንጂ መጥፎውን ረብ በመመኘት ሳይሆን ጕብኙት፤ለመንጋው ምሳሌ ሁኑ እንጂ ማጎበሮቻችሁን በኃይል አትግዙ፤

እንደ ቤተ ክርስቲያን መሪዎች በትህትና አገልግሉ።

<u>የካቴኪዝም ጥያቄዎች</u>

1. አምስተኛው ትእዛዝ አንድ እስከ አራት ካሉት ትእዛዛት የሚለየው እንዴት ነው?

አንድ እስከ አራት ያሉት ትእዛዛት የሰው ልጅ ለእግዚአብሔር ያለውን ግዴታ የሚመለከቱ ናቸው። በአንጻሩ፣ አምስተኛው ትእዛዝ (እንዲሁም ቀጥሎ ያሉት) የሰው ልጅ ለሰዎች ያለውን ግዴታ ይመለከታል። ክፍል VI ("ለእግዚአብሔር ያለብህ ግዴታ") እና ክፍል VII ("ለሌሎች ያለብህ ግዴታ") የሚባሉት ርዕሶች ይህንን ልዩነት ያንፀባርቃሉ።

2. አምስተኛው ትእዛዝ ለሁሉም ምድራዊ ባለ ሥልጣናት በወላጆች ወክሎ በጣም ግልጽ በሆነው እና በተፈጥሮ ምሳሌ ማክበርን ይጠይቃል። እያንዳንዱ ሰው ከእግዚአብሔር ሌላ ለነማን "የበላይ" ባለ ሥልጣኖች መገዛት አለበት?

ለወላጆች ወይም ለህጋዊ አሳዳጊዎች፣ ለባሎች

ለሽማግሌዎች ለቤተክርስቲያን መሪዎች

ለትምህርት ቤት መሪዎች እንደ አስተማሪዎች እና አሰልጣኞች ላሉት፣

ለቀጣሪዎች እና ለተወካዮቻቸው፣

እንደ ፖሊስ ላሉ የመንግስት ባለስልጣና፣

3. አጭሩ ካቴኪዝም አምስተኛውን ትእዛዝ ሲተረጉም "የበላዮች" ለ"በታቾች" ክብር እና ግዴታ መስጠት ነው ይላል፣ እና አዲስ ኪዳንም ይህንን ሃሳብ ይደግፋል። "የበላይ" ባለ ሥልጣናት "የበታቾቻቸውን" ክብር ማስጠት ግዴታ ያለባቸው በምን መንገዶች ነው?

ወላጆችና ሕጋዊ አሳዳጊዎች አምላክን እንዴት ማስደሰት እንደሚችሉ በማስተማር በአክብሮትና በፍቅር ልጆቻቸውን መቅጣት አለባቸው።

ባሎች ሚስቶቻቸውን መውደድ፣ መንከባከብና መጠበቅ እንዲሁም ፍትሃዊነት እና አክብሮት ማሳየት አለባቸው።

በዕድሜ የገፉ ሰዎች ወጣቱን ትውልድ በአክብሮት መያዝ እና ከልምድ ያገኙትን ጥበብ ማካፈል አለባቸው።

የቤተ ክርስቲያን መሪዎች በትሕትና ማገልገል፣ የቤተ ክርስቲያን አባላትን በፍትሐዊ እና በአክብሮት መያዝ፣ እና የእግዚአብሔርን ቃል ሊያስተምሯቸው ይገባል።

የትምህርት ቤት መሪዎች ተማሪዎችን በአክብሮት መያዝ እና ጥሩ ትምህርት ሊሰጧቸው ይገባል።

አሰሪዎች ሰራተኞችን በአክብሮት እና በፍትሃዊነት መያዝ አለባቸው።

የመንግስት ባለስልጣናት ሕዝብን በትህትናን በፍትሃዊነት ማገልገልና መያዝ አለባቸው።

4. ሰዎች በ“እኩልበት” እርስ በርስ መከባበርና ግዴታ ያለባቸው ከምን አንጻር ነው?

“በወንድማማች መዋደድ እርስ በርሳችሁ ተዋደዱ። እርስ በርሳችሁ ተከባበሩ” (ሮሜ 12፡10)። " ለሰው ሁሉ እውነተኛ ትሕትና አሳይ" (ቲቶ 3፡1) “ለሰው ሁሉ ተገቢውን አክብሮት አሳይ” (1ኛ ጴጥሮስ 2፡17) እነዚህን ትእዛዛት ማክበር በህብረተሰቡ መካከል ጨዋነትን ያጎናጽፋል።

5. አምስተኛውን ትእዛዝ ለሚታዘዙ፣ እግዚአብሔር ምን ቃል ገብቷል?

በጥቅሉ፣...እግዚአብሔር ለራሱ ክብር እና ለክርስቲያን ጥቅም ሲል ረጅም ዕድሜ ይሰጣል።

6. ሁልጊዜ ለ"የበላይ" ባለስልጣናት መገዛት ትክክል ነው?

አንድ "የበላይ" ባለሥልጣን የእግዚአብሔርን የሥነ ምግባር ሕግ የሚጥስ አንድ ነገር እንድታደርግ ቢነግርህ ይህን ለማድረግ እምቢ ማለት አለብህ። ለምሳሌ፣ መንግሥት ማንኛውም ሰው አምላክን እንዳያመልክ የሚከለክል ሕግ ካወጣ፣ ምዕመናን የአምላክን የሥነ ምግባር ሕግ ለመጠበቅ ይህን ሰው ሠራሽ ሕግ መጣስ አለባቸው። እንደዚህ ባለ ሁኔታ የመንግስትን ህግ ለመታዘዝ እምቢ ማለት አምስተኛውን ትዕዛዝ አይጥስም። ነገር ግን የአንደኛውን ትእዛዝ መጠበቅ ይሆናል። ሐዋርያው ጴጥሮስ “ከሰው ይልቅ ለእግዚአብሔር ልንታዘዝ ይገባል!” ሲል ተናግሯል። (የሐዋርያት ሥራ 5:29)

<u>የቃል ጥቅስ</u>

ኤፌሶን 6፡1-3 ልጆች ሆይ፥ ለወላጆቻችሁ በጌታ ታዘዙ፥ ይህ የሚገባ ነውና።መልካም እንዲሆንልህ ዕድሜህም በምድር ላይ እንዲረዝም አባትህንና እናትህን አክብር፤ እርስዋም የተስፋ ቃል ያላት ፊተኛይቱ ትእዛዝ ናት።

አምስተኛው ትእዛዝ ስለ ክብር መስጠት የእግዚአብሔርን የሥነ ምግባር ሕጉን የሚያጠቃልለው ብዙ ሰዎች በሚያውቁትና እና በሚረዱት በወላጆች እና በዘሮቻቸው መካከል ባለው ግንኙነት አማካኝነት ነው። እንደ ማጠቃለያ መግለጫ፣ “አባትህንና እናትህን አክብር” የሚለው መርሆ እግዚአብሔር በሰዎች መካከል ያለውን ግንኙነት የሚወስን እና በእነዚያ ግንኙነቶች ውስጥ ተገቢውን ክብር እና ታማኝነት የሚጠይቅ ነው። ይህንን ትእዛዝ ማክበር

የሕብረተሰቡን ምቹ አሠራር ያበረታታል። ያለበለዚያ ሥርዓት አልበኝነት ይነግሳል። ስለዚህ፣ አምስተኛው ትእዛዝ፣ ሁሉን አወቅ አምላክ አንተን በሾመባቸው ግንኙነቶች እና በተመደብክበት የስራ ድርሻ ውስጥ ለተወሰኑ ሰዎች ክብር እንድትሰጥ እና ለሌሎች ያለህን ሀላፊነት እንዲወጣ ይፈልጋል።

“ልጆች ሆይ፣ ለወላጆቻችሁ በጌታ ታዘዙ” ከአምስተኛው ትእዛዝ ማጠቃለያ “አባትህንና እናትህን አክብር” ከሚለው ጠባብ ተግባር ጋር የተያያዘ ነው። ሁለቱም አገላለጾች ስለወላጅ እና የልጅ ግንኙነትን የሚናገሩ ቢሆኑም፣ በሁለት መንገድ ይለያያሉ። ጠባብ የሆነው የሞራል ህግ ታዛዥነትን (የተጠየቀውን ወይም የሚጠበቀውን ማድረግ) ከልጆች ብቻ ይፈልጋል። በአንጻሩ፣ ሰፊው ማጠቃለያ አረፍተ ነገር ከሁሉም ዘሮች፣ ልጆችና ጎልማሶች ክብርን (የፍቅር አክብሮት) ይፈልጋል። ስለሆነም ልጆች ወላጆችን በቃል ጥቅሱ መሰረት መታዘዝ አለባቸው። እንዲሁም በሥነ ምግባራዊ ሕጉ ማጠቃለያ መሠረት በፍቅር አክብሮት የተጠየቁትን ወይም የሚጠበቅባቸውን ማድረግ አለባቸው. አንድ ጊዜ ልጆች ጎልማሶች ከሆኑ በኋላ ግን ቅዱሳት መጻሕፍት ክብርን ብቻ እንዲሰጡ ይፈልጋሉ። አምስተኛው ትእዛዝ የጎልማሳ ልጆች የበላይ ለሆኑ ወላጆች የመታዘዝ ሕይወት እንዲመሩ አይጠይቅም፣ ነገር ግን በሕይወት ዘመናቸው ሁሉ ፍቅራዊ ክብርን እንዲሰጡ ይፈለጋል።

ትኩረት የሚስብ ብቃት በማስታወሻ ምንባቡ ውስጥ ይታያል። ልጆች ወላጆችን “በጌታ” መታዘዝ አለባቸው። ወላጆች ልጆችን የእግዚአብሔርን የሥነ ምግባር ሕግ እንዲጥሱ ቢነግሯቸው ልጆች “በጌታ” ስለሚታዘዙ በአክብሮት መቃወም አለባቸው። በእግዚአብሔር ወይም በሰው መካከል ምርጫ ሲደረግ ሐዋርያት እግዚአብሔርን ከመከተል ሌላ ምንም አማራጭ አልነበራቸውም፤ ልጆችም እንዲሁ መሆን አለባቸው። "ከሰው ይልቅ እግዚአብሔርን ልንታዘዝ ይገባል!" (የሐዋርያት ሥራ 5:29) ስለዚህ አንዲት እናት በአሥራዎቹ ዕድሜ ላይ ምትገኘውን ልጇን ሱቅ እንድትሸጥ ብትነግራት ወይም በሬስቶራንት ወይም በፊልም ቤት ለመቀጠር እድሜዋን ዋሽታ እንድትናገር ብትታዘዝ ሴቷ ልጅ በአክብሮት እምቢ ማለት አለባት። በእንደዚህ ዓይነት ሁኔታዎች ሴቷ ልጅ “ለወላጆችዋ በጌታ ታዘዙ” የሚለውን የሞራል ህግ እየጣሰች አይደለም ይልቁንም ስምንተኛውን እና ዘጠነኛውን ትእዛዛት በመጠበቅ እግዚአብሔርን ማክበር ይሆናል።

የወደቀው የሰው ዘር አባላት እንደመሆናቸው መጠን ወላጆች ፍጽምና የጎደላቸው ናቸው። አንዳንድ ጊዜ፣ ጥያቄዎቻቸው ምክንያታዊ ያልሆኑ ወይም አስቸጋሪ ሊሆን ይችላል። ቢሆንም፣ ልጆች በፈቃደኝነት እና በደስታ ወላጆቻቸውን በጌታ ለመታዘዝ መፈለግ አለባቸው። የተከበረ ግዴታቸው ብቻ ሳይሆን ይህን ማድረጋቸው “በምድር ላይ ረጅም ዕድሜ እንዲኖርራቸው” ሁሉን ተመልካችና ሁሉን ቻይ የሆነው አምላክ ቃል ኪዳን ገብቷል። እርግጥ ነው አሳዛኙ ነገር ብዙ ሰዎች ረጅም ዕድሜ መኖርን እንደ ሽልማት አይቆጥሩትም። ስለዚህ የቃል ጥቅሱ እንዲሁ “ከአንተ ጋር መልካም እንደሚሆን” ቃል ገብቷል፣ እና አጭር ካቴኪዝም ይህንን የተስፋ ቃል እንደ “ብልጽግና” ይገልጸዋል። በአጭሩ፣ እግዚአብሔር ታዛዥ ለሆኑ ልጆች የገባው ቃል ሁለት ነው-ረጅም ዕድሜ እና ብልጽግና። አሳቢ ወላጆችን የሚታዘዙ ልጆች ደህንነቱ የተጠበቀ ልማዶችን ስለሚከተሉ እና ለሕይወት የተሻለ ዝግጅት ስለሚያደርጉ

ውጤቱ ምክንያታዊ በሆነ መልኩ መንስኤውን ይከተላል። ይህ በተለይ ወላጆች ልጆቻቸውን “በጌታ ትምህርትና ምክር” ሲያስታጥቁ እውነት ይመስላል (ኤፌሶን 6፡4)። ቢሆንም፣ ሁለት ማስጠንቀቂያዎች መጠቀስ አለባቸው—ሽልማቱ የሚመጣው “ከእግዚአብሔር ክብር [ከልጆች] ጥቅም” ጋር ሲጣጣም ብቻ ነው። በሌላ አነጋገር፣ ተስፋው ታዛዥ ልጆችን ረጅም እና የበለጸገ ህይወት የመሸለም አጠቃላይ የእግዚአብሔርን ዝንባሌ ይወክላል። ሆኖም አንዳንድ ጊዜ፣ ጌታን ለማክበር እና ለልጁ የመጨረሻ ጥቅም፣ እግዚአብሔር በጥበብ በዚህ ህይወት ረጅም እድሜ እና ብልጽግናን ይከለክላል።

የቃል ጥቅስ ጥያቄዎች

1. ወላጆቻቸውን ማክበርና መታዘዝ ያለባቸው እነማን ናቸው?

    ልጆች ወላጆቻቸውን ማክበር እና መታዘዝ አለባቸው. አዋቂ

    ልጆች ደግሞ ወላጆቻቸውን ማክበር አለባቸው።

2. በማክበር እና በመታዘዝ መካከል ያለው ልዩነት ምንድን ነው?

    ክብር ፍቅርን እና አክብሮትን ይጨምራል። መታዘዝ አንድ ሰው የሚነገረውን ወይም የሚጠበቅበትን ማድረግን ይጨምራል። በአንዳንድ ጉዳዮች ላይ ወላጆችን ሳይታዘዙ በተቃራኒው ማክበር ይቻላል።

3. ልጆች ወላጆቻቸውን ሳያከብሩ መታዘዝ ይችላሉ?

    አዎን፣ ልጆች ወላጆቻቸው የሚነግሯቸውን ሊያደርጉ ይችላሉ። ነገር ግን ይህን ውርደት ያደርጋሉ። ለምሳሌ፣ አንድ ልጅ ሲታዘዝ ቆሻሻውን ሲያወጣ ዓይኑን ሊያጉረጠርጥ፣ በሩን ሊደበድብ፣ ሊያጉረመርም ወይም መጥፎ አስተሳሰብን ሊያዳብር ይችላል።

4. ወላጆችህን የምታከብር ከሆነ እግዚአብሔር የገባልህ ሁለት ነገሮች የትኞቹ ናቸው?

    እግዚአብሔር ለአንተ መልካም እና ለክብሩ ነገሮችን ለመስራት በገባው ቃል መሰረት እግዚአብሔር ረጅም እድሜ እና ብልጽግናን ቃል ገብቷል።

5. "ልጄ ሆይ የአባትህን ምክር ስማ የእናትህንም ትምህርት አትተው" (ምሳ 1፡8)። “ሕይወትን የሰጠህን አባትህን ስማ እናትህም ባረጀች ጊዜ አትናቃት” (ምሳ 23፡22)። እነዚህ ጥቅሶች ከአምስተኛው ትእዛዝ እና ከቃል ጥቅሱ ጋር እንዴት ይዛመዳሉ?

    ሁለቱም ጥቅሶች ልጆች ወላጆቻቸው (ወይም ህጋዊ አሳዳጊዎች) የነገሯቸውን እንዲማሩ እና እንዲያስታውሱ ይመክራል፣ ይህ ደግሞ መታዘዝን ሳይጠይቅ ክብርን ያሳያል። ሁለተኛው ጥቅስ አሮጊት እናትህን ከመናቅ ያስጠነቅቃል።

ይህም በግልጽ ከጎልማሳ ልጆችና የልጅ ልጆች (ዘሮች) ክብርን ይጠይቃል። ለልጆች፣ “አድምጥ” እና “አትተው” የሚለው ማሳሰቢያ ተጨማሪ የመታዘዝን ትርጉም ይይዛል። ስለዚህ አዋቂ ደረጃ ያልደረሱ ልጆች ወላጆቻቸውን ማክበር እና መታዘዝ አለባቸው።

6. የዶና አባት ያለፈቃድ ወደ ጎረቤቶች የኮምፒተር በይነመረብ እንድትገባ እና ወደ ውጭ አገር በሚሄዱበት ጊዜ የበይነመረብ አገልግሎታቸውን እንድትጠቀም ይነግሯታል። ዶና አስተያየትህን ብትጠይቅህ ምን ትላለህ?

ዶና አዋቂም ይሁን ልጅ፣ በይነመረብ መስረቅ ስምንተኛውን ትዕዛዝ እንደሚጥስ ማስረዳት አለብህ። ዶና አባቷን ማክበር አለባት፣ ነገር ግን እግዚአብሔርን እንድትታዘዝ በሚገባት ድርጊት አባቷን መታዘዝ የለባትም። ስለዚህ ዶና በዚህ ጉዳይ ላይ ለምን እሱን መታዘዝ እንደማትችል ለአባቷ በአክብሮት አስረድታ ትዕዛዙን መቀበል የለባትም።

7. የኦርሰን ወላጆች ህይወቱን በሙሉ በጥብቅ ይቆጣጠሩታ።ል የእግር ኳስ ልምምድ፣ የአካል ክፍሎች ትምህርቶች፣ የድራማ ክበብ፣ የቤት ስራ፣ የአመጋገብ ትምህርት፣ የኮሌጅ መግቢያ ፈተናዎች፣ ወይም የካቴኪዝም ጥናት እያንዳንዱ ጊዜው በንቃት የታቀደ ነው። እሱ ለራሱ ምንም ጊዜ የለውም። አርብ ምሽት ላይ ሲትዝን ኬን (Citizen Kane) (1941) በጉጉት ለማየት ሲሞክር ወላጆቹ የበለጠ ውጤታማ ናቸው ብለው የሚያምኑትን ሌላ ነገር እንዲያደርግ ይጠይቁታል። ኦርሰን ምን ማድረግ አለበት?

ይህ ሁኔታ ለልጆች በጣም አስቸጋሪ ሊሆን ይችላል። ነገር ግን ኦርሰን ወላጆቹ ከመጠን በላይ የተጫኑት ቢመስሉም መታዘዝ አለበት። በሚታዘዝበት ጊዜ ሁሉ አክብሮት በማሳየት ሊያከብራቸው ይገባል። ነገር ግን ታዛዘዙና ማክብሩ ከወላጆቹ ጋር ስሜቱን እና የበለጠ ነፃ ጊዜ እንዲያገኝ እንደሚፈልግ በአክብሮት ከመነጋገር አይከለክሉትም። ከቤተክርስቲያን ወይም ከትምህርት ቤት መሪ ጋር ስላለው አስቸጋሪ መርሃ ግብሩ በማወያየት ወላጆቹን ፈቃድ ሊጠይቅ ይችላል። ከሁሉም በላይ፣ ኦርሰን ስለዚህ ጉዳይ መጸለይ እና እግዚአብሔር ጊዜ እንደሚሰጠው መታመን አለበት።

8. የ13 ዓመቷ ሳንዲ እናቷ ሳህኖቹን እንድታጥብላት እንደምትፈልግ ታውቃለች፣ ነገር ግን እናቷ ለስራ ከመሯሯጧ በፊት ተናግራለች። ሳንዲ በእቃ ማጠቢያው ውስጥ ያሉትን ቆሻሻ ምግቦች ሆን ብላ ችላ ብትል ታዛዥ ናት ማለት እንችላለን?

መታዘዝ ወላጆች የሚሉትን ነገር ከማድረግ የበለጠ ነገርን ይጨምራል። ሳይነገረን የሚጠበቅብንን ማድረግንም ይጠይቃል። ስለዚህ ሳንዲ እያወቀ ሳህኖቹን ሳታጥብ መቅረትዋ አለታዘዘ ነው።

የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት፡ ለፓስተር መገዛት።

"ሁሉም ሰው ምን ማድረግ እንዳለብኝ ይነግረኛል፤ በጣም የሚያበሳጭ ነው! "... አንድ ሰው እንዲህ ሲል ሰምተህ ታውቃለህ? ተመሳሳይ ሀሳቦችን አዝናንተውህ ያውቃሉ? ሁሉም ሰው በአንተ ላይ ስልጣን ሲኖረው በጣም ከባድ ሊመስል ይችላል። ወላጆችን (ወይም ህጋዊ አሳዳጊዎችን) መታዘዝ ብቻ ሳይሆን አያቶች፣ አጎቶች እና አክስቶች የእነሱን መመሪያ እንድትከተል ይጠብቃሉ። መምህራን፣ አሰልጣኞች፣ የቤተክርስቲያን መሪዎች፣ የስራ ተቆጣጣሪዎች እና የመንግስት ባለስልጣናት እንኳን ምን ማድረግ እንዳለብህ ይነግሩሀል። እነዚህ ሁሉ ሰዎች ህይወትህን ይቆጣጠራሉ እና የፈለከውን እንዳታደርግ ያደርጉሀል። አንዳንድ ጊዜ ፍትሃዊ አይመስልም።

ነገር ግን እግዚአብሔር እነዚህን ሰዎች-በማስተዋልም ይሁን በጭፍን፣ የዋህ ወይም ጨካኝ - ወደ ህይወትህ ያመጣቸው በምክንያት ነው። “ጽኑ፥ አይዞአችሁ፥ አትፍሩ፥ ከፊታቸውም አትደንግጡ፤ አምላክህ እግዚአብሔር እርሱ ከአንተ ጋር ይሄዳል፤ አይጥልህም፥ አይተውህም። (ዘዳ 31፡6)። ሁሉን አዋቂው አምላክ “እግዚአብሔርን ለሚወዱ...ሁሉም ነገር ለበጎ የእንዲደርግ” እነዚህን የተወሰኑ ሰዎች የሕይወትህ አካል እንዲሆኑ በአንተ ላይ ይሾሟቸዋል። (ሮሜ 8፡28)። በተጨማሪም፣ እግዚአብሔር ለእነዚህ ግለሰቦች እንዲከላከሉልህ፣ እንዲረዱህ፣ እንዲመሩህ እና እንዲያግዙህ በመጠበቅ የተወሰኑ ኃላፊነቶችን ሰጥቷቸዋል።

በህይወትህ ውስጥ ካሉ ሁሉም ባለስልጣኖች ጋር ከመነጋገር ይልቅ፣ ይህ ትምህርት የሚያተኩረው በአንዱ ላይ ብቻ ነው—በቤተክርስቲያናችሁ ውስጥ ባለው መጋቢ፣ አስተማሪ ሽማግሌ ወይም አገልጋይ። እግዚአብሔር በየእሁዱ ስብከቶችን በታማኝነት ሲያዘጋጅ እና ሲሰብክ ፓስተሩን እንድታከብረው ይፈልጋል። እግዚአብሔር የማትሞተውን ነፍስህን የመንከባከብ ሃላፊነት ሰጥቶታል። ይህም የእናንተ በጣም አስፈላጊ አካል ነው። ለመንፈሳዊ ጤንነትህ እንደሚደክም ማወቅህ ፓስተርህን የምታከብርበት ጥሩ ምክንያት ነው።

<u>ነፍሳትን መጠበቅ</u>

እግዚአብሔር መጋቢዎች በዚህ ምድርዊ ህይወት ህዝቡን በፍቅር እንዲመሩ ይፈልጋል። ሁለት ተጓዳኝ አመለካከቶች መጋቢዎችን በዚህ መሠረታዊ ተግባር ይመራሉ። በመጀመሪያ፣ በጎቻቸውን በርኅራኄ መንከባከብ እንደሚገባ እረኞች ማሰብ አለባቸው። እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ በውድ እንጂ በግድ ሳይሆን፥ በበጎ ፈቃድ እንጂ መጥፎውን ረብ በመመኘት ሳይሆን ጕብኙት፤1ጴጥ. 5:2) ፓስተሮች በገዛ ደሙ የዋጃትን የእግዚአብሔርን ቤተ ክርስቲያን ትጠብቁአት ዘንድ መንፈስ ቅዱስ እናንተን ጳጳሳት አድርጎ ለሾመባት ለመንጋው ሁሉና ለራሳችሁ ተጠንቀቁ (ሐዋ. 20፡28) ሁለተኛ እንደ መንፈሳዊ ወላጆች ሆነው መሥራት አለባቸው። አባቶች እና እናቶች ልጆቻቸውን እንደሚንከባከቡ ሁሉ መጋቢዎችም ከኃላፊነታቸው በታች ያሉትን መውደድ እና መንፈሳዊ አቅርቦት ማሟላት አለባቸው፡-

ነገር ግን ሞግዚት የራስዋን ልጆች እንደምትከባከብ፥ በመካከላችሁ የዋሆች ሆንን፤ እንዲሁም እያፈቀርናችሁ የእግዚአብሔርን ወንጌል ለማካፈል ብቻ ሳይሆን የገዛ ነፍሳችንን ደግሞ እናካፍላችሁ... ወደ መንግሥቱ ወደ ክብሩም ለጠራችሁ ለእግዚአብሔር እንደሚገባ ትመላለሱ ዘንድ እየመከርንና እያጸናን እየመሰከርንላችሁም፥ አባት ለልጆቹ እንደሚሆን ለእያንዳንዳችሁ እንደ ሆንን ታውቃላችሁና። (1ኛ ተሰሎንቄ 2፡7-8)። 11-12)።

ከእነዚህ አስተሳሰቦች በመነሳት የፓስተሮች ተቀዳሚ ተግባር ቅዱሳት መጻሕፍትን በማጥናት በእነርሱ ኃላፊነት ለምትገኘው አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን በታማኝነት ማወጅ ነው። ቃሉን ስበክ፥ በጊዜውም አለጊዜውም ጽና፥ ፈጽመህ እየታገሥህና እያስተማርህ፥ ዝለፍና ገሥጽ ምከርም።።።" (2ኛ ጢሞቴዎስ 4፡2) የሚቃወም ሰው ስለ እኛ የሚናገረውን መጥፎ ነገር ሲያጣ እንዲያፍር፥ በነገር ሁሉ መልካምን በማድረግህ ምሳሌ የሚሆን ራስህን አሳይ፤ (ቲቶ 2፡7-8)። በአመዛኙ፣ መንጋውን በአግባቡ ለመመገብ "የእግዚአብሔርን ፈቃድ ሁሉ ማወጅ" አለባቸው (ሐዋ. 20፡27)። በተመሳሳይ ጊዜ፣ ፓስተሮች ከእግዚአብሔር ቤተሰብ በጎች በረት ውጭ ያሉትን "ዓይኖቻቸውን ከፍተው ከጨለማ ወደ ብርሃን፣ ከሰይጣንም ኃይል ወደ እግዚአብሔር እንዲመልሱአቸው፣ የኃጢአት ይቅርታ እንዲቀበሉና በመካከላቸውም ቦታ እንዲኖራቸው መፈለግ አለባቸው። በእምነት የተቀደሱ የእግዚአብሔር መንጋ እና ቤተሰብ]" (ሐዋ. 26፡18)።

ቃሉን ከመስበክ በተጨማሪ ፓስተሮች ለአካባቢያቸው ምእመናን ዘወትር መጸለይ አለባቸው። ሐዋርያው ጳውሎስ ምሳሌ ትቶልናል፡- በልጁ ወንጌል በመንፈሴ የማገለግለው እግዚአብሔር ምስክሬ ነውና (ሮሜ 1:9) ፓስተሮች በተለይ ለመንጋቸው መንፈሳዊ እድገት እና መቀደስ መጸለይ አለባቸው፡-

ስለ እናንተ እያመሰገንሁ ስጸልይ ስለ እናንተ ማሳሰብን አልተውም፤የክብር አባት የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ አምላክ እርሱን በማወቅ የጥበብንና የመገለጥን መንፈስ እንዲሰጣችሁ እለምናለሁ። ይህም የልባችሁ ዓይኖች ሲበሩ የመጥራቱ ተስፋ ምን እንዲሆን በቅዱሳንም ዘንድ ያለው የርስት ክብር ባለ ጠግነት ምን እንዲሆን ለምናምን ከሁሉ የሚበልጥ የኃይሉ ታላቅነት ምን እንዲሆን ታውቁ ዘንድ ነው፤ (ኤፌሶን 1፡ 16-19)።

በመጨረሻም ፓስተሮች ለመንጋው እንዴት እግዚአብሔርን መምሰል እንደሚችሉ ማሳየት አለባቸው። ይህን እዘዝና አስተምር። በቃልና በኑሮ በፍቅርም በእምነትም በንጽሕናም ለሚያምኑቱ ምሳሌ ሁን እንጂ፥ ማንም ታናሽነትህን አይናቀው (1ጢሞ. 4:12) የሚቃወም ሰው ስለ እኛ የሚናገረውን መጥፎ ነገር ሲያጣ እንዲያፍር፥ በነገር ሁሉ መልካምን በማድረግህ ምሳሌ የሚሆን ራስህን አሳይ፤ (ቲቶ 2፡7) ለመንጋው ምሳሌ ሁኑ እንጂ ማኅበሮቻችሁን በኃይል አትግዙ፤ (1ኛ ጴጥሮስ 5፡3

<u>መጋቢዎችን ማክበር</u>

ከላይ እንደተብራራው እግዚአብሔር አንተን የሚጠቅሙ የተወሰኑ ተግባራትን ለፓስተር ሀላፊነት ሰጥቷል። መጋቢው ነፍስህን እንደ መንፈሳዊ ወላጅ ይወዳል፣ ይጠብቃል፣ በታማኝነት እና በትክክል ቃሉን ለመንፈሳዊ እድገትህ ለመስበክ ይፈልጋል፣ ለመንፈሳዊ

ደህንነትህ ይጸልያል፣ እና ለአንተ መንፈሳዊ ምሳሌ ይሆናል። ዘላለማዊ ነፍስህን ከሚመግቡት እና ከሚያጠነክሩት ከእነዚህ ጥቅሞች አንጻር፣ እግዚአብሔር ባዘዘው መሰረት መጋቢህን ማክበር ትፈልጋለህ? ከሆነስ እንዴት ልትተገብረው ትችላለህ?

ከሁሉም በላይ በጌታ ለመጋቢህ ተገዛ። ወንድሞች ሆይ፥ በመካከላችሁ የሚደክሙትን በጌታም የሚገዙአችሁን የሚገሥጹአችሁንም ታውቁ ዘንድ፥ ስለ ሥራቸውም በፍቅር ከመጠን ይልቅ ታከብሩአቸው ዘንድ እንለምናችኋለን። እርስ በርሳችሁ በሰላም ሁኑ። (1ኛ ተሰሎንቄ 5፡12-13)። ለዋኖቻችሁ ታዘዙና ተገዙ፤ እነርሱ ስሌትን እንደሚሰጡ አድርገው፥ ይህንኑ በደስታ እንጂ በኃዘን እንዳያደርጉት፥ ይህ የማይጠቅማችሁ ነበርና፥ ስለ ነፍሳችሁ ይተጋሉ (ዕብ. 13፡17)። ይህንን አክብሮት እና መታዘዝን የምንገልጽበት አንዱ መንገድ መጋቢህ ሲሰብክ ቃሉን በጥሞና ማዳመጥ እና ለስብከቶቹ በየጊዜው እሱን ማመስገን ነው።

በታማኝነት ለአንተ እንደሚጸልይ ለፓስተርህ በታማኝነት ጸልይ። እግዚአብሔር ለእንደዚህ ያሉ ጽኑ አገልጋዮችን ራሱ መስጠት አለበት ብለው በማሰብ ቅዱሳን አንዳንድ ጊዜ ለፓስተሮች አይጸልዩም፣ ነገር ግን መጋቢህ እንደ ሌሎች ክርስቲያኖች፣ ምናልባትም የበለጠ ብዙ ተመሳሳይ ፈተናዎች፣ ተፍዳሮቶች እና ተስፋ አስቆራጭ ሁኔታዎች ገጥሞታል። ፓስተርህ የራሱን ድክመቶች እና የጸሎትን ታላቅ ሃይል ጠንቅቆ ስለሚያውቅ ጸሎትህን ሳይፈልግ አይቀርም። ሐዋርያው ጳውሎስ “ወንድሞች ሆይ ስለ እኛ ጸልዩ” (1ኛ ተሰሎንቄ 5፡25) ሲል መለመኑን አስታውስ።

በጋቢህን ለየምታከብርበት ሦስተኛው መንገድ፣ የእሱን አምላካዊ ምሳሌ መከተል ነው። የእግዚአብሔርን ቃል የተናገሩአችሁን ዋኖቻችሁን አስቡ፥ የኑሮአቸውንም ፍሬ እየተመለከታችሁ በእምነታቸው ምሰሉአቸው (ዕብ 13፡7) በቅድስና እና በእምነት ስትመላለስ፣ መጋቢህንና ጌታን ታከብራለህ።

በመጨረሻው በህይወትህ ስላሉት ሁሉንም ባለስልጣኖች እንደገና ብስቡ። ምንም እንኳን ይህ ትምህርት የሚያተኩረው ለመጋቢዎ የሚገባው ክብር ላይ ቢሆንም፣ አንተ ልትገዛላቸው ስለሚገባቸው ሌሎች በህይወህ ውስጥ ስላሉት ሰዎችስ ምን ለማለት ይቻላል? እያንዳንዳቸው በተወሰነ መንገድ ይጠቅሙሃል።. ወላጆች (ወይም ህጋዊ አሳዳጊዎች) የሚያስፈልጉን ነገሮች ያቀርቡልሀል፣ አስተማሪዎች እና አሰልጣኞች ያስተምሩሀል፣ የመንግስት ባለስልጣናት ይከላከሉልሀል፣ ቀጣሪዎች ገቢ ለማግኘት የሚያስችል ዕድል ይሰጡሀል፣ በዕድሜ ባለጸጋ ሰዎች ጥበብን ይሰጡሀል፣ ሽማግሌዎች ልክ እንደ መጋቢው ነፍስህን ይንከባከባሉ። ቀደም ሲል እንደተጠቀሰው እግዚአብሔር እያንዳንዱን ሥልጣን በሕይወትህ ውስጥ ለአንድ ዓላማ አስቀምጧል። ስለዚህ ለነሱ ምን ክብር አለህ?

<u>የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ጥያቄዎች</u>

1. 1. በህይወት ውስጥ የግንኙነት ምርጫዎችን ብታደርግም በመጨረሻ ለማን መገዛት እንዳለብህ የሚወስነው ማን ነው?

እግዚአብሔር

2. አንተ ራስህን ያስገዛህለት ሰው ከባድ ቢሆን ምን እውነታዎች ሊያጽናኑህ ይችላሉ?

እግዚአብሔር ምንም አይሳሳትም፤ እሱ ከአንተ ጋር ባለው ግንኙነትህ ዓላማ አለው።

እግዚአብሔር አይረሳህም፣ አይተውህም።

እግዚአብሔርን ለሚወዱት ኣኝደሐሸእቡም ለጠትሩ ነገር ሁሉ ለበጎ ይደረጋል።

የበላይህ የሆኑ ባለስልጣኖች ለአንተ ግዴታ አለባቸው።

3. በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ባለ ሥልጣናት እንደመሆናቸው መጋቢዎች ምን ተጓዳኝ ሚናዎችን ይወጣሉ?

የመንጋው እረኞችና በጌታ መንፈሳዊ ወላጆች በመሆን ይሠራሉ።

4. መጋቢዎችህ ለአንተ ምን ተግባራት ማከናወን አለበት?

ዘላለማዊ ነፍስህን ሊንከባከብ እና ሊቆጣጠር ይገባዋል።

በመንፈሳዊ ነገር እንድትጠቀም ለአንተ የእግዚአብሔርን ቃል መስበክ አለበት።

ለመንፈሳዊ እድገትህ እና ለምድራዊ ፍላጎቶችህ መጸለይ አለበት።

እንድትከተለው እግዚአብሔርን በመምሰል አርአያ ይሆንልሀል።

5. መጋቢህን እንዴት ማክበር ትችላለህ?

መጋቢህን በጌታ ማክበር እና መታዘዝ አለብህ።

መጋቢህ ሲሰብክ የእግዚአብሔርን ቃል ለማድመጥ በታማኝነት መገኘት አለብህ።

ለመጋቢህ ዘወትር መጸለይ አለብህ።

በራስህ ህይወት ውስጥ ቅድስናን በመፈለግ የመጋቢህን አምላካዊ ምሳሌ መከተል አለብህ።

በመዝጊያው ጊዜ ከእነዚህ መዝሙሮች አንዱን ወይም ከዚያ በላይ ዘምሩ። በአማራጭ፣ እንደ የመደምደሚያ ጸሎት ለማንበብ አንድ መዝሙር ይምረጡ።

1. “ይሖዋን የሚፈራውን ሰው ባርከው”

2. “እግዚአብሔር ባለበት ቤት ደስ ይበላችሁ”

3. “አሥርቱ ትእዛዛት”

4. “ታመኑ እና ታዘዙ”

ክፍል VII

ለሌሎችያለብህ ግዴታ

ምዕራፍ 2

ሕይወትን ጠብቅ

ዓላማ፡- ሌሎችን መጥላትን እንደ ግድያ ለመቁጠር

ካቴኪዝም፡- ጥ. ስድስተኛው ትእዛዝ ምን ይላል?

መ. ስድስተኛው ትእዛዝ አትግደል የሚለው ነው።

ጥ. በስድስተኛው ትእዛዝ ውስጥ ምን ማግረግ ያስፈልጋል?

መ. ስድስተኛው ትእዛዝ የራሳችንን እና የሌሎችን ህይወት ለመጠበቅ ሁሉንም ህጋዊ ጥረቶች መድረግ ይጠይቃል።

ጥ፡ በስድስተኛው ትእዛዝ የተከለከለ ነገር ምንድን ነው?

መ. ስድስተኛው ትእዛዝ ህይወታችንን፣ ወይም የጎረቤታችንን ህይወት፣ ፍትሃዊ ባልሆነ፣ ወይም በማንኛውንም ነገር መንጠቅን ይከለክላል።

የማስታወሻ ጥቅስ፡- ማቴዎስ 5፡21-22 አትግደል እንደ ተባለ ሰምታችኋል፤ የገደለም ሁሉ ፍርድይገባዋል።እኔ ግን እላችኋለሁ፥ በወንድሙ ላይ የሚቆጣ ሁሉ ፍርድ ይገባዋል፤ ወንድሙንም ጨርቃም የሚለው ሁሉ የሸንጎ ፍርድ ይገባዋል፤ ደንቆሮ የሚለውም ሁሉ የገሃነመ እሳት ፍርድ ይገባዋል።

የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት፡- <u>የመጀመሪያ ደረጃ ግድያ</u>

ዓላማ

ሌሎችን መጥላት እንደ ግድያ መቁጠር

ካቴኪዝም

ጥ. ስድስተኛው ትእዛዝ ምን ይላል?

መ. ስድስተኛው ትእዛዝ አትግደል የሚለው ነው።

ጥ. በስድስተኛው ትእዛዝ ውስጥ ምን ማግረግ ያስፈልጋል?

መ. ስድስተኛው ትእዛዝ የራሳችንን እና የሌሎችን ህይወት ለመጠበቅ ሁሉንም ህጋዊ ጥረቶች መድረግ ይጠይቃል።

ጥ፡ በስድስተኛው ትእዛዝ የተከለከለ ነገር ምንድን ነው?

መ. ስድስተኛው ትእዛዝ ህይወታችንን፣ ወይም የጎረቤታችንን ህይወት፣ ፍትሃዊ ባልሆነ፣ ወይም በማንኛውንም ነገር መንጠቅን ይከለክላል።

መዝገበ ቃላት ወይም ኢንተርኔት በመጠቀም ታዳጊዎች እነዚህን ቃላት እንዲፈልጉ ጠይቋቸው፡ ጥረት ያድርጉ እና ይጠብቁ። እያንዳንዱን ፍቺ እንዲያነቡ እና ከዚያም የተጻፈውን ትርጉም ሳያዩ ቃሉን በራሳቸው አባባል ፍች ለመስጠት ይሞክሩ። እያንዳንዱን ቃል በደንብ እስኪረዱ ድረስ ትርጉሙን በማንበብ እና በራሳቸው እባባል በመግለጽ እርስ በርስ ሀሳብ እንዲለዋወጡ ንገራቸው። በመጀመሪያ ሁሉንም በቀላሉ የተጻፉትን ትርጓሜዎች እንዲያነቡ ምራቸውና ከዚያ ሳያዩ ሁሉንም ቃላት በራሳቸው አባባል ይግለጹ። በመቀጠል፣ የካቴኪዝም ጥያቄዎችን እና መልሶችን እንደገና ካነበቡ በኋላ ስድስተኛው ትእዛዝ ስለሚያስተምራቸው ነገሮች በተቻለ መጠን በራሳቸው እባባል እንዲያብራሩ ጠይቃቸው።

ከዚያም ታዳጊዎቹ ስለ ቃላቶቹ ባላቸው የተሻለ ግንዛቤ ላይ በመመስረት ሦስቱን የካቴኪዝም ጥያቄዎች እና መልሶች በራሳቸው አንደበት እንዲጽፉ አስተምራቸው። ከዚህ በታች ያለው ምሳሌ እንደገና ለመፃፍ የተሞከረ ጥያቄና መልስ ምን ሊመስል እንደሚችል ያሳያል።

ጥ. ስድስተኛው ትእዛዝ ምን ይላል?

ሀ. "አትግደል"

ጥ. ስድስተኛው ትእዛዝ ምን ማድረግ ይጠይቃል?

መ. የራስህንና የሌሎችን ህይወት ለመጠበቅ እና ለማቆየት ሁሉንም ህጋዊ መንገዶች መጠቀምን ይጠይቃል።

ጥ. ስድስተኛው ትእዛዝ ምን ይከለክላል?

ሀ. እራስህን ጨምሮ ማንንም አትግደል። አትናደድ ወይም አትቅና፣ ይህም ለመግደል ሊያጋልጥህ ይችላል፣ ወይም ወደ መግደል ሊመራ የሚችል ጎጂ ልማዶች ውስጥ አትግባ።

<u>መጽሐፍ ቅዱሳዊ ድጋፍ</u>

ታዳጊዎች እያንዳንዱ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅስ የሚደግፈውን የካቴኪዝም ሐረግ(ዎች) እንዲለዩ ጠይቃቸው።

ዘፍጥረት 9፡6 የሰውን ደም የሚያፈስስ ሁሉ ደሙ ይፈስሳል፤ ሰውን በእግዚአብሔር መልክ ፈጥሮታልና።የጎረቤታችንን ሕይወት በግፍ መወሰድ ይከለክላል

1 ነገሥት 18:4፣ ኤልዛቤልም የእግዚአብሔርን ነቢያት ባስገደለች ጊዜ እርሱ መቶውን ነቢያት ወስዶ አምሳ አምሳውን በዋሻ ውስጥ ሸሽጎ እንጀራና ውኃ ይመግባቸው ነበር።

የጎረቤታችንን ሕይወት በግፍ መግደል ይከለክላል።

የሌሎችን ህይወት ለመጠበቅ ሁሉንም ህጋዊ ጥረቶች ማድረግ ያስፈልጋል።

መዝሙረ ዳዊት 82:3-4 ለድሆችና ለድሀ አደጎች ፍረዱ፤ ለችግረኛውና ለምስኪኑ ጽድቅ አድርጉ፤ብቸኛውንና ችግረኛውን አድኑ፤ ከኃጢአተኞችም እጅ አስጥሉአቸው።

የሌሎችን ህይወት ለመጠበቅ ሁሉንም ህጋዊ ጥረቶች ማድረግ ያስፈልጋል።

ምሳሌ 24፡11-12 እሰግድ ዘንድ ወደ ኢየሩሳሌም ከወጣሁ ከአሥራ ሁለት ቀን እንዳይበልጥ ልታውቀው ትችላለህ። ከአንድም ስንኳ ስነጋገር ወይም ሕዝብን ስሰበስብ በመቅደስ ቢሆን በምኵራብም ቢሆን በከተማም ቢሆን አላገኙኝም።

የጎረቤታችንን ሕይወት በግፍ መግደል ይከለክላል

የሌሎችን ህይወት ለመጠበቅ ሁሉንም ህጋዊ ጥረቶች ማድረግ ያስፈልጋል።

የሐዋርያት ሥራ 16፡27-28 የወኅኒውም ጠባቂ ከእንቅልፉ ነቅቶ የወኅኒው ደጆች ተከፍተው ባየ ጊዜ፥ እስረኞቹ ያመለጡ መስሎት ራሱን ይገድል ዘንድ አስቦ ሰይፉን መዘዘ። ጳውሎስ ግን በታላቅ ድምፅ። ሁላችን ከዚህ አለንና በራስህ ክፉ ነገር አታድርግ ብሎ ጮኸ።

የራሳችንን ሕይወት መግደልን ይከለክላል።

የሌሎችን ህይወት ለመጠበቅ ሁሉንም ህጋዊ ጥረቶች ማድረግ ያስፈልጋል።

ኤፌሶን 5፡29 ማንም የገዛ ሥጋውን የሚጠላ ከቶ የለምና፥ ነገር ግን የአካሉ ብልቶች ስለሆንን፥ ክርስቶስ ደግሞ ለቤተ ክርስቲያን እንዳደረገላት፥ ይመግበዋል ይከባከበውማል።

የራሳችንን ሕይወት መግደልን ይከለክላል።

<u>የካቴኪዝም ጥያቄዎች</u>

1. በ1ኛ ነገሥት 18፡2-4 አብድዩ ስድስተኛውን ትእዛዝ የጠበቀው እንዴት ነው?

   አብድዩ የእግዚአብሔርን ነቢያት ሕይወት ለማዳን ሲል የራሱን ሕይወት አደጋ ላይ ጥሏል። “በሰማርያ ራብ ጸንቶ ነበር፤ አክዓብም የቤተ መንግሥቱን አዛዥ አብድዩን ጠርቶ ነበር። አብድዩ እግዚአብሔርን የሚያምን ነበረ። ኤልዛቤልም የእግዚአብሔርን ነቢያት በምትገድልበት ጊዜ አብድዩ መቶ ነቢያትን ወስዶ በሁለት ዋሻ ውስጥ ሸሽገው፥ አምሳ አምሳውንም ውኃ አቀረበላቸው። (1ኛ ነገ 18፡2-4) አብድዩ አጭር ካቴኪዝም እንደሚለው አደረገ; "የሌሎችን ህይወት ለመጠበቅ ሁሉንም የተፈቀደ ጥረቶች" ተጠቅሟል።

2. ስድስተኛው ትእዛዝ ራስን መከላከልን ይከለክላል?

   አይከለክልም፣ “የራሳችንን ሕይወት ለመጠበቅ ሁሉንም የሕጋዊ ጥረቶች ማድረግ ይጠይቃል።

3. ስድስተኛው ትእዛዝ የሌላ ሰውን ሕይወት መጠበቅ ይከለክላል?

   አይከለክልም፣ የሌሎችን ህይወት ለመጠበቅ ሁሉንም ህጋዊ ጥረቶች ማድረግ ያስፈልጋል።

4. ስድስተኛው ትእዛዝ ራስን ማጥፋትን ይከለክላል?

   አዎን፣ “የራሳችንን ሕይወት መግደልን ይከለክላል።

5. ሰውን “በግፍ” ወደ መግደል ሊመሩ የሚችሉ ምን ዓይነት ነገሮች ይመስልሀል?

   ቁጣ፣ ምቀኝነት፣ ጠብ እና ጥላቻ፣ በተለይም ረዘም ላለ ጊዜ ከቆዩና ንስሃ ካልተገባባቸው ወደ ግድያ ሊመሩ ይችላሉ ።

የቃል ጥቅስ

ማቴዎስ 5፡21-22 አትግደል እንደ ተባለ ሰምታችኋል፤ የገደለም ሁሉ ፍርድ ይገባዋል።እኔ ግን እላችኋለሁ፥ በወንድሙ ላይ የሚቆጣ ሁሉ ፍርድ ይገባዋል፤ ወንድሙንም ጨርቃም የሚለው ሁሉ የሸንጎ ፍርድ ይገባዋል፤ ደንቆሮ የሚለውም ሁሉ የገሃነመ እሳት ፍርድ ይገባዋል።ኢየሱስ የአይሁድ ሕዝብ ገና ከልጅነታቸው ጀምሮ የሚያውቁትን “አትግደል” የሚለውን ትዕዛዝ ጠቅሷል። ከሳምንት ከሳምንት ከዓመት አመት መምህራንና ጸሐፍት ይህንን

ስድስተኛ ትእዛዝ በምኩራቦቻቸው እያነበቡ ለሕዝቡ ያስረዳሉ። ሁሉም አይሁዶች ግድያ የእግዚአብሔርን የሥነ ምግባር ሕግ እንደሚጥስ ያውቃሉ፣ እናም ገዳዩ ፍርድ ይጠብቀዋል። “ሰውን መትቶ የገደለ ፈጽሞ ይገደላል። “... አንድ ሰው አስቦ ሌላውን ሰው ቢገድለው ከመሠዊያዬ ውሰዱና ግደሉት።” (ዘጸአት 21:12, 14) እግዚአብሔር እነዚህን ነገሮች ለሙሴ ተናግሯል፤ እሱም በተራው ደግሞ በሲና ተራራ “ከጥንት ጀምሮ ለሕዝቡ” ደጋግሞ ተናግሯል።

ሙሴ ከሞተ ከብዙ መቶ ዓመታት በኋላ ኢየሱስ ስለ ስድስተኛው ትእዛዝ በዚህ ጥልቅና የተሟላ ትምህርት ለሰዎች አበራላቸው። የቃል ጥቅሱን ምንባብ ሙሉ በሙሉ ለማድነቅ ሁለት ነገሮችን ይጠይቃል። በመጀመሪያ አንድን ሰው በመግደል እና በጠባቡ የግድያ ፅንሰ-ሀሳብ መካከል ያለውን ልዩነት በመለየት የአካላዊ ድርጊቱን ራሱ መረዳት አለብብህ። ሁለተኛ፣ ኃጢያቱን አንዴ ከተረዳህ ሰፋ ባለ መልኩ ልታየው ይገባል። የሞራል ሕጉ የሚከለክለው ውጫዊ ግድያ ብቻ ሳይሆን ውስጣዊ ቁጣንም ጭምር ነው።

<u>አስቀድሞ የታሰበበት መግደል</u>

አጭሩ ካቴኪዝም የኪንግ ጀምስ ትርጉምን በመጠቀም አስርቱን ትእዛዛት አስፍሯል። በውጤቱም "አትግደል" (do not kill) የሚለው የስድስተኛው ትእዛዝ ቋንቋ አሳስቷል። ሌሎች እትሞች ከቃል ጥቅሱ ምንባብ ጋር በሚጣጣም መልኩ ስድስተኛውን ትዕዛዝ "አትግደል" (You shall not murder) በማለት በትክክል ይጠቅሳሉ። ስለዚህ የሞራል ሕጉ ከመግደል ይልቅ ሆን ብሎ ነብስ ማጥፋትን (ግድያ) ይከለክላል። ግድያ ከቅዱሳት መጻሕፍት በተቃራኒ አንድን ሰው በክፋት መግደልን ያካትታል። ያለ ተንኮል እና ክፋት ወይም መጽሐፍ ቅዱስ በሚፈቅደው ወይም በሚጠይቀው መንገድ የሚከሰት ሞት፣ በትርጉሙ፣ ግድያ አይደለም። ስለዚህ፣ ከዚህ በታች እንደተብራራው፣ በአጋጣሚ የሚፈጸም ግድያ፣ የሞት ቅጣት፣ ራስን ለመከላከል በሚደረግ ጥረት ተተከሰተ ሞት እና ብዙዎች እንደሚሉት፣ በፍትሃዊ ጦርነት የተፈጸመ ሞት ግድያ (murder) ሊሆኑ አይችሉም። በአንዳንድ ፅንስ ማስወረድ እና ራስን ማጥፋት ግድያ ናቸው።

ስድስተኛው ትእዛዝ በአጋጣሚ የተከሰተን ሞት አያወግዝም። ነገር ግን ያለ ጥላቻ ድንገት ቢደፋው፥ ሳይሸምቅም አንዳች ነገር ቢጥልበት፥ ወይም ሳያየው እስኪሞት ድረስ ሰው የሚሞትበትን ድንጋይ ቢጥልበት፥ ጠላቱም ባይሆን፥ ክፉም ያደርግበት ዘንድ ባይሻ፥ (ዘኁ. 35፡22-24)። ባጭሩ፣ በአጋጣሚ የሚሞቱ ሰዎች ቅድመ ግምት እና ተንኮል አዘል ዓላማ የላቸውም። ይሁን እንጂ ሳያውቁት ጉዳት የሚያስከትሉ ቸልተኞች ሌሎችን በግዴለሽነት በማየታቸው አሁንም ተጠያቂ መሆን አለባቸው። አንድ ሰው በቸልተኝነት ሌላውን በአጋጣሚ የገደለ እንደሆነ አንዳንድ ህጋዊ ሀላፊነቶችን ሊወስድ ይችላል። (ለምሳሌ የሰው ግድያ ክስ)፣ ነገር ግን ሞት ሁሉ በመጽሐፍ ቅዱሳዊ መልኩ ግድያ (murder) አይሆንም።

አንድን ሰው በህጋዊ መንገድ በፍርድ ሂደት በሞት መቅጣት እንደ አስከፊ ወንጀል ይሆናል እንጂ እራሱ ግድያ (murder) አይደለም። በእርግጥ፣ እግዚአብሔር በብሉይ ኪዳን ሰው የሞት ቅጣት እንዲቀጣ አዝዞ ነበር። “የሰውን ደም የሚያፈስስ ሁሉ ደሙ ይፈስሳል። እግዚአብሔር ሰውን በእግዚአብሔር መልክ ፈጥሮታልና” (ዘፍ 9፡6)። ቅዱሳት መጻሕፍት የሞት ቅጣትን ስለሚደግፉ፣ በዚህ መንገድ ሕይወትን ማጥፋት ግድያ አይደለም። ነገር ግን ዜጎች ከመንግስት እውቅና እና ህጋዊ አሰራር ውጪ ወንጀለኞችን በራሳቸው መግደል የለባቸውም።

ራስን መከላከል (ወይም ለሌላ ሰው መከላከል) ንፁህ ህይወትን ይጠብቃል። አሳዛኙ ነገር ግን

አስፈላጊ የሆነውን የአጥቂውን ህይወት ማጥፋት በሚያስፈልግበት ጊዜ፣ አስቀድሞ የታሰበበት ወይም በተንኮል አይደለም፣ ስለዚህም ግድያ አይደለም። ሌባው ቤት ሲምስ ቢገኝ፥ እርሱም እስኪሞት ቢመታ፥ በመታው ሰው ላይ የደም ዕዳ አይሆንበትም።፤ ፀሐይ ግን ከወጣችበት የደም ዕዳ አለበት፤ ሌባው የሰረቀውን ይመልስ፤ የሚከፍለውም ቢያጣ ስለ ሰረቀው ይሸጥ። (ዘጸአት 22፡2-3)። ፥ስለ ወንድሞቻችሁም ስለ ወንዶችና ስለ ሴቶች ልጆቻችሁም ስለ ሚስቶቻችሁም ስለ ቤቶቻችሁም ተዋጉ አልኋቸው። (ነህምያ 4፡14)። “በዚያም ደብዳቤ በከተሞቹ ሁሉ የሚኖሩት አይሁድ እንዲሰበሰቡ፣ ለሕይወታቸው እንዲቆሙ፣ በጥል የሚነሱባቸውን የሕዝቡንና የአገሩን ሰራዊት ሁሉ ከሕጻናቶቻቸውና ከሴቶቻቸው ጋር እንዲያጠፉና እንዲገድሉ እንዲደመስሱም ምርኮአቸውንም እንዲዘርፉ ንጉሱ ፈቀደላቸው።” (አስቴር 8፡11)።

አንዳንድ ክርስቲያኖች ሕሊናቸውን በመከተል ለሕሊናቸው ፈቃደኛ ባለመሆኑ ውጊያን ይመርጣሉ። በጦርነት ጊዜ አንድን ሰው መግደል ስድስተኛውን ትእዛዝ ይጥሳል ብለው ያምናሉ። ሌሎች ክርስቲያኖች ግን በዚህ አይስማሙም። ጦርነት በወደቀው ዓለም ውስጥ ስለሚከሰት የኋለኞቹ ጦርነቶች ክፋትን እንደ ትልቅ እና ራስን ለመከላከል እንደሚደረግ ንጹሕ ስራ ይመለከቱታል። የታጠቁ ተዋጊዎችን መግደል የሞራል ህግን እንደማይጥስ ከበርካታ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ያጥቅሳሉ።

> ሀ. እግዚአብሔር ብዙ ጊዜ እስራኤላውያንን ከሌሎች ብሔሮች ጋር እንዲዋጉ አዘዛቸው፤ ስለዚህ በፍትሐዊ ጦርነት ወቅት መግደል ኃጢአት ሊሆን አይችልም። ለምሳሌ፣ እንዲሁም ኢያሱ ምድሪቱን ሁሉ ተራራማውን አገር ደቡቡንም ቈላውንም ቁልቁለቱንም ነገሥታቶቻቸውንም ሁሉ መታ፤ ማንንም አላስቀረም፤ የእስራኤል አምላክ እግዚአብሔር እንዳዘዘውም ነፍስ ያለበትን ሁሉ ፈጽሞ አጠፋ” (ኢያሱ 10፡40)።
>
> ለ. የውትድርና ሙያ በባህሪው ክፉ አይደለም። ኢየሱስ ሽባ ለሆነ አገልጋይ እርዳታ ስለፈለገ ሮማዊ የመቶ አለቃ በጎነት ሲናገር፣ “እውነት እላችኋለሁ፣ በእስራኤል እንዲህ ያለ ታላቅ እምነት ያለው አንድም ሰው አላገኘሁም” (ማቴዎስ 8:10) ብሏል። ሙያው ስድስተኛውን ትእዛዝ እንደጥስ ቢያስብ ኢየሱስ እምነቱን አያመሰግንም ነበር። በተመሳሳይም ሁኔታ መጥምቁ ዮሐንስ ወታደሮች “ለንስሐ የሚገባ ፍሬ” ማፍራት የሚችሉት እንዴት እንደሆነ ገልጿል:- አብርሃም አባት አለን ማለትን አትጀምሩ፤

ከእነዚህ ድንጋዮች ለአብርሃም ልጆች ሊያስነሣለት እግዚአብሔር እንዲችል እላችኋለሁና። (ሉቃስ 3:8, 14)። በተለይ ዮሐንስ ሙያ ቀይሩ እና የጠላት ተዋጊዎችን መግደል አቁሙ አላለም።

ሐ. ሐዋርያው ጳውሎስ አንዳንድ ጊዜ ስለ ወታደራዊ አገልግሎት በምሳሌያዊ አነጋገር ተናግሯል። "እንደ ክርስቶስ ኢየሱስ በጎ ወታደር ሆነህ ከእኛ ጋር መከራን ተቀበል" (2ጢሞ. 2:3) በተመሳሳይ፣ መንፈሳዊ ጥንካሬን ከወታደራዊ ትጥቅ ጋር አነጻጽሮታል (ኤፌሶን 6፡10-17)። ውትድርና በተፈጥሮው ክፉ ከሆነ ከአምንታዊ መንፈሳዊ ጉዳዮች ጋር መነጻጸር አልነበረበትም።

ከላይ ከተጠቀሱት ሁኔታዎች በተቃራኒ ፅንስ ማስወረድ ግድያ (murder) ነው። መጽሐፍ ቅዱስ የሚያመለክተው ከሕብረ ሕዋስ ነጠብጣብነት ወጥቶ በእናቱ ማኅፀን ውስጥ ያለ ፅንስ ሕያው ዘላለማዊ ነፍስ ያለው ሰው ነው። ለምሳሌ ዳዊት ያልተወለደው ሕፃን ስለሞተ ሲናገር፡- እርሱም። ሕፃኑ ሕያው ሳለ። እግዚአብሔር ይምረኝ፥ ሕፃኑም በሕይወት ይኖር እንደ ሆነ ማን ያውቃል? ብዬ ጾምሁ አለቅሰሁም። (2ሳሙ 12፡22-23)። ዳዊት የሞተውን ልጅ “ሕፃን” መሆኑን አምኗል እናም አንድ ቀን ከዚህ ልጅ ጋር እንደሚገናኝ በእርግጠኝነት ተናግሯል። ሌላ ምሳሌ፣ ያልተወለደው ክርስቶስ በማርያም ማኅፀን ውስጥ መምጣቱን ሲያውቅ መጥምቁ ዮሐንስ በኤልሳቤጥ ማኅፀን ውስጥ ሆኖ ዘለለ። የዮሐንስ እናት ለነፍሰ ጡር ዘመዷ፡- “የሰላምታሽ ድምፅ ወደ ጆሮዬ በደረሰ ጊዜ በማኅፀኔ ያለው ሕፃን በደስታ ዘለለ” (ሉቃስ 1፡44)። ዮሐንስ የሰዎችን ስሜት አሳይቷል፤ ኤልዛቤትም “ከልጇ” የሚመነጨውን ደስታ ታውቃለች። ያልተወለዱ ሕፃናት ሰዎች በመሆናቸው ፅንስ ማስወረድ ሆን ተብሎ ሕይወታቸውን ስለሚያጠፋ ፅንስን ማቋረጥ ስድስተኛውን ትእዛዝ ይጥሳል። በሚያሳዝን ሁኔታ፣ ያልተወለዱ ልጆች ያሏቸው ብዙ እናቶች የሕብረ ሕዋሳትን ዘረ መል በትክክል ስለማያምኑ ፅንስ ማስወረድ የሰውን ሕይወት ይቀጥፋል ብለው አያስቡም። ሌሎች እናቶች ደግሞ እውነትን ይጠራጠራሉ። ነገር ግን ልጆቻቸውን የሚወልዱት ለምኞት ወይም ችግርን ለማስወገድ ሲሉ ብቻ ነው። ብዙ ጊዜ እነዚህ ያልተወለዱ ሕፃናት አባቶች ልክ እንደ እናቶች (ከዚህም በላይ ሊሆን ይችላል) የጥፋተኝነት ስሜት ይሸከማሉ። ፅንስ ማስወረድ አድራጊዎች እውነቱን እያወቁ ለገንዘብ ችግር በመጨነቅ እና አንዳንድ ጊዜ ተስፋ በመቁረጥ ሴቶች ልጆችን እንዲያስወርዱ ያሳስባሉ። ፅንስ የሚያስወርድ ባለሙያው ከነብስ ገዳይነት ወንጀል በቀላሉ አያመልጥም። በተለይም እንደ ከፊል የወሊድ ፅንስ ማስወረድ ያሉ አስከፊ ሂደቶችን ሲከተል።

ሆን ተብሎ የሰውን ሕይወት ስለሚያጠፋ ራስን ማጥፋት ግድያ ነው፣ ይህም ስድስተኛው ትእዛዝ ይከለክላል። ራስን ማጥፋት በየዓመቱ በሺዎች የሚቆጠሩ ሰዎችን ሕይወት ይቀጥፋል። ዋነኞቹ መንስኤዎች የመንፈስ ጭንቀት፣ ብቸኝነት፣ ተስፋ መቁረጥ፣ ውድቀት፣ አቅመ ቢስነት፣ መተው፣ ውርደት፣ የሚመጣው ጥፋት ስጋት፣ ወይም ዋጋ ቢስነት፣ የረጅም ጊዜ ሕመም ወይም ከባድ ጉዳቶች፣ ዕፅ ወይም አልኮል አላግባብ መጠቀም፣ የሕግ ችግሮች ወይም የገንዘብ ችግር ሰለባ መሆን ናቸው። እንዲህ ያሉ ችግሮች ሊቋቋሙት የማይችሉት ሊመስላቸው ይችላል። በተለይም ብዙዎቹ ችግሮች አንድ ላይ ሲደራረቡ ሆኖም አምላክ ለእነዚህ አእላፋት ጉዳዮች የሚሰጠው መፍትሔ ፈጽሞ ራስን ማጥፋት አይደለም።

የንዴት ስሜቶች

“አትግደል” የሚለው መጽሐፍ ቅዱስ በታሰበበት፣ ተንኮል የተሞላበት መንገድ የሰውን ሕይወት ማጥፋትን ይከለክላል። ኢየሱስ፣ “እኔ ግን እላችኋለሁ…” ሲል ይህን የሞራል ህግ አልቀየረውም። ስድስተኛውን ትእዛዝ አልሻረውም፣ በእርሱ ላይ ምንም አልጨመረም፣ ትምህርቱን ከሙሴ ጋር አላነጻጸረውም። ኢየሱስ፣ ትእዛዙ ሙሉ እና እውነተኛው ፍቺው ከነፍስ ግድያ አካላዊ ድርጊት የበለጠ እንደሚከለክል አስተምሯል። የእሱ ትምህርት በተራራው ስብከት የነበረውን ሕዝብ ያስገረመ ከመሆኑም በላይ በውጫዊ ሁኔታ ፈጽሞ እንደማይገድሉ የሚያምኑትንና ራሳቸውን ጻድቅ አድርገው የሚቆጥሩትን የሃይማኖት መሪዎች አሳስቧቸዋል።

ኢየሱስ ኃጢአት ውጫዊ ድርጊት ብቻ ሳይሆን የልብ ጉዳይ እንደሆነ ገልጿል። ስድስተኛው ትእዛዝ ተንኮል አዘል ድርጊቱን ብቻ ሳይሆን ስሜታዊነትንም ያጠቃልላል። እውነት ነው፣ የግድያ ተግባር ክፉ አስተሳብ የበለጠ አሰቃቂ እና በተሳታፊዎች ሁሉ ሁሉ ላይ ጎጂ ነው። ኢየሱስ ግን ቁጣን ለመግደል የቅርብ ዘመድ አድርጎ ገልጾታል–ሁለቱም ኃጢአቶች ናቸው። እና ሁለቱም ከአንድ መነሻ የመጡ ናቸው። በእርግጥም, ቁጣ እና ተመሳሳይ ስሜቶች, እንደ አቀጣጣይ ቲንደርቦክስ ሆነው ያገለግላሉ። አንዳንድ ጊዜ ወደ እውር ቁጣ ይለወጣሉ ይህም ወደ እውነተኛ ግድያ ይመራል። ዮሐንስ ስምዖንና ሌዊ እንዴት እንደተናደዱ እና ሴኬማውያን እህታቸውን ስለደፈሩ እንዴት እንደተበቀሉ አስታውስ። የሴኬምን ነገድ ሁሉ በማታለል ገደሉአቸው፣ ከዚያም ዘረፉ። ያዕቆብም ሁለቱን ልጆቹን በዚች አገር በሚኖሩ በከነዓናውያንና በፌርዛውያን ሰዎች የተጠላሁ ታደርጉኝ ዘንድ እኔን አስጨነቃችሁኝ፤” (ዘፍ 34፡30) ሲል ገስጿል። በኋላ፣ ያዕቆብ ሊሞት ሲቃረብ፣ ስምዖንና ሌዊን ስለ ኃጢአታቸው ሞኝነት በድጋሚ አውግዟቸዋል:- በቍጣቸው ሰውን ቍጣቸው ርጉም ይሁን፥ ጽኑ ነበርና፤ ኵርፍታቸውም፥ ብርቱ ነበርና፤ በያዕቆብ እከፋፍላቸዋለሁ፥ በእስራኤልም እበታትናቸዋለሁ።!” (ዘፍጥረት 49:6-7)

ነገር ግን ግድያ ባይከተልም እንኳ እግዚአብሔር ንዴትን የሞራል ሕጉን እንደ መጣስ አድርጎ ይቆጥራል። በተለይ በእምነት ባልንጀራ ላይ የሚሰነዘር ጥላቻ መወገድ አለበት። "ወንድሙን ወንድሙን የሚጠላ ሁሉ ነፍሰ ገዳይ ነው፥ ነፍሰ ገዳይም የሆነ ሁሉ የዘላለም ሕይወት በእርሱ እንዳይኖር ታውቃላችሁ (1ዮሐ. 3፡15)። ለእንዲህ ዓይነቱ ጥላቻ መድኃኒቱ እንደሌላው ኃጢአት ነው፣ ሐዋርያው ዮሐንስ ቀደም ብሎ በባሰፈረው መልእክት ላይ እንደገለጸው–ንስሐ ግቡ ኢየሱስ በኃጢአታችን ብንናዘዝ ኃጢአታችንን ይቅር ሊለን ከዓመፃም ሁሉ ሊያነጻን የታመነና ጻድቅ ነው (1ዮሐ. 1፡9)

የቃል ጥቅስ ጥያቄዎች

1. ስድስተኛው ትእዛዝ ሰዎች ሁሉ ሰውን እንዳይገድሉ ይከለክላል?

ስድስተኛው ትእዛዝ "መግደልን" ሳይሆን "አውቆ መግደልን" (murder) ይከለክላል። መጽሐፍ ቅዱስ አንድን ሰው ሲገድል ሚችልበት ጥቂት ጠባብ ሁኔታዎች እንዳሉ ያብራራል። ስለዚህ፣ ግድያ ሁል ጊዜ ኃጢአት ነው፣ ነገር ግን አንድን ሰው እንዲገድል መጽሐፍ ቅዱስ ሲፈልግ ወይም ሲፈቅድ ኃጢአተ አይደለም።

2. በሥፋቱ የጠበበ የትኛው ቃል ነው "መግደል" (ኪሊንግ) ወይስ "ግድያ" (murder)?

ግድያ ጠባብ ጽንሰ-ሐሳብ ነው። መግደል ሁሉን ዐይነት መግደልን ያካትታል ነገር ግን መግደል ሁሉ ግድያ አይደለም።

3. የሰውን ደም የሚያፈስስ ሁሉ ደሙ ይፈስሳል፤ ሰውን በእግዚአብሔር መልክ ፈጥሮታልና። (ዘፍ 9፡6)። እግዚአብሔር መግደልን ለምን ይከለክላል?

እግዚአብሔር የሰውን ልጅ በራሱ አምሳል ፈጠረ። ስለዚህ፣ አንድን ሰው ግድያ የእግዚአብሔርን መልክ ያዋርዳል፣ በመሠረቱ አምላክን ይንቃል።

4. ስድስተኛው ትእዛዝ የሞት ቅጣትን ይከለክላል?

አይከለክልም በተቃራኒው ቅዱሳት መጻህፍት ለአንዳንድ ዘግናኝ ወንጀሎች የሞት ቅጣት ይደግፋሉ። "የሰውን ደም የሚያፈስስ ሁሉ ደሙ ይፈስሳል" (ዘፍጥረት 9:6)

5. ስድስተኛው ትእዛዝ ሰውን በአጋጣሚ መግደልን ይከለክላል?

አይከለክልም፣ እንዲህ ዓይነቱ ግድያ አስቀድሞ አስቦ መግደል የለበትም። ነገር ግን ያለ ጥላቻ ድንገት ቢደፋው፥ ሳይሸምቅም አንዳች ነገር ቢጥልበት፥ ፤ ወይም ሳያየው እስኪሞት ድረስ ሰው የሚሞትበትን ድንጋይ ቢጥልበት፥ ጠላቱም ባይሆን፥ ክፉም ያደርግበት ዘንድ ባይሻ፥ ፤ ማኅበሩ በመቺውና በደም ተባቃዩ መካከል ፍርድን እንደዚሁ ይፍረድ፤" (ዘኍ. 35፡22-24) የሆነ ሆኖ፣ አንድ ሰው በአጋጣሚ እንዲገደል የሚያደርገው ከባድ ቸልተኝነት የሌሎችን ደህንነት ችላ በማለቱ የተወሰነ ጥፋተኝነትን ያካትታል።

6. ስድስተኛው ትእዛዝ የራስህን ወይም የሌሎችን ህይወት ከነብሰ ገዳይ ሃይል መከላከልን ይከለክላልን?

አይከለክልም! ቅዱሳት መጻሕፍት ሰዎች ንብረታቸውን እና ሕይወታቸውን እንዲከላከሉ ይፈቅዳል፣ ምንም እንኳን አጥቂው ሊሞት ቢችልም። “ሌባ ሲገባ ቢያዝና ተመትቶ ቢሞት ተከላካይው በነብስ ማጥፋት አይጠየቅም። ነገር ግን ፀሐይ ከወጣች በኋላ ከሆነ ነብስ ማጥፋት ነው” (ዘጸአት 22፡2-3)። ስለ ወንድሞቻችሁም ስለ ወንዶችና ስለ ሴቶች ልጆቻችሁም ስለ ሚስቶቻችሁም ስለ ቤቶቻችሁም ተዋጉ አልኋቸው። (ነህምያ 4፡14)። በዚያም ደብዳቤ በከተሞቹ

ሁሉ የሚኖሩት አይሁድ እንዲሰበሰቡ፥ ለሕይወታቸውም እንዲቆሙ፥ በጥል የሚነሡባቸውን የሕዝቡንና የአገሩን ሠራዊት ሁሉ ከሕፃናቶቻቸውና ከሴቶቻቸው ጋር እንዲያጠፉና እንዲገድሉ እንዲደመስሱም፥ ምርኮአቸውንም እንዲዘርፉ ንጉሡ ፈቀደላቸው። (አስቴር 8፡11)። ምንም እንኳን ስድስተኛው ትእዛዝ ራስን ለመከላከል መግደልን ባይከለክልም አንዳንድ ሰው ሰራሽ ህጎች ሊኖሩ ይችላሉ። ለምሳሌ፣ አንዳንድ ክልሎች የተበሳጨ ሰዎች ማምለጥ ሲችሉ “በአቋማቸው እንዲቆሙ” እና ቤት ውስጥ የገባን ሰው እንዲገድሉ አይፈቅዱም። ስለዚህ ክርስቲያኖች ለንብረት ወይም ሕይወት ሲከላከሉ እነዚህን ሰው ሠራሽ ሕጎች ግምት ውስጥ ማስገባት አለባቸው።

7. ስድስተኛው ትእዛዝ የጠላት ተዋጊዎችን በጦርነት መግደልን ይከለክላል?

ክርስቲያኖች በዚህ ጉዳይ ላይ አይስማሙም። በእነዚህ ግጭቶች ውስጥ የታጠቁ ተዋጊዎችን መግደል ስድስተኛውን ትእዛዝ እንደማይጥስ የሚያምኑ ሰዎች እግዚአብሔር እስራኤላውያን በጦርነት ሌሎችን እንዲገድሉ አዟቸዋል፣ ኢየሱስም የውትድርና አገልግሎትን ፈጽሞ አላወገዘውም ነበር፤ ሐዋርያው ጳውሎስም የውትድርና ችግሮችንና የጦር መሣሪያዎችን በወንታዊ መንገድ በምሳሌነት ተጠቅሟል።

8. ስድስተኛው ትእዛዝ ውርጃን ይከለክላል?

በርካታ የቅዱሳት መጻሕፍት ክፍሎች ያልተወለዱ ሕፃናት የሰው ሕይወት መሆናቸውን ያረጋግጣሉ። ዋናዎቹ ምሳሌዎች ዳዊት ያልተወለደው ልጅ ከሞተ በኋላ እና ያልተወለደው መሢሕ በፀነሰች ማርያም በኩል በቀረበ ጊዜ መጥምቁ ዮሐንስ በማኅፀን ውስጥ ሲዘል ስለ ማየቱ የተናገረው ሐሳብ ነው። ስለዚህ "አትግደል" የሚለው ፅንስ ማስወረድን ይከለክላል። ዋናው (ወይም ብቸኛ) ልዩነቱ የእናትየው ህይወት አደጋ ላይ ሲወድቅ ሊሆን ይችላል። ስለዚህ እናትየው የራሷን ወይም የልጇን ህይወት ለማዳን ልብ አንጠልጣይ ምርጫ ታደርጋለች።

9. “የደካሞችንና የድሀ አደጎችን ፍርድ ተከራከር፤ የድሆችን እና የተጨቆኑ መብቶችን ማስከበር። ድሆችን እና ችግረኞችን አድን; ከክፉዎች እጅ አድናቸው” (መዝ.82፡3-4)። “ወደ ሞት የሚወሰዱትን አድን፤ ወደ መታረድ የሚንገዳደሉትን ያዙ። ‘እኛ ግን ስለዚህ ነገር ምንም አናውቅም’ ብትል፣ ልብን የሚመዘን እርሱ አያስተውለውምን? (ምሳሌ 24:11-12) ክርስቲያኖች እናቶቻቸው ማስወረድ የሚፈልጓቸውን ሕፃናት የማዳን ኃላፊነት አለባቸው?

አዎ፣ አጭሩ ካቴኪዝም “የሌሎችን ሕይወት ለመጠበቅ ሁሉንም የተፈቀደ ጥረቶች ማድረግን ይፈልጋል። ህጋዊ ዘዴዎች እርጉዝ እናቶችን ማማከር፣ የህይወት ደጋፊ ህግን ማራመድ፣ ህይወትን የሚመርጡ እናቶችን

የወለዲቸውን ልጆች በጉዲፈቻ መቀበል፣ የህይወት ድጋፍ ሰጪ አገልግሎቶችን በገንዘብ መደገፍ እና ለእግዚአብሔር ምህረት መጸለይን ያጠቃልላል።

10. ስድስተኛው ትእዛዝ ሰዎች ሕይወታቸው ዋጋ እንዳለው ወይም ዋጋ እንደሌለው ሲሰማቸው ራስን ማጥፋት ይከለክላል?

አዎን፣ ራስን መግደል የሆነውን "የራሳችንን ሕይወት ማጥፋት" ይከለክላል። ሕይወት መቼ እንደሚያበቃ ውሳኔው ሙሉ በሙሉ የእግዚአብሔር መሆን አለበት።

11. ስድስተኛው ትእዛዝ በበሽታ የሚሰቃዩ ሰዎች የራሳቸውን ሕይወት ማጥፋትን ይከለክላል?

አዎን፣ ከባድ መከራ በሚደርስበት ጊዜም እንኳ 'የራሳችንን ሕይወት ማጥፋትን' ይከለክላል። በእነዚህ ሁኔታዎች ውስጥ ሰው ሠራሽ ሕጎች ራስን ማጥፋትን የሚፈቅዱ ወይም የሚያበረታቱ መሆናቸው በአምላክ ፊት ራስን ማጥፋት ትክክል ያደርገዋል ማለት አይደለም።

12. ኢየሱስ "ነገር ግን እላችኋለሁ፣ በወንድሙ ላይ የሚቆጣ ሁሉ ፍርድ ይገባዋል" ሲል በስድስተኛው ትእዛዝ ላይ ምን ለውጥ አድርጓል?

ኢየሱስ ስድስተኛውን ትእዛዝ አልቀየረውም ነገር ግን ትርጉሙን ግልጽ አድርጓል። ህጉ የግድያ ተግባርን ብቻ ሳይሆን እንደ ቁጣ፣ ምቀኝነት እና ወደ ግድያ ሊመራ የሚችል የኃጢያት ስሜትን ይከለክላል።

13. የተቁጡና ሰውን የገደሉ የያዕቆብ ልጆች የትኞቹ ናቸው?

ስምዖንና ሌዊ

14. ከቁጡ ሰው ጋር ባልንጀራ አትሁን፥ ከወፈፍተኛም ጋት አትሂድ፥ መንገዱን እንዳትማር ለነፍስህም ወጥመድ እንዳታገኝህ (ምሳ 22፡24-25) ግልፍተኛ ያልሆኑ፣ እርካታ ያላቸው እና ጥሩ ተፈጥሮ ያላቸውን የቅርብ ጓደኞች ለምን መምረጥ አለብዎት?

ከተናደዱ ሰዎች ጋር ጓደኝነት መመስረት ስድስተኛውን ትእዛዝ የሚጥስ በቀላሉ የመናደድ ልማድ እንድታዳብር ሊያደርግህ ይችላል።

የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት:- የመጀመሪያ ደረጃ መግደል

እግዚአብሔር አዳምን ከፈጠረ ከብዙ መቶ ዓመታት በኋላ ለሙሴ በሲና ተራራ ላይ አሥርቱን ትእዛዛት ሰጠው። ከአዳም እስከ ሙሴ ድረስ መግደልና ሌሎች ኃጢአቶች ተፈቅደው ነበር ማለት ነው? እግዚአብሔር “አትግደል” ብሎ በይፋ ከማወጁ በፊት መግደል ትክክል ነበርን? በጭራሽ! በዘፍጥረት እና በዘፀአት ሁሉ፣ ሰዎች ኃጢአት እንደማይሠራ ቢያውቁም እንደዚያ እንደሠሩ መዝገቡ በግልጽ ያሳያል። ግድያ እንኳን ተፈጽሟዋል።

ግን የሰው ልጅ ከአስርቱ ትእዛዛት በፊት መግደል ስህተት መሆኑን እንዴት አወቀ? ከእንስሳት በተለየ እግዚአብሔር ነፍስን (ወይንም መንፈስን) ለእያንዳንዱ ሰው ሰጥቷል። “እግዚአብሔር ሰውን በመልኩ ፈጠረው በእግዚአብሔር መልክ ፈጠረው። ወንድና ሴት አድርጎ ፈጠራቸው” (ዘፍ 1፡27) በሌላ አነጋገር እግዚአብሔር ሕያዋን ነፍስን በሁሉም ሰዎች ውስጥ አስቀምጧል። እግዚአብሔር በነፍሳቸው ውስጥ “አትግደል” የሚለውን የሥነ ምግባር ሕጉን ጽፏል። የአዳም ኃጢአት የእግዚአብሔርን አሻራ አበላሸው። ነገር ግን የኃጢአት እርግማን መለኮታዊውን ምስል ሙሉ በሙሉ አላጠፋውም። ከውድቀት በኋላም እንኳ የሰው ልጅ ትክክልና ስህተት የሆነውን ነገር ማወቁን ቀጥሏል። እና ሁሉም የሰው ነፍስ፣ ለምሳሌ እግዚአብሔር ግድያን እንደሚከለክል ያውቅ ነበር።

አንድ ሰው በሌላው ላይ ሊፈጽመው ከሚችለው እጅግ የከፋ ኃጢአት ሁሉ ግድያ በሰው ልጅ ታሪክ መጀመሪያ ላይ ተፈጽሟል። እግዚአብሔር አዳምና ሔዋንን ሆን ብለው በማመፃቸው ከኤደን ገነት ከልክሏቸዋል> (ክፍል III፣ ምዕራፍ 1)። ቃየን እና አቤል የተባሉ ሁለት ወንዶች ልጆችን አሳድገው ሁለቱም በእግዚአብሔር መልክ እንደ ወላጆቻቸው ተፈጠሩ። ጊዜ እያለፈ ሲሄድ ሁለቱም የተከበሩ ሥራዎችን ሠሩ። የበኩር የሆነው ቃየን አትክልተኛ ሆነ፣ አቤልም በጎችን ወይም ፍየሎችን ይጠብቅ ነበር። (ዘፍጥረት 4፡2)

አንድ ቀን ሁለቱ ወንድማማቾች ከችሮታዎቻቸው ለእግዚአብሔር መባ አመጡ። እግዚአብሔር የአቤልን ስጦታ ተመለከተ፣ የቃየን ግን ሞገስ አላገኘለትም። ምናልባት የቃየን አመለካከት የተሳሳተ ነበር፤ ቃየን ለእግዚአብሔር ብዙም ደንታ የሌለው እና ዝቅተኛ እህል አምጥቶ ሊሆን ይችላል። “የጎጥኣን መሥዋዕት አስጸያፊ ነው” (ምሳ 21፡27)። ወይም ቃየን እምነት አጥቶ ሊሆን ይችላል። " አቤል ከቃየል ይልቅ የሚበልጥ መስዋዕት ለእግዚአብሔር በእምነት አቀረበ" (ዕብ. 11:4) ቃየን በእግዚአብሔር ተቀባይነት ማጣቱን በጸጋ አልተቀበለውም። ይልቁንም በእግዚአብሔር በአቤል ወይም በሁለቱም ላይ ቂም በመያዝ ተቆጥቷል፤ ተናዷል። (ዘፍ. 4: 3-5)

እስካሁን ድረስ ቃየን ምን ስህተት ሰርቷል? እርግጥ ነው፣ እሱ ባቀረበው መሥዋዕት እግዚአብሔርን አላስደሰተውም፤ ይህ ደግሞ አለመታዘዝን፣ እምነት ማጣትን፣ ግድየለሽነትን ወይም ሌላ ኃጢአትን የሚያካትት መሆን አለበት። ግን ሌላ ስህተት ሰርቷል? አዎ ተናደደ። አስታውስ፣ ኢየሱስ፣ “በወንድሙ ላይ የሚቆጣ ሁሉ ፍርድ ይገባዋል” ብሏል። (ማቴዎስ 5፡22) የዓመጻ ቁጣ ኃጢአት ነው፣ ይህም አንዳንዴም ወደ ግድያ ይመራል።

ቃየል እየተናነቀው ሳለ፣ እግዚአብሔር ጣልቃ ለመግባት ሞከረ። ቃየንን እግዚአብሔርም ቃየንን አለው። ለምን ተናደድህ? ለምንስ ፊትህ ጠቆረ?፤ መልካም ብታደርግ ፊትህ የሚበራ

አይደለምን? መልካም ባታደርግ ግን ኃጢአት በደጅ ታደባለች፤ ፈቃድዋም ወደ አንተ ነው፥ አንተ ግን በእርስዋ ንገሥባት። (ዘፍጥረት 4፡6-7)። አምላክ የቃየንን ቁጣ ልዩ ትኩረት ሰጥቶታል እና ቃየንን ቁጣውን ካልተቆጣጠረ የበለጠ አስከፊ ኃጢአት እንደሚገዛው አስጠንቅቋል። ኃጢአቱ ወደ ነፍሱ በጣም ተጠግቶ ነበር፣ እንዲያውም ሊወጋው እንደ አንበሳ በመግቢያው ላይ "ተጠግቶ" ነበር። ቃየን ንስሐ መግባትና ከክፉ ቁጣው መመለስ አስፈለገው።

እንደ አለመታደል ሆኖ፣ ቃየል የእግዚአብሔርን ጥብቅ ማስጠንቀቂያ ችላ ብሎ አምላካዊ ያልሆነ ቁጣ እንዲቀጣጠልና ፈቀደ። አንድ ቀን አቤልን ወደ እርሻው እንዲሸኘው ጠየቀው። ቃየን እህል ለመትከል ወይም ለመሰብሰብ እርዳታ የሚያስፈልገው መስሎት ሊሆን ይችላል። ነገር ግን ቃየን ክፉ እቅድ አውጥቶ ታናሽ ወንድሙን ያን ቀን አስቦ ገደለው። (ዘፍጥረት 4፡8)። ስለዚህ፣ በመጀመሪያው ቤተሰብ ውስጥ ግድያ የተፈጸመው ቃየን ንስሐ ለመግባት ፈቃደኛ ባለመሆኑ፣ ቁጣው ከቁጥጥር ውጭ እስኪሆን ድረስ ቁጣውን በመያዙ ነው።

<u>የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ጥያቄዎች</u>

1. ከስድስተኛው ትእዛዝ በፊት የሰው ልጅ መግደል ስህተት መሆኑን እንዴት አወቀ?

   እግዚአብሔር የሰውን ልጅ በራሱ አምሳል ፈጠረ፣ ማለትም እግዚአብሔር እያንዳንዱን ሰው ነፍስ ያለው አድርጎ ፈጠረ ማለት ነው። በእያንዳንዱ ነፍስ ላይ፣ እግዚአብሔር "አትግደል" የሚለውን ጨምሮ የሥነ ምግባር ሕጉን ጽፏል። የአዳም ውድቀት የእግዚአብሔርን መልክ አላጠፋም፣ አበላሽ እንጂ። ስለዚህ ሰዎች በነፍሳቸው ውስጥ የሞራል ህግ አላቸው።

2. እግዚአብሔር የቃየንን መስዋዕት ያልተቀበለው ለምንድን ነው?

   ቅዱሳት መጻሕፍት ግልጽ አላደረጉትም፣ ነገር ግን የቃየን ልብ በእግዚአብሔር ፊት ትክክል ተነበረ አይመስልም። ምናልባት እግዚአብሔርን አልወደደም፤ ትእዛዙን አልታዘዘም ወይም እምነት አልነበረውም።

3. 1ኛ ሳሙኤል 15፡22ን ስንመለከት እግዚአብሔር ሰዎች ወደ እሱ የሚያመጡትን ስጦታ ሁል ጊዜ የሚቀበል ይመስሀል።

   አይደለም፣ እግዚአብሔር ከስጦታ ይልቅ መታዘዝን ይመርጣል። በውኑ የእግዚአብሔርን ቃል በመስማት ደስ እንደሚለው እግዚአብሔር በሚቃጠልና በሚታረድ መሥዋዕት ደስ ይለዋልን? እነሆ፥ መታዘዝ ከመሥዋዕት፥ ማዳመጥም የአውራ በግ ስብ ከማቅረብ ይበልጣል። (1ሳሙ· 15፡22)። ስለዚህም እግዚአብሔር የማይታዘዙትን መባ ላይቀበል ይችላል። በእርግጥም እግዚአብሔር የቃየንን መባ ውድቅ ያደረገው ባለመታዘዙ ምክንያት ሊሆን ይችላል።

4. ቃየል ኃጢአት የሠራው በምን ምክንያት ነው?

እግዚአብሔርን የማያስደስት (ያልተገለጸ ኃጢአት የሚሠራ) ስለሆነና እግዚአብሔር ስላልተቀበለው ተቆጥቶ አቤልን ገደለው።

በመዝጊያው ጊዜ ከእነዚህ መዝሙሮች አንዱን ወይም ከዚያ በላይ ዘምሩ። በአማራጭ፣ እንደ የመደምደሚያ ጸሎት ለማንበብ አንድ መዝሙር ይምረጡ።

1. “ማየት ምንኛ ውብ ነው”
2. “አሥርቱ ትእዛዛት”
3. “በድፍረት ብናገርም”

ክፍል VII

ለሌሎች ያለብህ ግዴታ

ምዕራፍ 3

ርኩሰትን አስወግድ

ዓላማ፡- ርኩስ አስተሳሰቦችን፣ ቃላትን እና ድርጊቶችን ለማስወገድ

ካቴኪዝም፡- ጥ. ሰባተኛው ትእዛዝ ምን ይላል?

መ. ሰባተኛው ትእዛዝ አታመንዝር የሚል ነው።

ጥ. በሰባተኛው ትእዛዝ ምን ያስፈልጋል?

መ. ሰባተኛው ትእዛዝ የራሳችንን እና የጎረቤታችንን የልብ፣ የንግግር እና የባህሪ ንፅህናን፣ እንድንጠብቅ ይፈልጋል።

ጥያቄ፡ በሰባተኛው ትእዛዝ የተከለከለ ነገር ምንድን ነው?

መ. ሰባተኛው ትእዛዝ ንፁህ ያልሆኑ አስተሳሰቦችን፣ ቃላትን እና ድርጊቶችን ሁሉ ይከለክላል።

መታሰቢያ ጥቅስ ማቴዎስ 5፡27-28 አታመንዝር እንደ ተባለ ሰምታችኋል።እኔ ግን እላችኋለሁ፥ ወደ ሴት ያየ ሁሉ የተመኛትም ያን ጊዜ በልቡ ከእርስዋ ጋር አመንዝሮአል።

የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት፡- <u>የሥጋ ምኞት</u>

ዓላማ

ርኩስ አስተሳሰቦችን፣ ቃላትን እና ድርጊቶችን ለማስወገድ

ካቴኪዝም፡-

ጥ. ሰባተኛው ትእዛዝ ምን ይላል?

መ. ሰባተኛው ትእዛዝ አታመንዝር የሚል ነው።

ጥ. በሰባተኛው ትእዛዝ ምን ያስፈልጋል?

መ. ሰባተኛው ትእዛዝ የራሳችንን እና የጎረቤታችንን የልብ፣ የንግግር እና የባህሪ ንፅህናን፣ እንድንጠብቅ ይፈልጋል።

ጥያቄ፡ በሰባተኛው ትእዛዝ የተከለከለ ነገር ምንድን ነው?

መ. ሰባተኛው ትእዛዝ ንፁህ ያልሆኑ አስተሳሰቦችን፣ ቃላትን እና ድርጊቶችን ሁሉ ይከለክላል።

መዝገበ ቃላት ወይም ኢንተርኔት በመጠቀም ታዳጊዎች እነዚህን ቃላት እንዲፈልጉ ጠይቋቸው፡ ማመንዘር፣ ንፅህና፣ እርኩስ እና ዝሙት። እያንዳንዱን ፍቺ እንዲያነቡ እና ከዚያም የተጻፈውን ትርጉም ሳያዩ ቃሉን በራሳቸው አባባል ፍች ለመስጠት ይሞክሩ። እያንዳንዱን ቃል በደንብ እስኪረዱ ድረስ ትርጉሙን በማንበብ እና በራሳቸው እባባል በመግለጽ እርስ በርስ ሀሳብ እንዲለዋወጡ ንገራቸው። በመጀመሪያ ሁሉንም በቀላሉ የተጻፉትን ትርጓሜዎች እንዲያነቡ ምራቸውና ከዚያ ሳያዩ ሁሉንም ቃላት በራሳቸው አባባል ይግለጹ። በመቀጠል፣ የካቴኪዝም ጥያቄዎችን እና መልሶችን እንደገና ካነበቡ በኋላ ሰባተኛው ትእዛዝ ስለሚያስተምራቸው ነገሮች በተቻለ መጠን በራሳቸው እባባል እንዲያብራሩ ጠይቃቸው።

ከዚያም ታዳጊዎቹ ስለ ቃላቶቹ ባላቸው የተሻለ ግንዛቤ ላይ በመመስረት ሦስቱን የካቴኪዝም ጥያቄዎች እና መልሶች በራሳቸው አንደበት እንዲጽፉ አስተምራቸው። ከዚህ በታች ያለው ምሳሌ እንደገና ለመባፍ የተሞከረ ጥያቄና መልስ ምን ሊመስል እንደሚችል ያሳያል።

ጥ፡ ሰባተኛው ትእዛዝ ምን ይላል?

መ. “አታመንዝር።”

ጥ. ሰባተኛው ትእዛዝ ምን ይፈልጋል?

መ. በልብህ፣ በንግግርህ፣ እና በባህሪህ የራስህና የጎረቤትህን የፆታ ንፅህናህን ጠብቅ።

ጥ፡ ሰባተኛው ትእዛዝ ምን ይከለክላል?

መ. ወሲባዊ እርኩስ ነገሮችን አታስብ፣ አትናገር ወይም አታድርግ።

<u>መጽሐፍ ቅዱሳዊ ድጋፍ</u>

ታዳጊዎች እንዲያዩዋቸው የሚከተሉትን የአስተምህሮ መግለጫዎች በግልጽ ቦታ ለጥፍላቸው፡-

1. በልብህ፣ በሀሳብህ፣ በፍላጎትህ እና በአመለካከትህ ወሲባዊ ንጽሕና ይኑርህ።
2. በንግግርህ እና በሌሎች ግንኙነቶችህ ወሲባዊ ንጽሕና ይኑርህ።
3. በድርጊትህ እና በባህሪህ ወሲባዊ ንጽሕና ይሩርህ።
4. በገዛ ሰውነትህ ላይ ኃጢአት አትሥራ።
5. ከጸታዊ ፈተና ሽሽ።
6. ሥጋህን ለክርስቶስ ቀድስ የመንፈስ ቅዱስን ቤተ መቅደስ ንጹሕ አድርግ።
7. የጾታ ፈተናን ለመቀነስ ወደ እግዚአብሔር ቅረብ።
8. በፆታ ግንኙነት ልትፈተን የምትችልባቸውን ሁኔታዎች አስወግድ።
9. የጾታ ብልግናን የመፈጸም ዝንባሌዎችን ሁሉ አጥፋ የተቀደሰ ሕይወት ይኑርህ።
10. እግዚአብሔር የፈርድበት የፆታ ብልግናን እንደ አደገኛ ኃጢአት ቁጠሩ።

ታዳጊዎች ከላይ ከተዘረዘሩት ዝርዝር የአስተምህሮ መግለጫዎች ውስጥ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሱን በተሻለ ሁኔታ የሚደግፈውን መግለጫ እንዲለዩ ጠይቃቸው።

ዘፍጥረት 39:12፣ ፤ ከእኔ ጋር ተኛ ስትል ልብሱን ተጠማጥማ ያዘች፤ እርሱም ልብሱን በእጅዋ ትቶላት ሸሸ ወደ ውጭም ወጣ።

ከወሲብ ፈተና ሽሽ።

ኢዮብ 31:1፣ ከዓይኔ ጋር ቃል ኪዳን ገባሁ፤ እንግዲህስ ቄንጆይቱን እንዴት እመለከታለሁ?

በንግግርህ እና በሌሎች ግንኙነቶችህ ወሲባዊ ንጽሕና ይኑርህ።

ምሳሌ 5:8፣ መንገድህን ከእርስዋ አርቅ፥ ወደ ቤትዋም ደጅ አትቅረብ፥

በዖታዊ ግንኙነት ሊፈተኑ የሚችሉበትን ሁኔታዎች አስወግዱ።

ምሳሌ 6፡25 ውበትዋን በልብህ አትመኘው፤ ሽፋሽፍትዋም አያጥምድህ።

በንግግርህ እና በሌሎች ግንኙነቶችህ ወሲባዊ ንጽሕና ይኑርህ።

ሮሜ 13:14፣ ነገር ግን ጌታን ኢየሱስ ክርስቶስን ልበሱት፤ ምኞቱንም እንዲፈጽም ለሥጋ አታስቡ።

የጾታ ፈተናን ለመቀነስ ወደ እግዚአብሔር ቅረቡ።

በንግግርህ እና በሌሎች ግንኙነቶችህ ወሲባዊ ንጽሕና ይኑርህ።

1ኛ ቆሮንቶስ 6፡13 መብል ለሆድ ነው፥ ሆድም ለመብል ነው፤ እግዚአብሔር ግን ይህንም ያንም ያጠፋቸዋል። ሥጋ ግን ለጌታ ነው እንጂ ለዝሙት አይደለም፤ጌታም ለሥጋ ነው

በገዛ ሰውነትህ ላይ ኃጢአት አትሥራ።

1ኛ ቆሮንቶስ 6፡18 ከዝሙት ሽሹ። ሰው የሚያደርገው ኃጢአት ሁሉ ከሥጋ ውጭ ነው፤ ዝሙትን የሚሠራ ግን በገዛ ሥጋው ላይ ኃጢአትን ይሠራል።

ከወሲብ ፈተና ሽሹ።

በገዛ ሰውነትህ ላይ ኃጢአት አትሥሩ።

ገላትያ 5፡16-17 ነገር ግን እላለሁ፥ በመንፈስ ተመላለሱ፥ የሥጋንም ምኞት ከቶ አትፈጽሙ።ሥጋ በመንፈስ ላይ መንፈስም በሥጋ ላይ ይመኛልና፥ እነዚህም እርስ በርሳቸው ይቀዋወማሉ፤ ስለዚህም የምትወዱትን ልታደርጉ አትችሉም።

የጾታ ፈተናዎችን ለመቀነስ ወደ እግዚአብሔር ቅረቡ።

ሰውነታችሁን ለክርስቶስ ቀድሱ፣ የመንፈስ ቅዱስን ቤተ መቅደስ ንጹሕ አድርጉ።

ገላትያ 5፡19-21፣ “የሥጋ ሥራም የተገለጠ ነው እርሱም ዝሙት፥ ርኩሰት፥ መዳራት፥ ጣዖትን ማምለክ፥ ምዋርት፥ ጥል፥ ክርክር፥ ቅንዓት፥ ቁጣ፥ አድመኛነት፥መለያየት፥ መናፍቅነት፥ ምቀኝነት፥ መግደል፥ ስካር፥ ዘፋኝነት፥ ይህንም የሚመስል ነው። አስቀድሜም እንዳልሁ፥ እንደዚህ ያሉትን የሚያደርጉ የእግዚአብሔርን መንግሥት አይወርሱም።በድርጊትዎ እና በባህሪዎ ውስጥ ወሲባዊ ንፁህ ይሁኑ።

እግዚአብሔር የፈርድበት የዖታ ብልግናን እንደ አደገኛ ኃጢአት ቁጠሩ።

ኤፌሶን 5:3-4፣ ለቅዱሳን እንደሚገባ ግን ዝሙትና ርኵሰት ሁሉ ወይም መመኘት በእናንተ ዘንድ ከቶ አይሰማ፤የሚያሳፍር ነገርም የስንፍና ንግግርም ወይም ዋዛ የማይገቡ ናቸውና አይሁኑ፥ ይልቁን ምስጋና እንጂ።

በንግግርህ እና በሌሎች ግንኙነቶችህ ወሲባዊ ንጽሕና ይኑርህ።

በድርጊትህ እና በባህሪህ የወሲብ ንጽህና ይኑርህ።

ወደ ፊልጵስዩስ ሰዎች 4: 8 በቀረውስ፥ ወንድሞች ሆይ፥ እውነተኛ የሆነውን ነገር ሁሉ፥ ጭምትነት ያለበትን ነገር ሁሉ፥ ጽድቅ የሆነውን ነገር ሁሉ፥ ንጹሕ የሆነውን ነገር ሁሉ፥ ፍቅር ያለበትን ነገር ሁሉ፥ መልካም ወሬ ያለበትን ነገር ሁሉ፥ በጎነት ቢሆን ምስጋናም ቢሆን፥ እነዚህን አስቡ፤

በንግግርህ እና በሌሎች ግንኙነቶችህ ወሲባዊ ንጽሕና ይኑርህ።

ወደ ቆላስይስ ሰዎች 3:5 5 እንግዲህ በምድር ያሉቱን ብልቶቻችሁን ግደሉ፥ እነዚህም ዝሙትና ርኵሰት ፍትወትም ክፉ ምኞትም ጣኦትንም ማምለክ የሆነ መጎምጀት ነው።

የጾታ ብልግናን የመፈጸም ዝንባሌዎችን ሁሉ አጥፉ፣ የተቀደሰ ሕይወት ኑሩ።

ቆላስይስ 4፡6 " ለእያንዳንዱ እንዴት እንድትመልሱ እንደሚገባችሁ ታውቁ ዘንድ ንግግራችሁ ሁልጊዜ፥ በጨው እንደ ተቀመመ፥ በጸጋ ይሁን።

በንግግርህ እና በሌሎች ግንኙነቶችህ ወሲባዊ ንጽሕና ይኑርህ።

1ኛ ተሰሎንቄ 4፡3-7 “ይህ የእግዚአብሔር ፈቃድ እርሱም መቀደሳችሁ ነውና ከዝሙት እንድትርቁ፥ እግዚአብሔርን እንደማያውቁ አሕዛብ በፍትወት ምኞት አይደለም እንጂ፥ ከእናንተ እያንዳንዱ የራሱን ዕቃ በቅድስናና በክብር ያገኝ ዘንድ እንዲያውቅ፤አስቀድመን ደግሞ እንዳልናችሁና እንደ መሰከርንላችሁ፥ ጌታ ስለዚህ ነገር ሁሉ የሚበቀል ነውና ማንም በዚህ ነገር አይተላለፍ ወንድሙንም አያታልል። ለርኵሰት ሳይሆን እግዚአብሔር በቅድስና ጠርቶናልና።

የጾታ ብልግናን የመፈጸም ዝንባሌዎችን ሁሉ አጥፉ፣ የተቀደሰ ሕይወት ኑሩ።

እግዚአብሔር የፈርድበት የፆታ ብልግናን እንደ አደገኛ ኃጢአት ቁጠሩ።

2ኛ ጢሞቴዎስ 2፡19 ጌታ ለእርሱ የሆኑትን ያውቃል፥ ደግሞም። የጌታን ስም የሚጠራ ሁሉ ከዓመፅ ይራቅ የሚለው ማኅተም ያለበት የተደላደለ የእግዚአብሔር መሠረት ቆሞአል።

የጾታ ብልግናን የመፈጸም ዝንባሌዎችን ሁሉ አጥፉ

የተቀደሰ ሕይወት ኑሩ።

2ኛ ወደ ጢሞቴዎስ 2፡22 ከክፉ የጎልማሳነት ምኞት ግን ሽሽ፥ በንጹሕም ልብ ጌታን ከሚጠሩ ጋር ጽድቅን እምነትን ፍቅርን ሰላምን አጥብቀህ ተከተል።

ከወሲብ ፈተና ሽሹ።

ሰውነታችሁን ለክርስቶስ ቀድሱ፣ የመንፈስ ቅዱስን ቤተ መቅደስ ንጹሕ አድርጉ።

ዕብራውያን 13 4 መጋባት በሁሉ ዘንድ ክቡር መኝታውም ንጹሕ ይሁን፤ ሴሰኞችንና አመንዝሮችን ግን እግዚአብሔር ይፈርድባቸዋል።

እግዚአብሔር የፈርድበት የፆታ ብልግናን እንደ አደገኛ ኃጢአት ቁጠሩ።

ያዕቆብ 1፡14-15ነገር ግን እያንዳንዱ በራሱ ምኞት ሲሳብና ሲታለል ይፈተናል ከዚህ በኋላ ምኞት ፀንሳ ኃጢአትን ትወልዳለች፤ ኃጢአትም ካደገች በኋላ ሞትን ትወልዳለች

በንግግርህ እና በሌሎች ግንኙነቶችህ ወሲባዊ ንጽሕና ይኑርህ።

እግዚአብሔር የፈርድበት የፆታ ብልግናን እንደ አደገኛ ኃጢአት ቁጠሩ።

1ኛ የጴጥሮስ መልእክት 2፡11 ወዳጆች ሆይ፥ ነፍስን ከሚዋጋ ሥጋዊ ምኞት ትርቁ ዘንድ እንግዶችና መጻተኞች እንደ መሆናችሁ እለምናችኋለሁ፤

የጾታ ብልግናን የመፈጸም ዝንባሌዎችን ሁሉ አጥፉ የተቀደሰ ሕይወት ኑሩ።

1ኛ የዮሐንስ መልእክት 2፡15-16 ዓለምን ወይም በዓለም ያሉትን አትውደዱ፤ በዓለም ያለው ሁሉ እርሱም የሥጋ ምኞትና የዓይን አምሮት ስለ ገንዘብም መመካት ከዓለም ስለ ሆነ እንጂ ከአባት ስላልሆነ፥ ማንም ዓለምን ቢወድ የአባት ፍቅር በእርሱ ውስጥ የለም።

የጾታ ብልግናን የመፈጸም ዝንባሌዎችን ሁሉ አጥፉ የተቀደሰ ሕይወት ኑሩ።

<u>የካቴኪዝም ጥያቄዎች</u>

1. በዝሙትና በማመዘር መካከል ያለው ልዩነት ምንድን ነው?

ማመንዘር ከባለትዳር ሰው ጋር በፈቃድ የሚደረግ የግብረ ሥጋ ግንኙነት ሲሆን ያላገባች ወይም ያላገባ በፈቃደኝነት የሚያደርጉትን የግብረ ሥጋ ግንኙነት ያካትታል። ዝሙት በሁለት ያላገቡ ሰዎች መካከል በፈቃደኝነት የሚደረግ የግብረ ሥጋ ግንኙነትን ያካትታል። ስለዚህ ማመንዘር ሰፋ ያለ ፍች አለው።

2. ሰባተኛው ትእዛዝ ዝሙትንና ማመንዘርን ይከለክላል?

አዎን፣ ሰባተኛው ትእዛዝ የሞራል ሕጉን ጠቅለል አድርጎ ሲገልጽ “ማመንዘርን” ብቻ ቢጠቅስም፣ የሞራል ሕጉ ሁሉ ዝሙትንም ይከለክላል። ስለ “ማመንዘር” የሚናገሩት የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች ብዙውን ጊዜ “ዝሙትን” ያመለክታሉ ወይም ይጨምራሉ። ለምሳሌ፣ አዲሱ ኢንተርናሽናል ቨርሽን “ከዝሙት ሽሹ” (1ኛ ቆሮንቶስ 6፡18) ይላል በኪንግ ጀምስ ቨርዥን ውስጥ ያለው ተመሳሳይ ክፍል ደግሞ “ከምንዝርና ሽሹ” ይላል።

3. ሰባተኛው ትእዛዝ ከዝሙትና ከማመንዘር በቀር የሚከለክለው ምንድን ነው?

በአካባቢያዊ ወይም በብሔራዊ ሕግ (ማለትም፣ ግብረ ሰዶማዊነት)

በተጋቡ ተመሳሳይ ባዮሎጂካዊ ጾታ ባላቸው መካከል የሚደረግ የግብረ ሥጋ ግንኙነትን፣

የፆታ ብልግና አስተሳሰቦች፣ ፍላጎቶች እና አመለካከቶች እና ወሲባዊ ብልግና ንግግርን እና

በአስገድዶ መድፈር ተፈጥሮ ውስጥ ያለፈቃድ የሚደረግ የግብረ ሥጋ ግንኙነትን ይከለክላል።

4. ሰባተኛውን ትእዛዝ ለመጠበቅ ምን አዎንታዊ ነገሮች ማድረግ እንችላለን?

ሰውነታችሁን ለክርስቶስ ቀድሱ; የመንፈስ ቅዱስን ቤተ መቅደስ ንጹሕ አድርጉ። ሁሉንም የጾታ ያለመሞት ዝንባሌዎችን ግደሉ፤ የተቀደሰ ሕይወት ኑሩ። በጾታዊ ኃጢአት ከወደቅህ በእግዚአብሔራዊ ኀዘን ንስሐ ግባ።

የጾታ ፈተናን ለመቀነስ ወደ እግዚአብሔር ቅረብ። የጾታ ፈተናን ለማሸነፍ ብርታት ለማግኘት ጸልይ። ከጾታዊ ፈተና መዳኛ መንገድ እንዲመራህ እግዚአብሔርን ለምነው። በፆታዊ ግንኙነት ልትፈተን የሚችልበትን ሁኔታዎች አስወግድ። ከወሲብ ፈተና ሽሽ።

5. አንድ ሰው 'የባልንጀራውን ንጽሕና' መጠበቅ የሚችለው በየትኞቹ መንገዶች ነው?

አናንተን እያዩ ሌሎች በዝሙት እንዳይፈተኑ በልኩ ልበሱ። ንዲሁም ደግሞ ሴቶች በሚገባ ልብስ ከእፍረትና ራሳቸውን ከመግዛት ጋር ሰውነታቸውን ይሸልሙ፤ እግዚአብሔርን እንፈራለን ለሚሉት ሴቶች እንደሚገባ።” (1ኛ ጢሞቴዎስ 2፡9)።

በስርዐት ተግባቡ። (ለምሳሌ፣ ቆሻሻ ቀልዶችን አለመናገር) ሌሎች በአነጋገርህ በፆታዊ ብልግና እንዳይፈተኑ። የሚያሳፍር ነገርም የስንፍና ንግግርም ወይም ዋዛ የማይገቡ ናቸውና አይሁኑ፥ ይልቁን ምስጋና እንጂ። (ኤፌሶን 5፡4)

> የፆታ ብልግና ሊደረግባቸው የሚችሉ ቦታዎችንና ሁኔታዎች አስወግዱ። እግሮችዋ ወደ ሞት ይወርዳሉ፥ አረማመድዋም ወደ ሲኦል ነው፤ (ምሳሌ 5:8)

ትውስታ ቁጥር

ማቴዎስ 5፡27-28 አታመንዝር እንደ ተባለ ሰምታችኋል ነገር ግን እላችኋለሁ፥ ወደ ሴት ያየ ሁሉ የተመኛትም ያን ጊዜ በልቡ ከእርስዋ ጋር አመንዝሯል።

በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ጋብቻ በተፈጥሮ ወንድና ሴት በሆኑ ሰዎች መካከል ያለው ሕጋዊ ውህደት ነው። "ሰው አባቱንና እናቱን ይተዋል ከሚስቱም ጋር ይተባበራል አንድ ሥጋም ይሆናሉ" (ዘፍ 2፡24)። በትዳር ውስጥ ሲሆን የግብረ ሥጋ ግንኙነት ጥሩ እና ትክክለኛ ነው። ከጋብቻ ውጭ ያለው ግን አይደለም። "መጋባት በሁሉ ዘንድ ክቡር መኝታውም ንጹሕ ይሁን፤ እግዚአብሔር በአመንዝሮችንና ሴሰኞችን ሁሉ ላይ ይፈርዳል" (ዕብ 13፡4)። ማመንዘር የሚፈጸመው ያገቡ ሰዎች ካላገቡት ሰው ጋር የግብረ ሥጋ ግንኙነት ለማድረግ ሲስማሙ ነው። ስለዚህ በፈቃደኝነት የሚደረግ የፆታ ግንኙነት ማመንዘር የሚሆነው፡- (ሀ) ባልተጋቡ ሁለት ባልና ሚስት እና (ለ) ባለትዳርና ያላገባ ሰው መካከል ሲፈጸም ነው። በአንጻሩ፣ ሁለት ያላገቡ ሰዎች የፆታ ግንኙነት ለመፈጸም ሲስማሙ ይህ ማመንዘር ሳይሆን ዝሙት ነው። ሰባተኛው ትእዛዝ ማመንዘርን ብቻ የሚጠቅስ ቢሆንም፣ የተቀረው የሥነ ምግባር ሕግ ዝሙትንም የሚከለክል መሆኑን ይገልጻል። ለምሳሌ፣ ሐዋርያው ጳውሎስ “ከዝሙት ሽሹ” (1ኛ ቆሮንቶስ 6:18) ያለውን ኪንግ ጀምስ ቨርዥን “ከማመንዘር ሽሹ” ሲል ተርጉሞታል። እርግጥ ነው፣ መጽሐፍ ቅዱስ አስገድዶ መድፈርን ይከለክላል፤ ይኸውም አስገድዶ የግብረ ሥጋ ግንኙነት ማድረግ ጥፋተኛ የሆነው ሰው ንጹሕና ፈቃደኛ ባልሆነ ሰው ላይ የሚያደርገው በደል ነው።

የቃል ጥቅሱ የኢየሱስ የተራራው ስብከቱ አካል ሆኖ ይገኛል። እንዴት ያለ ዓይን የሚከፍት፣ ነፍስን የሚነካ ንግግር ነበር! ከጥቂት ጊዜያት በፊት ኢየሱስ ስድስተኛው ትእዛዝ ከግድያ ድርጊት አልፎ ፍትሃዊ ያልሆነ ቁጣን እንደሚጨምር ግልጽ አድርጓል። (ክፍል VII፣ ምዕራፍ 2)። ነገር ግን በድግምት የተጠለፉት ሰዎች ይህን እውነት ሲያሰላስሉ፣ ኢየሱስ በድጋሚ አስደነቃቸው። ዝሙትን የሚከለክለውን ሰባተኛውን ትእዛዝ የጾታ አስተሳሰቦችን፣ አመለካከቶችን እና ፍላጎቶችን የሚከለክል መሆኑን አብራርቷል። ኢየሱስ በሰበከ መጠን – አሥርቱ ትእዛዛት በሰው ልብ ውስጥ ያለውን ነገር እንኳን ሳይቀር የሚናገር የሥነ ምግባር ሕግን ጠቅለል አድርገው የሚያሳዩ መሆናቸውን ሕዝቡ ይበልጥ የሚረዳው ይሆናል።

ሰዎቹ “ጻፎችና አስተማሪዎች ሕጉን በዚህ መንገድ ያልገለጹት ለምንድነው?” ብለው አስበው ይሆናል። በእርግጥም ብዙ የአይሁድ መሪዎች ምንዝርናን በጣም ጠባብ አድርገው ይመለከቱት ነበር–ሰዎች የትዳር ጓደኞቻቸውን በአካል ዝሙት አድርገው እስካታለሉ ድረስ ብቻ በሰባተኛው ትእዛዝ መሠረት ጥፋተኛ ሆነው ይቆያሉ። ኢየሱስ ግን ይህን አስተሳሰብና ራስን የማመጻደቅ አስመሳይ የሆኑትን አስመስሎታል። ልክ እንደ ሥጋዊ ምንዝር ሁሉ በአእምሮ ውስጥ ያለው ፍትወትም የእግዚአብሔርን ሕግም እንደሚጥስ ሰብኳል። የአዕምሮ

ዝሙት የሚከሰተው አንድ ሰው ስለ ህገወጥ የፆታ ግንኙነት በምናቡ ሲያስብ ወይም ሲፈልግ ነው። ይህ የልብ ሚስጥራዊ ሀሳቦችን እና አመለካከቶችን ይመለከታል። ብዙም ሳይቆይ ኢየሱስ የሥነ ምግባር ሕጉን በእነዚህ ቃላት ገልጿል።

በሕዝቡ የጥፋተኝነት ስሜት እንደሚሰማቸ. ምንም ጥርጥር የለውም። በእርግጥም በዛሬው ዘመን ያሉ ጥቂት ሰዎች ከጋብቻ ውጪ ስሜት አላጋጠመንም ብለው በበርግጠኝነት ይናገራሉ። "ሁሉ ኃጢአትን ሠርተዋልና የእግዚአብሔርም ክብር ጎድሎአቸዋል" (ሮሜ 3፡23)።

እንደነዚህ ያሉት ሕገወጥ ምኞቶች ብዙውን ጊዜ ኃይለኛ ይሆኑና እና በኋላ ለማሸነፍ አስቸጋሪ ይሆናሉ። በእርግጥ የአዕምሮ ዝሙት እና ማመንዘር በአጠቃላይ ከሥጋዊ ምንዝርና ዝሙት ይቀድማሉ፡-

ውበቷን በልብህ አትመኝ በዓይኖቿም እንድትማርክ አትፍቀድ፤ ጋለሞታይቱ ወደ እንጀራ ትወስድሃለችና አመንዝራይቱም ነፍስህን ትማርካለች። ሰው ልብሱ ሳይቃጠል እሳት በጭኑ ውስጥ ሊያስገባ ይችላልን? ሰው እግሩ ሳይቃጠል በፍም ሊሄድ ይችላልን? ከሌላ ሰው ሚስት ጋር የሚተኛ እንዲሁ ነው፤ የሚነካት ሁሉ ሳይቀጣ አይቀርም (ምሳ 6፡25-29)።

ይህ ከባድ ማስጠንቀቂያ እና የፆታ ምኞት ከባድ ሃይል ቢኖርም፣ መንፈስ ቅዱስ እንዲህ ያለውን ኃጢአት ለመቋቋም ታላቅ ኃይልን ይሰጣል። ፍጹም የሆነ ሲመጣ ግን ተከፍሎ የነበረው ይሻራል።1 ልጅ ሳለሁ እንደ ልጅ እናገር ነበር፥ እንደ ልጅም አስብ ነበር፥ እንደ ልጅም እቁጥር ነበር፤ ጎልማሳ ሆኜ ግን የልጅነትን ጠባይ ሽሬአለሁ። (1ኛ ቆሮንቶስ 13፡10)። ፈተናን መቃወም ለተመረጡት ቅዱሳን ከጸታዊ ኃጢአት ጋር የሚያደርጉት የውጊያ እቅድ ሀ (ቀዳሚ) ነው ። ነገር ግን ክርስቲያኖች ለአእምሮም ሆነ ለሥጋዊ ዝሙት ሲሸነፉ፣ ዝሙትን ጨምሮ እግዚአብሔር በቸርነቱ ዕቅድ ለ– ኑዛዜን፣ ንስሐ እና ይቅርታን ይሰጣል። በኃጢአታችን ብንናዘዝ ኃጢአታችንን ይቅር ሊለን ከዓመፃም ሁሉ ሊያነጻን የታመነና ጻድቅ ነው። (1ዮሐ. 1፡9)። እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ የሆነ ኀዘን ጸጸት የሌለበትን፥ ወደ መዳንም የሚያደርሰውን ንስሐ ያደርጋልና፤ የዓለም ኀዘን ግን ሞትን ያመጣል። (2ኛ ቆሮንቶስ 7፡10)።

የእግዚአብሔር የሥነ ምግባር ሕግ ግልጽ ቢሆንም፣ አንዳንዶች ሁለት ፈቃደኛ የሆኑ ጎልማሶች የግብረ ሥጋ ግንኙነት ለመፈጸም ከወሰኑ “ጉዳቱ ምንድን ነው? ይላሉ፣ በእርግጥ የሚጎዳ ሰው አለ? በተጨማሪም ዛሬ ማንም ሰው ዝሙትን ተራ የፆታ ግንኙነት ስህተት ነው ብሎ ያምናል” ይባላልል። ደህና፣ በእርግጥ አብዛኛው የፖፕ ባህሎች እና የመገናኛ ብዙሃን ማመንዘር እና ዝሙትን እንደ መደበኛ፣ አስደሳች እና እንዲያውም እንደ ጤናኛ ነገር አድርገው ያሳያሉ። ብዙ ጓደኞችህን ጨምሮ አብዛኛው የህብረተሰብ ክፍል የመዝናኛ ወሲብን የምትተው ከሆነ የተገለልክ ሆኖ ለመሰማት ቀላል ነው። ይህ ግን ጭካኔ የተሞላበት እውነታ ነው። በመጀመሪያ ማመንር ሌሎችን ይጎዳል። በተለይም የተበደለው የትዳር ጓደኛ እና በጋብቻ የተገኙ ልጆች። እግዚአብሔር ካዘጋጀው የጋብቻ ሥርዓት ጋር የሚጻረር ማንኛውም ነገር ተሳታፊ የሆኑትን ሁሉ ይጎዳልሉ፤ ለዚህም ስፍር ቁጥር የሌላቸው የፈራረሱ ትዳሮች የማያዳግም ምሥክርነት ይሰጣሉ። ከዚህም በላይ ማመንዘር ጋብቻን ስለሚያፈርስ ጎብረተሰቡን

ይጎዳል። ሁለተኛ፣ ዝሙትና ማመንዘር ብዙ ጊዜ ወደ እምነት የሚመሩ ወቅታዊም ሆኑ ወደ ፊት የሚሆኑ ጉዳዮች፣ ያልተጠበቀ እርግዝና አልፎ ተርፎም ፅንስ ማስወረድ፣ እና ህክምና የሚያስፈልጋቸው እና አንዳንዴም የረጅም ጊዜ መዘዝ የሚያስከትሉ የማይመቹ የወሲብ በሽታዎችን ያስከትላሉ። ሦስተኛው እና ከሁሉም በላይ ደግሞ፣ እግዚአብሔር በእርግጠኝነት ዝሙትንና ማመንዘርን ይከለክላል፣ ስለዚህ ሌሎች ሕገወጥ ሩካቤ ተቀባይነት አለው ብለው የሚገልጹት ተቀባይነት የለውም።

አንድ የመጨረሻ ጉዳይ መጥቀስ አለበት። ኢየሱስ በአእምሮም ሆነ በአካል ማመንዘር (እንዲሁም ዝሙት) ሰባተኛውን ትእዛዝ ይጥሳል ብሏል። ነገር ግን፣ የአዕምሮን አስከፊነት ከአካላዊ ምንዝርና ወይም ከሚያስከትላቸው መዘዞች ጋር ሊወዳደር አይችልም። ብዙ በፆታዊ ቅዠቶች የተጠመዱ፣ "የወሲብ ሀሳቤ ኃጢአተት ከሆነ፣ እኔም ወደፊት ሄጄ ያሰብኩትን የፆታ ኃጢአት ልሠራ እችላለሁ። እኔ አስቀድሞ ወድቄያለሁ፣ ከዚህ የከፋ ሊሆን አይችልም" እንዲህ ዓይነቱ የተሳሳተ ምክንያታዊነት አእምሯዊ አመንዝራውን ወይም ዘማዊውን ወደ ጥልቅ፣ ሱስ አስያዥ ኃጢአት ይወስዳቸዋል፣ ይህ ደግሞ የበለጠ ከእግዚአብሄር ያርቃቸዋል።

<u>የቃል ጥቅስ ጥያቄዎች</u>

1. መጽሐፍ ቅዱሳዊ ጋብቻ ምንድን ነው?

   ጋብቻ በተፈጥሮአዊ ወንድ እና ሴት መካከል ያለው ህጋዊ ጥምረት ነው። "ሰው አባቱንና እናቱን ይተዋል ከሚስቱም ጋር ይተባበራል አንድ ሥጋም ይሆናሉ" (ዘፍ 2፡24)።

2. በአካል ማመንዘር ምንድን ነው?

   ማመንዘር ማለት አንድ ያገባ ሰው ከትዳር ጓደኛው ውጪ ከሌላ ሰው ጋር የግብረ ሥጋ ግንኙነት ለማድረግ ሲስማማ ነው።

3. አካላዊ ዝሙት ምንድን ነው?

   ዝሙት ማለት ሁለት ያላገቡ ሰዎች የግብረ ሥጋ ግንኙነት ሲፈቅዱ ነው።

4. የአዕምሮ ዝሙት ወይም ማመንዘር ምንድን ነው?

   አእምሯዊ ማመንዘር ወይም ዝሙት የሚፈጸመው ሰው ሕገወጥ የፆታ ግንኙነት ሲመኝ ወይም ሲፈልግ ነው። የልብ ሚስጥራዊ ሀሳቦችን እና አመለካከቶችን ይመለከታል።

5. ሰባተኛው ትእዛዝ ምን ይከለክላል?

እንደ ሥነ ምግባራዊ ሕግ ማጠቃለያ፣ ሰባተኛው ትእዛዝ ማመንዘርን ብቻ ይከለክላል። ሌሎች የቅዱሳት መጻሕፍት ክፍሎች ዝሙት የአምላክን ሕግ እንደሚጥስ ያሳያሉ። በተጨማሪም ኢየሱስ እንዳብራራው ሰባተኛው ትእዛዝ በአእምሮ ማመንዘርንና ዝሙትን ይከለክላል።

6. እግዚአብሔር የተመረጡት ልጆቹ ሰባተኛውን ትእዛዝ እንዲጠብቁ እና ሰባተኛውን ትእዛዝ በማይጠብቁበት ጊዜ ውድቀታቸውን እንዲቋቋሙ የሚረዳቸው እንዴት ነው?

በመጀመሪያ፣ መንፈስ ቅዱስ የጾታ ፈተናን ለመቋቋም እና ለማሸነፍ ኃይልን ይሰጣል። ፍጹም የሆነ ሲመጣ ግን ተከፍሎ የነበረው ይሻራል።\እኔ ሳለሁ እንደ ልጅ እናገር ነበር፥ እንደ ልጅም አስብ ነበር፥ እንደ ልጅም እቈጥር ነበር፤ ጎልማሳ ሆኜ ግን የልጅነትን ጠባይ ሽሬአለሁ። (1ኛ ቆሮንቶስ 13፡10)። ሁለተኛ፣ አማኞች ለጾታዊ ፈተና ከተሸነፉ፣ ኃጢአታቸውን ሲናዘዙ እና ንስሐ ሲገቡ እግዚአብሔር በቸርነቱ ይቅር ይላል። በኃጢአታችን ብንናዘዝ ኃጢአታችንን ይቅር ሊለን ከዓመፃም ሁሉ ሊያነጻን የታመነና ጻድቅ ነው። (1ዮሐ. 1፡9)። “እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ የሆነ ኀዘን ጸጸት የሌለበትን፥ ወደ መዳንም የሚያደርሰውን ንስሐ ያደርጋልና፤ የዓለም ኀዘን ግን ሞትን ያመጣል። (2ኛ ቆሮንቶስ 7፡10)።

7. በአእምሮም ሆነ በአካላዊ ማመንዘር ወይም ዝሙት ምን ጉዳት ያስከትላል?

በአእምሯዊ ማመንዘር ወይም ዝሙት ወደ ከባድ ሥጋዊ ማመንዘር ወይም ዝሙት ሊመራ ይችላል። አካላዊ ማመንዘር ወይም ዝሙት፡- (ሀ) ሌላውን ኀጢአት እንዲሠራ ያበረታታል፣ (ለ) ጋብቻን ያፈርሳል እና ልጆቹን ይጎዳል፣ (ሐ) የሕብረተሰቡን መዋቅር ያዳክማል፣ (መ) አሁን ወይም ቆይቶ ወደ ጋብቻ የሚሸጋገሩ ትዳሮች ላይ የአለመተማመን ጉዳዮችን ይፈጥራል፣ (ሠ) ያልተፈለገ እርግዝና እና ውርጃን ያስከትላል፣ እና (ረ) ከእግዚአብሔር ህብረት እና ጥበቃ ይለያል።

የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት፡ የሥጋ ምኞት

አንዳንድ ሰዎች ስለ ሰባተኛው ትእዛዝ የሚያስቡት በኢየሱስ ዘመን እንደነበሩት ጸሐፍትና የሕግ አስተማሪዎች ነው። በመጀመሪያ ዝሙትንና ዝሙትን የሚመለከቱት አካላዊ ኃጢአቶች እንጂ ሰዎች በአእምሮ የሚሠሩት ኃጢአት አይደለም ብለው ያስባሉ። ሁለተኛ፣ አካላዊ መተላለፍን በተለይ ፈጽሞ ሊፈጽሙት የማገባ ከባድ ኃጢአቶች አድርገው ይመለከቱታል። እንዲህ ብለው ያስቡ ይሆናል፡- “በእርግጥ ልክ እንደ ሌሎች አማኞች በትንንሽ መንገድ ኃጢአት እሠራለሁ፤ ነገር ግን ካላገባሁት ሰው ጋር ፈጽሞ የፆታ ግንኙነት አልፈጽምም። ሰባተኛውን ትእዛዝ ሁል ጊዜ እጠብቃለሁ።

ነገር ግን ቁርጠኛ የሆኑ ክርስቲያኖችም እንኳ ከአንድ ሰው ጋር ፈጽሞ ሕገወጥ የፆታ ግንኙነት እንደማይፈጽሙ ሙሉ በሙሉ እርግጠኛ መሆን አይችሉም። በሚያሳዝን ሁኔታ፣ አንዳንድ ታላላቅ የእግዚአብሔር ወንዶች እና ሴቶች በዚህ ኃጢአት ውስጥ ወድቀዋል። ዝሙት ወይም ማመንዘር በነፍስ ውስጥ እንዳለ ሰደድ እሳት ወደ ሥጋዊ ግንኙነት ከመምራቱ በፊት እንደ ሚስጥራዊ የአእምሮ ጥሰት ይጀምራል። ነገር ግን እያንዳንዱ በራሱ ምኞት ሲሳብና ሲታለል ይፈተናል።ከዚህ በኋላ ምኞት ፀንሳ ኃጢአትን ትወልዳለች፤ ኃጢአትም ካደገች በኋላ ሞትን ትወልዳ (ያዕቆብ 1፡14-15)። በቅዱሳት መጻሕፍት ውስጥ ይህንን የቁልቁለት ጉዞ በጾታዊ አውድ ውስጥ ከንጉሥ ዳዊት የተሻለ የሚገልጽ የለም።

<u>ለእግዚአብሔር እንደልቡ የሆነ ሰው</u>

መጽሐፍ ቅዱስ ዳዊት እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው እንደሆነ ይገልጸዋል፣ “እንደ እግዚአብሔር ልብ ያለ ሰው” (1ሳሙ. 13፡14)። ይህ ባህሪ ዳዊት መላ ህይወቱን እግዚአብሔርን ለማስደሰት እና አላማውን ለመፈጸም የሰጠ ነበር ማለት ነው። ሆኖም፣ ዳዊት ከአዳም ውድቀት ጀምሮ እንደማንኛውም ሰው የኃጢአት ተፈጥሮ ነበረው። (ክፍል III፣ ምዕራፍ 2)። በእነዚህ ሁለት ተጻራሪ ኃይሎች ማለትም እግዚአብሔርን ለማስደሰት የሚጥር ልባዊ ፍላጎት እና በራስ ላይ ያተኮረ የኃጢአት ተፈጥሮ መካከል በአንድ አሳዛኝ የጸደይ ምሽት ላይ በዳዊት ነፍስ ውስጥ ታላቅ ተጋድሎ ሆነ።

የዳዊት ሠራዊት በሙሉ ከዮርዳኖስ ወንዝ በስተ ምሥራቅ ካሉት በአብዛኛው ዘላኖች ከሆኑት አሞናውያን ጋር እየተዋጋ ነበር። (2ሳሙ. 11፡1)። ምናልባት ዳዊት ከጄኔራሎቹ ጋር በሜዳ ውስጥ መሆን ነበረበት፣ ነገር ግን በሰላም በቤተ መንግሥቱ ውስጥ ነበር። ምናልባት ሠራዊቱ በቅርቡ ከሄደ በኋላ አሰልቺ ሆኖበት እና የሚያነጋግራቸው ጥቂት ሰዎች ነበሩት። ሁኔታው ምንም ይሁን ምን እንቅልፍ አጥቶ ንጹህ አየር ለማግኘት በቤተ መንግሥቱ ጣሪያ ላይ ለመንሸራሸር ወሰነ።

በአቅራቢያው ወደሚገኝ ግቢ ወይም ዝቅተኛ ጣሪያ ቁልቁል ሲመለከት አንዲት ሴት ስትታጠብ አየ። ውበቷ ማረከው። (2ሳሙ 11፡2)። ዳዊት ሰባተኛውን ትእዛዝ ቢያውቅም ሴቲቱን በናፍቆት በመመልከት አእምሯዊ ዝሙት ፈጸመ። ዘወር ብሎ ለፈተናው የእግዚአብሔርን እርዳታ መፈልግ ሲችል ማየቱን ቀጠለ፣ እናም ክፉ ምኞት በውስጡ ገነባ። በትኩረት ባየ ቁጥር፣ የድሮው የኃጢያት ባህሪው አመጽ ቀስቅሶ እርካታን ጠየቀ።

በዚህ ምሽት ዳዊት ከእግዚአብሔር ይልቅ ራሱን ማስደሰትን መረጠ። ይህች ሴት ጠየቆ ስሟ ቤርሳቤህ እንደሆነ አወቀ፤ ከዳዊት በጣም ዝነኛ እና ታማኝ ተዋጊዎች መካከል አንዱ ከሆነው ከኦርዮ ጋር በጋብቻ ኖራለች። የጋብቻ ሁኔታዋን ሙሉ በሙሉ በማወቁ፣ ዳዊት ልኮ አስጠራት፣ አብሯት ተኛ እና አረገዘች። (2ሳሙ. 11፡3-5)። ባጭሩ የአዕምሮ ዝሙት ወደ አካላዊ ዝሙት አመራ።

ነገር ግን ነገሩ ከመጥፎ ወደ ከፋ ደረጃ ሄደ። ሌሎች ስለ ኃጢአቱ ሊያውቁ ይችላሉ ብሎ በመፍራት፣ ዳዊት ዘጠነኛውን ትእዛዝ በመጣስ ሊሸፍነው ፈለገ። (ክፍል VII፣ ምዕራፍ 5)።

ኦርዮን በውሸት አስመሳይነት ከጦር ሜዳ እንዲመለስ ጠርቶ፣ ዳዊት ቢያንስ አንድ ሌሊት ከቤርሳቤህ ጋር እንዲያሳልፍ በተደጋጋሚ ሞክሮ ነበር። (2ሳሙ. 11፡6-13)። ዳዊት በዚህ ተንኮል የተሳካለት ቢሆን ኖሮ ኦርዮ በኋላ ላይ ከቤርሳቤህ የተወለደው ልጅ የራሱ እንደሆነ ሊመስለው ይችላል። ነገር ግን ምን ጊዜም ታማኝ የሆነው ኦርዮ ሚስቱን ለመጠየቅ ፈቃደኛ አልሆነም ፣ ሁሉም ባልደረቦቹ በጦር ሜዳ ላይ ጉዳት እያሉ ቤቱ አልገባም ብሎ በቤተ መንግሥቱ ደጃፍ አጠገብ መተኛትን መረጠ።

በኦርዮ ታላቅ ታማኝነት የተገረመው ዳዊት የበለጠ ተስፋ ቆረጠ። ሠራዊቱ የአሞናውያን ምሽግ የሆነውን ራባን እንደከበበ ስላወቀ ኦርዮን ለእስራኤል አዛዥ ለኢዮአብ የተጻፈ የታሸገ ወረቀት ይዞ ወደ ጦርነቱ ተመለሰ። ኦርዮ ሳያውቅ የራሱን የሞት ማዘዣ ደብዳቤ ተሸክሟል። ማስታወሻው በጣም አደገኛ በሆነበት ቦታ በራባት ላይ ጥቃት እንዲሰነዘር አዝዞ ኦርዮ በግንባር እንዲሆን ነበር። ከዚያም ዳዊት ለኦርዮን ሳይናገር ሠራዊቱን እንዲያስወጣ ለኢዮአብ አዘዘው። ኦርዮን ለመግደል ይህ ስውር፣ ክፉ ሴራ ሌሎች ጉዳቶችንም አስከትሏል። (2ሳሙ. 11፡14-17)። የዳዊት ግድያ ክህደት ስድስተኛውን ትእዛዝ የሚጥስ ነበር። (ክፍል VII፣ ምዕራፍ 2)።

ኦርዮ ከሞተ በኋላ ዳዊት ቤርሳቤህን አገባ እና ምንም ስህተት እንዳልሰራ ሆኖ ኖረ። ይህ የግድየለሽነት ባህሪ ለብዙ ወራት ቀጠለ ዳዊትን በአደገኛ መንፈሳዊ የንስሃ ሁኔታ ውስጥ ጥሎታል። ለረጅም ጊዜ ሲደሰትበት የነበረውን ከእግዚአብሔር ጋር ያለውን የጠበቀ ግንኙነት እንዳጣ ምንም ጥርጥር የለውም፣ የጌታ መመሪያ እና ጥበቃ እንደሌለው ተረድቷል። ነገር ግን፣ ደስ የሚለው፣ እግዚአብሔር ዳዊትን በዚህ አደገኛ ሁኔታ ውስጥ አልተወውም። ከፍቅሩ የተነሣ ጌታ በነቢዩ በናታን በኩል ዳዊትን ወደ ንስሐ አመጣው። ከዚያም በኋላ ዳዊት ኃጢአቱን አምኖ ንስሐ የገባው፣ ከዚያም ብቻ እግዚአብሔር ዳዊትን ይቅር ብሎ ወደ ጎብረት የመለሰው። (2ሳሙ. 12፡1-13)።

ነገር ግን ይቅርታ የኃጢያትን ኃይል እና ቅጣትን ብቻ ይመለከታል። የኃጢአት ምድራዊ ውጤቶችን ሁሉ አያስወግድም። ከዳዊት ዝሙት፣ ማታለል እና ግድያ በኋላ ነገሮች በዳዊት ቤተሰብ እና መንግሥት አንድ ዓይነት አልነበሩም። ለመጀመር ያህል ከቤርሳቤህ የተወለደው ሕፃን ሞተ። (2ሳሙ. 12፡14-19)። ከዚያም የዳዊት ልጅ አምኖን እህቱን ትዕማርን ደፈረ። (2ሳሙ 13፡1-19)። ከሁለት ዓመት በኋላ፣ የታማር ወንድም እና የዳዊት ልጅ አቤሴሎም አምኖንን በበቀል ገደለው። (2ሳሙ 13፡23-33)። ከዚያም አቤሴሎም ሸሽቶ ከዳዊት ተለይቶ ለብዙ ዓመታት ኖረ። (2ሳሙ 13፡38-14፡33)። በኋላ አቤሴሎም ዳዊትን እንዲሸሽ አድርጎ መንግሥቱን ለጊዜው ነጥቆታል። (2ሳሙ. 15፡1-37)። የዳዊት ተዋጊዎች የአቤሴሎምን ጦር ሲዋጉ፣ አቤሴሎምም በኢዮአብ እጅ ሞተ። (2ሳሙ 18፡1-33)። ይህ ሁሉ የሆነው ዳዊት ከቤርሳቤህ ጋር ባደረገው ኃጢአትና ኦርዮንን በመግደሉ ነው። እግዚአብሔር በነቢዩ ናታን በኩል እንደተነበየው፣ “በቤትህ ጥፋት አመጣብሃለሁ” (2ሳሙ. 12፡11)።

የዳዊት ሕይወት አእምሯዊ አመንዝራነት የሚፈጽም ሰው ለሥጋዊ ምንዝርና ምናልባትም ለተጨማሪ ኃጢአትና ፈተና እንዴት እንደሚሸነፍ ያሳያል። ዳዊት ሥጋዊ ፍላጎቱን ከመጉዳት ይልቅ ከቤርሳቤህ ጋር ባሳለፈው የድካም ጊዜ ሲፀፀት ኖሯል፣ በአምንታዊ መልኩ፣ የእሱ

የሞራል ውድቀት ለእያንዳንዱ አማኝ ብዙ ማበረታቻ ይሰጣል። እግዚአብሔር ዳዊትን አልተወውም ይልቁንም ቀጣው። ዳዊት ታላቅ ኃጢአት ቢሠራም እግዚአብሔር ንስሐ ከገባ በኋላ ይቅር ብሎ መለሰው። ዳዊት የጸለየው የእግዚአብሔራዊ ኀዘንና የመልሶ ማቋቋም ቃል እነሆ፡-

አቤቱ፥ እንደ ቸርነትህ መጠን ማረኝ፤ እንደ ምሕረትህም ብዛት መተላለፌን ደምስስ። ከበደሌ ፈጽሞ እጠበኝ፥ ከኃጢአቴም በሚሶጵ እርጨኝ፥ እነጻማለሁ፤ እጠበኝ፥ ከበረዶም ይልቅ ነጭ እሆናለሁ። ... ከኃጢአቴ ፊትህን መልስ፥ በደሌንም ሁሉ ደምስስልኝ። አቤቱ፥ ንጹሕ ልብን ፍጠርልኝ፥ የቀናውንም መንፈስ በውስጤ አድስ... የማዳንህን ደስታ ስጠኝ፥ በእሽታ መንፈስም ደግፈኝ።... የመድኃኒቴ አምላክ እግዚአብሔር ሆይ፥ ከደም አድነኝ፥ አንደበቴም በአንተ ጽድቅ ትደሰታለች።... የእግዚአብሔር መሥዋዕት የተሰበረ መንፈስ ነው፥ የተሰበርውንና የተዋረደውን ልብ እግዚአብሔር አይንቅም። (መዝሙረ ዳዊት 51:1-2, 7, 9-10, 12, 14, 17).

<u>የወሲብ ንፅህና ማረጋገጫ</u>

ሐዋርያው ጳውሎስ ስለ አሮጌው ሰው ወይም ስለ ኃጢአት ተፈጥሮ አንድ ወይም ሁለት ነገር ያውቃል። እንዲህ ሲል ተናገረ “በእኔ ውስጥ ማለትም በኃጢአተኛ ተፈጥሮዬ ውስጥ ምንም ጥሩ ነገር እንደማይኖር አውቃለሁ። መልካሙን ለማድረግ እመኛለሁና፤ ነገር ግን መፈጸም አልችልም። እኔ የማደርገው በጎውን አላደርግምና; አይደለም፤ ማድረግ የማልፈልገውን ክፉ ነገር አደርጋለሁ፤ ይህን አደርጋለሁ።” (ሮሜ 7፡18-19)

ጳውሎስ በአጠቃላይ ሲናገር፣ ጥቂት የጾታዊ ድርጊት ኃጢአቶች ነፍስን እንደሚያታልሉና እንደሚጎዱ ተረድቷል። የተመረጡትን ብዙ ጊዜ ስለ ዝሙትና ስለ ማመንዘር መንፈሳዊ አደጋ አስጠንቅቋል። “ከዝሙት ሽሹ” (1ኛ ቆሮንቶስ 6፡18) “ነገር ግን በእናንተ ዘንድ የዝሙት ፍንጭ ከቶም ከቶ አይገኝ” (ኤፌሶን 5፡3-4)። ይህ የእግዚአብሔር ፈቃድ እርሱም መቀደሳችሁ ነውና፤ከዝሙት እንድትርቁ፥ እግዚአብሔርን እንደማያውቁ አሕዛብ በፍትወት ምኞት አይደለም እንጂ፥ ከእናንተ እያንዳንዱ የራሱን ዕቃ በቅድስናና በክብር ያገኝ ዘንድ እንዲያውቅ፤ አስቀድመን ደግሞ እንዳልናችሁና እንደ መሰከርንላችሁ፥ ጌታ ስለዚህ ነገር ሁሉ የሚበቀል ነውና ማንም በዚህ ነገር አይተላለፍ ወንድሙንም አያታልል። ለርኵሰት ሳይሆን እግዚአብሔር በቅድስና ጠርቶናልና።" (1ኛ ተሰሎንቄ 4: 3-7).

ለመፈጸም ያለውን የአእምሯዊ ሆነ አካላዊ የዝሙትን ወይም የማመንዘርን ፈተና እንዴት መቀነስ እንችላለን።

አንዳንድ ጥቆማዎች እነሆ፡-

> ሀ. ተከታታይ የቴሌቪዥን ፕሮግራሞችን ወይም ፊልሞችን አትመልከት፣ እንደዚህ ያሉመጽሐፍትንም አታነብ፣ ሙዚቃ አታዳምጥ፣ ወይም ሕገወጥ ወሲብን የሚያበረታቱ ወይም የሚያሳዩ የኢንተርኔት ድረ-ገጾችን አትመልከት። "ከወጣትነት መጥፎ ምኞት ሽሽ" (2ኛ ጢሞቴዎስ 2:22)

ለ. ራስህን ለዝሙት በሚገፋፉ ሁኔታዎች ውስጥ አታስቀምጥ ወይም ኃጢአት እንድትሠራ ልትፈትንህ ከምትችል (ሊትፈትሽ ከሚችል) ሰው ጋር ብቻህን/ሽን አትሁን/ኚ። መንገድህን ከእርስዋ አርቅ፥ ወደ ቤትዋም ደጅ አትቅረብ፥ (ምሳሌ 5:8) እራስህን በፈተና ቦታ ሆነህ ስታገኝ ቶሎ ሽሽ። ዮሴፍ ከጶጢፋር ሚስት ጋር ብቻውን ሆኖ ሳለ እንዳደረገው አድርግ። "እርስዋም መጎናጸፊያውን ይዛ ከእኔ ጋር ተኛ አለችው እርሱ ግን መጐናጸፊያውን በእጅዋ ትቶ ከቤት ወጣ።"

ሐ. ጨዋነት ባለው መልኩ ልበስ እና ዓይንህን የሚማርክ ልብስ ከሚለብሱ ሰዎች ራቅ። “ሴቶችም በጨዋነትና በቅንነት እንዲለብሱ እፈቅዳለሁ” (1ኛ ጢሞቴዎስ 2፡9)። እንዲሁም፣ አታሽኮርመም ወይም ወሲባዊ ስሜት ቀስቃሽ አስተያየቶችን አታድርግ። የሚያሳፍር ነገርም የስንፍና ንግግርም ወይም ዋዛ የማይገቡ ናቸውና አይሁኑ፥ ይልቁን ምስጋና እንጂ (ኤፌሶን 5፡4)

መ. ጤናማ ሀሳቦችን አስቡ እና ስራ ፈት አእምሮ የዲያብሎስ ዎርክሾፕ ነው የሚለውን የዱሮውን አባባል በማስታወስ ውጤታማ በሆኑ ተግባራት ተጠመዱ። በቀረውስ፥ ወንድሞች ሆይ፥ እውነተኛ የሆነውን ነገር ሁሉ፥ ጭምትነት ያለበትን ነገር ሁሉ፥ ጽድቅ የሆነውን ነገር ሁሉ፥ ንጹሕ የሆነውን ነገር ሁሉ፥ ፍቅር ያለበትን ነገር ሁሉ፥ መልካም ወሬ ያለበትን ነገር ሁሉ፥ በጎነት ቢሆን ምስጋናም ቢሆን፥ እነዚህን አስቡ፤" (ፊልጵስዩስ 4፡8)። ከክፉ የጎልማሳነት ምኞት ግን ሽሽ፥ በንጹሕም ልብ ጌታን ከሚጠሩ ጋር ጽድቅን እምነትን ፍቅርን ሰላምን አጥብቀህ ተከተል። (2ኛ ጢሞቴዎስ 2፡22)።

ሠ. በእግዚአብሔር ጥንካሬ ከፈተና ለመገላገል ጸልይ እና ሁሉንም ተገቢ ያልሆኑ ወሲባዊ አስተሳሰቦችን፣ አመለካከቶችን እና ባህሪያትን በመናዘዝ ንስሃ ግባ። "ከክፉ አድነን እንጂ ወደ ፈተና አታግባን" (ማቴዎስ 6:13) “በኃጢአታችን ብንናዘዝ ታማኝና ጻድቅ ነው ኃጢአታችንንም ይቅር ይለናል ከዓመፃም ሁሉ ያነጻናል” (1ዮሐ. 1፡9)

<u>የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ጥያቄዎች</u>

1. መጽሐፍ ቅዱስ ዳዊት ከአምላክ ጋር ያለውን ዝምድና የሚገልጸው እንዴት ነው?

    ዳዊት “ለእግዚአብሔር እንደ ልቡ የሆነ ሰው” ነበር (1ሳሙ. 13፡14)።

2. ዳዊት በመጀመሪያ ከቤርሳቤህ ጋር ምን ኃጢአት ሠራ?

    የአዕምሮ ዝሙት

3. ዳዊት ከመመንዘሩ በተጨማሪ ምን ኃጢአት ሠርቷል? የሠራቸውስ በማን ላይ ነው?

በመጨረሻ ኃጢአት ሁሉ የሚሰራው በእግዚአብሔር ላይ ነው። “አንተን ብቻ በደልሁ በፊትህም ክፉ አደረግሁ” (መዝሙረ ዳዊት 51፡4)። ዳዊት ግን ቤርሳቤህን እንድታመነዝር ፈትኖታል፤ ኦርዮንን አሳስቶ ገደለው፤ በኦርዮ ግድያ ውስጥ ኢዮአብን ቀላቀለ። ኦርዮን መሞቱን በማረጋገጥ ሌሎች የሰራዊቱ አባላት እንዲቆስሉ ወይም ምናልባትም እንዲገደሉ አድርጓል። በመጥፎ አርአያነቱ በመላ ቤተሰቡ እና በእስራኤል ሁሉ ላይ ኃጢአት ሠርቷል፤ ይህም አንዳንዶቹን ወደ ጥፋት አድርሷል።

4. ዳዊት ከቤርሳቤህ ጋር ባደረገው ምንዝርና ኦርዮን መግደሉ ምን ተጨማሪ ውጤቶች ይኖሩታል?

የዳዊት እና የቤርሳቤህ ልጅ ሞቱ።

የዳዊት ልጅ አምኖን እህቱን ትዕማርን ደፈረ።

የታማር ወንድም እና የዳዊት ልጅ አቤሴሎም ግማሽ ወንድሙን አምኖንን ገደለ።

አቤሴሎም ከዳዊት ተለይቶ ለብዙ ዓመታት ኖረ።

በመፈንቅለ መንግሥት አቤሴሎም መንግሥቱን ለጊዜው ከአባቱ ከዳዊት ወሰደ።

ኢዮአብ አቤሴሎምን ገደለው።

ዳዊት ወደ ንግሥና ሲመለስ ሥርዓቱን እስኪያስተካክል ድረስ መንግሥቱ እርግጠኛ አለመሆን እና አለመረጋጋት አጋጠመው።

5. በመዝሙር 32:3-4 ላይ በመመሥረት ዳዊት ንስሐ ከመግባቱ በፊት ምን የተሰማው ይመስልሃል?

ሁልጊዜ ከመጮኼ የተነሣ ዝም ባልሁ ጊዜ አጥንቶቼ ተበላሹበቀንና በሌሊት እጅህ ከብዳብኛለችና፥ እርጥበቴም ለበጋ ትኵሳት ተለወጠ (መዝ. 32፡3-4)። የሌለውን ጽድቅ ሲያስመስል የኃጢአቱ ጥፋት በነፍሱ ላይ ከብዶ ነበር። ጥፋቱ በአካልም ጎድቶታል-ያለማቋረጥ ያቃስታል እና ደካማ ሆነ።

6. በመዝሙር 32:1-2 እና 5 ላይ በመመሥረት ዳዊት ንስሐ ከገባ በኋላ ምን የተሰማው ይመስልሃል?

መተላለፉ የቀረችለት ኃጢአቱም የተከደነችለት ምስጉን ነው።እግዚአብሔር በደልን የማይቈጥርበት በመንፈሱም ሽንገላ የሌለበት ሰው ምስጉን ነው።...ኃጢአቴን ለአንተ አስታወቅሁ፥ በደሌንም አልሸፈንሁም፤ ለእግዚአብሔር መተላለፌን እነግራለሁ አልሁ፤ አንተም የልቤን ኃጢአት ተውህልኝ (መዝሙር

32:1-2, 5) ጥፋቱ እና የቅጣት ፍራቻው ሲጠፋ፣ ታላቅ እፎይታ እና ደስታ ተሰማው።

7. አማኞች እንደ ማመንዘር ያሉ ከባድ ኃጢአቶችን ፈጽሞ እንደማይሠሩ ሲያስቡ ምን ችግሮች ሊፈጠሩ ይችላሉ ብለህ ታስባለህ?

እንዲህ ዓይነቱን ኃጢአት የሚሠሩትን ይቅር ለማለት የማይችሉ ወይም የዘገዩ ያደርጋቸዋል።

ራሳቸው እንዲህ ዓይነት ኃጢአት ቢሠሩ፣ ኢየሱስ ይቅር እንደማይላቸውና ተስፋ እንደሚቆርጡ ያስቡ ይሆናል። እንዲያውም፣ በሥጋቸው ላይ ከመጠን በላይ ትምክህተኛ ሊሆኑ ይችላሉ እና በእግዚአብሔር ጸጋ ላይ ይቅርታ ለማግኘት አይቀርቡም።

በሕይወታቸው ውስጥ የአዕምሮ ዝሙትን ቀላል ሊያደርጉ ወይም ሊክዱ ይችላሉ። እንዲህ ያለውን ኃጢአት አለመናዘዝና ንስሐ አለመግባት በኋላ ሥጋዊ ምንዝር ሊያስከትል ይችላል።

አስታውስ፣ "እንደ እግዚአብሔር ልብ ያለው ሰው" የአመንዝራ፣ የውሸት እና የመግደል ኃጢያትን ሰርቷል፣ ነገር ግን እውነተኛ ንስሃ በገባ ጊዜ ጌታ ይቅር ብሎታል።

በመዝጊያው ጊዜ ከእነዚህ መዝሙሮች አንዱን ወይም ከዚያ በላይ ዘምሩ። በአማራጭ፣ እንደ የመደምደሚያ ጸሎት ለማንበብ አንድ መዝሙር ምረጡ።

1. "የክርስቲያን ቤት"

2. "አሥርቱ ትእዛዛት"

3. "እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው የተባረከ ነው"

ክፍል VII

የእርስዎ ግዴታ ለሌሎች

ምዕራፍ 4

የባለቤትነት ክብር

አላማ ትናንሽ ስርቆቶችን እንኳን እግዚአብሔር ካንተ ከሚፈልገው ነገር ተቃራኒ አድርጎ የመመልከት አላማ

ካቴኪዝም* ጥ. ስምንተኛው ትእዛዝ ምን ይላል?

መ/ ስምንተኛው ትእዛዝ፡ አትስረቅ የሚል ነው።

ጥ. በስምንተኛው ትእዛዝ ውስጥ ምን ነገር ያስፈልጋል?

መ. ስምንተኛው ትእዛዝ የራሳችንን እና የሌሎችን ሀብት እና ውጫዊ ርስት መግዛት እና ማስተዋወቅን ይጠይቃል።

ጥ. በስምንተኛው ትእዛዝ የተከለከለው ነገር ምንድን ነው?

መ. ስምንተኛው ትእዛዝ የራሳችንን፣ ወይም የጎረቤታችንን፣ ሀብትን ወይም የውጭ ንብረታችንን በግፍ የሚያግድ ወይም ማንኛውንም ነገር ይከለክላል።

ኤፌሶን 4፡28 የሰረቀ ከእንግዲህ ወዲህ አይስረቅ፥ ነገር ግን በዚያ ፈንታ ለጎደለው የሚያካፍለው እንዲኖርለት በገዛ እጆቹ መልካምን እየሠራ ይድከም።

የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት፡- ዝርፊያ

ዓላማ

ትንንሽ ስርቆትን ሳይቀር እግዚአብሔር ካንተ ከሚፈልገው ተቃራኒ አድርጎ ለማየት።

ካቴኪዝም

ጥ. ስምንተኛው ትእዛዝ ምን ይላል?

መ. ስምንተኛው ትእዛዝ፡ አትስረቅ የሚል ነው።

ጥ. በስምንተኛው ትእዛዝ ውስጥ ምን ነገር ያስፈልጋል?

መ. ስምንተኛው ትእዛዝ የራሳችንን እና የሌሎችን ሀብት እና ውጫዊ ርስት መግዛት እና ማስተዋወቅን ይጠይቃል።

ጥ. በስምንተኛው ትእዛዝ የተከለከለው ነገር ምንድን ነው?

መ. ስምንተኛው ትእዛዝ የራሳችንን፣ ወይም የጎረቤታችንን፣ ሀብትን ወይም የውጭ ንብረታችንን በግፍ የሚያግድ ወይም ማንኛውንም ነገር ይከለክላል።

መዝገበ ቃላት ወይም ኢንተርኔት በመጠቀም ታዳጊዎች እነዚህን ቃላት እንዲፈልጉ ጠይቋቸው፡ መግዛት፣ ማስተዋወቅ፣ ንብረት እና ማደናቀፍ። እያንዳንዱን ፍቺ እንዲያነቡ እና ከዚያም የተጻፈውን ትርጉም ሳያዩ ቃሉን በራሳቸው አባባል ፍች ለመስጠት ይሞክሩ። እያንዳንዱን ቃል በደንብ እስኪረዱ ድረስ ትርጉሙን በማንበብ እና በራሳቸው አባባል በመግለጽ እርስ በርስ ሀሳብ እንዲለዋወጡ ንገራቸው። በመጀመሪያ ሁሉንም በቀላሉ የተጻፉትን ትርጓሜዎች እንዲያነቡ ምራቸውና ከዚያ ሳያዩ ሁሉንም ቃላት በራሳቸው አባባል ይግለጹ። በመቀጠል፣ የካቴኪዝም ጥያቄዎችን እና መልሶችን እንደገና ካነበቡ በኋላ ስምንተኛው ትእዛዝ ስለሚያስተምራቸው ነገሮች በተቻለ መጠን በራሳቸው አባባል እንዲያብራሩ ጠይቃቸው።

ከዚያም ታዳጊዎቹ ስለ ቃላቶቹ ባላቸው የተሻለ ግንዛቤ ላይ በመመስረት ሦስቱን የካቴኪዝም ጥያቄዎች እና መልሶች በራሳቸው አንደበት እንዲጽፉ አስተምራቸው። ከዚህ በታች ያለው ምሳሌ እንደገና ለመፃፍ የተሞከረ ጥያቄና መልስ ምን ሊመስል እንደሚችል ያሳያል።

ጥ፡ ስምንተኛው ትእዛዝ ምን ይላል?

ሀ. "አትስረቅ።"

ጥ. ስምንተኛው ትእዛዝ ምን ይፈልጋል?

ሀ. ለራስህ መተዳደሪያ የሚሆን ንብረት በህጋዊ መንገድ አግኝ እና ጠብቅ፣ እና ሌሎችም ተመሳሳይ ነገር ለማድረግ ለሚፈልጉ ድጋፍ አድርግ።

ጥ፡ ስምንተኛው ትእዛዝ ምን ይከለክላል?

ሀ. የራስህንም ሆነ ወይንም የሌሎችን ንብረት በስህተት መቀነስ/መውሰድ።

<u>መጽሐፍ ቅዱሳዊ ድጋፍ</u>

ታዳጊዎች እንዲያዩዋቸው የሚከተሉትን የአስተምህሮ መግለጫዎች በግልጽ ቦታ ለጥፍላቸው፡-

1. ሀብትን በህጋዊ መንገድ ብቻ አግኝ።
2. ሀብትህን ከኪሳራ ጠብቅ።
3. ሀብትህን የተቸገሩትን ለመደገፍ ተጠቀምበት።
4. የሌሎችን ሀብት ያለ አግባብ አትቀንስ/አትውሰድ።
5. የሰረቅከውን ወይም ያንተ ያልሆነውን መልስ።

ከዚያም ታዳጊዎች እያንዳንዱ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅስ በተሻለ ሁኔታ የሚደግፈውን ከላይ ከተዘረዘሩት ዝርዝር ውስጥ የአስተምህሮውን መግለጫ እንዲያውቁ ጠይቃቸው።

ዘሌዋውያን 6:4፣ እርሱ ኃጢአትን ሠርቶ በደለኛ ቢሆን፥ በቅሚያ የወሰደውን ወይም በግፍ የተቀበለውን ወይም የተሰጠውን አደራ ወይም ጠፍቶ ያገኘውን

የሰረቅከውን ወይም ያንተ ያልሆነውን መልስ።

ዘሌዋውያን 19፡13 በባልንጀራህ ግፍ አታድርግ፥ አትቀማውም። የሞያተኛው ዋጋ እስከ ነገ ድረስ በአንተ ዘንድ አይደርብህ።

የሌሎችን ሀብት አላግባብ አትቀንስ/አትውሰድ።

ዘሌዋውያን 19:35-36 በፍርድ፥ በመለካትም፥ በመመዘንም፥ በመስፈርም ዓመፃ አታድርጉ።የእውነትም ሚዛን፥ የእውነትም መመዘኛ፥ የእውነትም የኢፍ መስፈሪያ፥ የእውነትም የኢን መስፈሪያ ይሁንላችሁ፤ ከግብፅ ምድር ያወጣኋችሁ እግዚአብሔር አምላካችሁ እኔ ነኝ።

የሌሎችን ሀብት አላግባብ አትቀንስ/አትውሰድ።

ዘሌዋውያን 25: 35 ፤ ወንድምህ ቢደኸይ እጁም በአንተ ዘንድ ቢደክም፥ አጽናው፤ እንደ እንግዳና እንደ መጻተኛም ከአንተ ጋር ይኑር።

ሀብትህን የተቸገሩትን ለመርዳት ተጠቀምበት።

ዘዳግም 22:1የወንድምህ በሬ ወይም በግ ጠፍቶ ብታይ ችል አትበል፤ ወደ ወንድምህ መልሰው።

የሰረቅከውን ወይም ያንተ ያልሆነውን መልስ።

መዝሙረ ዳዊት 37:16 16 ለጻድቅ ያለው ጥቂት ከብዙ ከኃጢአተኞች ሀብት ይበልጣል። ሀብትን በህጋዊ መንገድ ብቻ አግኝ።

መዝሙረ ዳዊት 37: 21 ኃጢአተኛ ይበደራል አይከፍልምም፤ ጻድቅ ግን ይራራል ይሰጣልም። ሀብትህን የተቸገሩትን ለመርዳት ተጠቀምበት።

ምሳሌ 3፡27-28 ለተቸገረው ሰው በጎ ነገርን ማድረግ አትከልክል፥ ልታደርግለት የሚቻልህ ሲሆን። ወዳጅህን። ሂድና ተመለስ፤ ነገ እሰጥሃለሁ አትበለው። በጎ ነገርን ማድረግ ሲቻልህ።

የሌሎችን ሀብት አላግባብ አትቀንስ።

ሀብትህን የተቸገሩትን ለመርዳት ተጠቀምበት።

ምሳሌ 23፡10 የቀድሞውን የድንበር ምልክት አታፍልስ፤ ወደ ድሀ አደጎች እርሻ አትግባ

የሌሎችን ሀብት አላግባብ አትቀንስ/አትውሰድ።

ምሳሌ 27:23፣ የበጎችህን መልክ አስተውለህ እወቅ፥ በከብቶችህም ላይ ልብህን አኑር፤

ሀብትህን ከኪሳራ ጠብቅ።

ኢሳይያስ 5፡22-23፣ የወይን ጠጅ ለመጠጣት ኃያላን የሚያሰክረውንም ለማደባለቅ ጨካኞች ለሆኑ ፤ በደለኛውን ስለ ጉቦ ጻድቅ ለሚያደርጉ፥ የጻድቁንም ጽድቅ ለሚያስወግዱበት ወዮላቸው።

የሌሎችን ሀብት አላግባብ አትቀንስ/አትውሰድ።

ኢሳይያስ 58:10፤ ባታንጐራጕርም፥ ነፍስህንም ለተራበ ብታፈስስ፥ የተጨነቀውንም ነፍስ ብታጠግብ፥ ብርሃንህ በጨለማ ይወጣል ጨለማህም እንደ ቀትር ይሆናል።

ሀብትህን የተቸገሩትን ለመደገፍ ተጠቀምበት።

ሮሜ 12፡13 " 13 ቅዱሳንን በሚያስፈልጋቸው እርዱ፤ እንግዶችን ለመቀበል ትጉ።

ሀብትህን የተቸገሩትን ለመርዳት ተጠቀምበት።

1ኛ ቆሮንቶስ 10፡24 “ማንም የራሱን ጥቅም እንጂ የሌላውን ጥቅም አይፈልግ።

ሀብትህን የተቸገሩትን ለመርዳት ተጠቀምበት።

ገላትያ 6፡10 እንግዲያስ ጊዜ ካገኘን ዘንድ ለሰው ሁሉ ይልቁንም ለሃይማኖት ቤተ ሰዎች መልካም እናድርግ።

ሀብትህን የተቸገሩትን ለመርዳት ተጠቀምበት።

ፊልጵስዩስ 2፡4 እያንዳንዱ ለራሱ የሚጠቅመውን አይመልከት፥ ለባልንጀራው ደግሞ እንጂ።

ሀብትህን የተቸገሩትን ለመርዳት ተጠቀምበት።

ያዕቆብ 2፡15-16 ወንድም ወይም እኅት ራቁታቸውን ቢሆኑ የዕለት ምግብንም ቢያጡ፥ከእናንተ አንዱም። በደኅና ሂዱ፥ እሳት ሙቁ፥ ጥገቡም ቢላቸው ለሰውነት ግን የሚያስፈልጉትን ባትሰጡአቸው ምን ይጠቅማቸዋል

ሀብትህን የተቸገሩትን ለመርዳት ተጠቀምበት።

ያእቆብ 5:4 እነሆ፥ እርሻችሁን ያጨዱት የሠራተኞች ደመወዝ በእናንተ ተቀምቶ ይጮኻል፥ የአጫጆችም ድምፅ ወደ ጌታ ፀባኦት ጆሮ ገብቶአል

የሌሎችን ሀብት አላግባብ አትቀንስ/አትውሰድ።

1ኛ የዮሐንስ መልእክት 3፡17 ነገር ግን የዚህ ዓለም ገንዘብ ያለው፥ ወንድሙም የሚያስፈልገው ሲያጣ አይቶ ያልራራለት ማንም ቢሆን፥ የእግዚአብሔር ፍቅር በእርሱ እንዴት ይኖራል?

ሀብትህን የተቸገሩትን ለመርዳት ተጠቀምበት።

<u>የካቴኪዝም ጥያቄዎች</u>

1. መስረቅ ምንድን ነው?

ስርቆት የሚከሰተው አንድ ሰው በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ የሌላውን ሰው ንብረት ወይም ሀብት አላግባብ ሲቀንስ ወይም ሲወስድ ነው።

2. ከዚህ በታች ያሉት ተግባራት ስርቆት ናቸው?

ሀ. የአንድን ሰው የሞባይ ስልክ ሳያስፈቅድ መውሰድ እና አለመመለስ

አዎ፣ ይህ በቀጥታ የሰውን ንብረት መውሰድ ወይም መስረቅ ነው።

ለ. ከመደበኛው የሥራ ቀን አንድ ሰዓት ለጓደኞችህ የጽሑፍ መልእክት በመጻፍ ማሳለፍ

እናም በውጤቱም ቀጣሪው የመደበልህን ተግባራት አለመጨረስ

አዎ፣ ይህ የአሰሪውን ጊዜ አላግባብ በመጠቀም ደመወዝ ማግኘትን ወይም ደሞዝ መስረቅን ያስከትላል።

ሐ. የሚያምር ቀሚስ ከጓደኛሽ በመዋስ ለመመለስ በጭራሽ አለመፈለግ።

አዎ ልብሱን መበደር ከስርቆት ትንሽ የተለየ ቢሆንም ልብሱን ለመመለስ ምንም ሙከራ አለማድረግ ውጤቱ ከስርቆት ተመሳሳይ ነው።

መ. በኢንሹራንስ ፖሊሲ (ወይም በመንግስት ፕሮግራም) ለረጅም ጊዜ የአካል ጉዳት ክፍያ ለማግኘት ጉዳተኛ መምሰል

አዎ፣ ከኢንሹራንስ ኩባንያ በህገ ወጥ መንገድ ጥቅም ማግኘት የባለ አክሲዮኖችን ወይም የሌላ ፖሊሲ ባለቤቶችን ሀብት ይቀንሳል። በመንግስት ፕሮግራም ውስጥ ለሚደረጉ ክፍያዎች ግለሰቡ በህገ-ወጥ መንገድ የግብር ከፋዮችን ንብረት ይወስዳል።

ሠ. ለቤት አገልግሎት የሚሆን የሙዚቃ ቪዲዮ መከራየት ነገር ግን የኪራይ ጊዜው ካለቀ በኋላ ደጋግሞ ለማቆየት እና ለመመለከት ህገወጥ ቅጂ መስራት

አዎ፣ ይህ የቅጂ መብት ጥሰት የሙዚቃ ቪዲዮው ባለቤት ከሆነው ኩባንያ ተጨማሪ የኪራይ ክፍያዎችን ይሰርቃል።

ረ. ለአረጋውያን ቅናሽ በሚደረግበት ሬስቶራንት ውስጥ ምግብን በቅናሽ ለማግኘት እድሜህን መዋሸት

አዎ፣ ይህ ከሬስቶራንቱ ባለቤቶች ከእድሜ ጋር የተያያዘ ቅናሽ ያለውን መጠን ይሰርቃል።

ሰ. 1,000 ብር የያዘ የኪስ ቦርሳ በእግረኛ መንገድ ላይ አግኝተህ ባለቤቱን በሚገባ ሳትፈልገው ብሩን መውሰድ።

አዎ፣ ማድረግ ያለብህን ነገር ባለቤቱን መፈለግ ነበር። ይህ ኢ-ፍትሃዊ የንብረት ስርቆት ነው።

ሸ. 1,000 ብር አግኝተህ ለባለቤቱ በመመለስ የ100 ዶላር ሽልማት መቀበል

አይደለም፣ ሽልማቱ የባለቤቱን ሀብት ቢቀንስም፣ ከባለቤቱ መቀበል ህጋዊ የሆነና ከስጦታ ጋር ተመሳሳይ ነው።

ቀ. ከግብር ተመላሽ ላይ ማጭበርበር

አዎ፣ ይህ መንግስት ለዜጎች የሚጠቅሙ ፕሮግራሞችን ለመደገፍ የሚያገኘውን የብር መጠን ይቀንሳል። ማጭበርበር ሌሎች ግብር ከፋዮች ፕሮግራሞችን ለመደገፍ ምን ያህል መክፈል እንዳለባቸው ይጨምራል፣ ለፕሮግራም ተጠቃሚዎች የሚሰጠውን መጠን ይቀንሳል ወይም የሁለቱንም ይቀንሳል።

በ. የቢሮ ዕቃዎችን ከስራ ቦታ በመውሰድ ለግል ጥቅም ወደ ቤት ማምጣት።

አዎን! ይህ የአሰሪው ወጪዎችን ይጨምራል ሀብታቸውንም ይቀንሳል።

የቃል ጥቅስ

ኤፌሶን 4:28፣ የሰረቀ ከእንግዲህ ወዲህ አይስረቅ፥ ነገር ግን በዚያ ፈንታ ለጎደለው የሚያካፍለው እንዲኖርለት በገዛ እጆቹ መልካምን እየሠራ ይድከም

ይህ ቁጥር ሦስት አስፈላጊ ነጥቦችን ይሸፍናል። በመጀመሪያ ሌብነት የሞራል ህግን እንደሚጥስ እና መቆም እንዳለበት። ሁለተኛ፣ ማንኛውም በስርቆት የሚጠፋው ጉልበት እና ጊዜ ወደ ታማኝ ስራ መዞር እንዳለበት። በሦስተኛ ደረጃ፣ ከታማኝ ጉት የሚገኘው ቀሪ ገቢ የተቸገሩትን ለመርዳት ጥቅም ላይ ሊውል ይችላል።

ስርቆት ራስን ለማበልጸግ የሌላውን ነገር በስህተት መውሰድን ያካትታል። ሌብነት ብዙ መልክ ቢኖረውም ከመንግስት የሚሰርቁ ሰዎች አንዳንድ ጊዜ ትክክለኛ ሰዎችን አይጎዳም ይላሉ። እንዲህ ዓይነቱ ትክክለኛ ያልሆነ አመክንዮ ልክ አይደለም። ሁሉም ስርቆት በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ አንድን ሰው ይጎዳል። ለምሳሌ፣ ከመንግስት ኤጀንሲ የጥገና መሳሪያዎችን መስረቅ እያንዳንዱን ዜጋ በትንሽ ደረጃም ቢሆን ያጎዳል። ኤጀንሲው መሣሪያዎቹን በመጀመሪያ የገዛው ከታክስ በተሰበሰበ ብር ከሆነ፣ ሌባው በመሠረቱ፣ ግብር ከከፈሉ ዜጎች ሁሉ በትንሽ መጠን ሰርቋል። ሌላ ምሳሌ፣ የግብር ተመላሽን ማጭበርበር የታክስ ገቢን ይቀንሳል፣ ይህም በመንግስት ፕሮግራሞች ላይ በመመስረት አንድ ሰው ላይ ተጽዕኖ ያሳድራል። ሰዎች ከንግድ ሥራ ሲሰርቁ ተመሳሳይ ነው። ሸቀጣ ሸቀጦችን የሚሸጡ ደንበኞች የኩባንያውን የተጣራ ትርፍ ይቀንሳሉ እና የባለቤቶችን የኢንቨስትመንት ተመላሾች ይቀንሳሉ። በተመሳሳይ ሁኔታ

ሰራተኞች የቢሮ ቁሳቁሶችን ለግል ጥቅማቸው ወደ ቤታቸው ሲወስዱ ወይም ኩባንያው ለሚከፍላቸው ሁሉም ሰዓታት ሳይሰሩ ሲቀሩ ባለቤቶቻቸውን ይጎዳሉ።

ሌላው የመንግስት ስርቆት የተለመደ ሰበብ ትንሽ ኪሳራ እንደዚህ ባለው ትልቅ ቢሮክራሲ ላይ ምንም ለውጥ አያመጣም ይላሉ። በተመሳሳይም አንዳንዶች ከትላልቅ ድርጅቶች "ሰፊ ኪስ" መስረቅን ይደግፋሉ። ይሁን እንጂ የሥነ ምግባር ሕጉ የተጎጂውን የብልጽግና መጠን አይመለከትም፤ በቀላሉ "አትስረቅ" ይላል እንጂ ከሀብታሞች መስረቅ ተቀባይነት አለው፤ ከድሆች መስረቅ ግን ልክ አይደለም አይልም። እርግጥ ነው፣ መጽሐፍ ቅዱስ በተለይ ድሆችን የሚጨቁኑትን ይገሥጻል። (ለምሳሌ ምሳሌ 22፡22-23)። ከሀብታሞች ትንሽ ነገር መስረቅም ስምንተኛውን ትእዛዝ ይጥሳል።

አማኞች የዕለት ተዕለት ፍላጎቶችን ለማሟላት፣ ምክንያታዊ ፍላጎቶችን ለማርካት ወይም ለወደፊት ድንገተኛ ሁኔታዎች ለመቆጠብ፣ አማኞች ሥራ መሥራት ወይም ንግዶችን መምራት አለባቸው። ከመስረቅ ይልቅ "በገዛ እጃቸው ጠቃሚ ነገር" መስራት አለባቸው። ጠንከር ያለ ክርስቲያናዊ የስራ ስነምግባር ከሌብነት ይልቅ ብዙ ጥቅሞችን ያስገኛል። በጎ ሥራ መሥራት መተዳደሪያን ይሰጣል፣ ክብርን ያጎናጽፋል፣ ድህነትንም ይገታል፣ ይህም ራሱ ሰው ወደ ስርቆት እንዳያመራ ሊያደርግ ይችላል። የተከበረ ስራ ሰዎችን በክህሎታቸው እና በችሎታቸው መልካም ነገር እንዲያደርጉ ለሀብረተሰቡ ጠቃሚ በሆኑ ተግባራት ውስጥ ያሳትፋል። በተጨማሪም ብዙ ጊዜ ከመጠን ያለፈ የመዝናኛ ጊዜ ወይም የስራ ፈትነትን የሚያበረታቱ እጅግ ብዙ ፈተናዎችን ይቀንሳል። የጻድቅ ደመወዝ ለሕይወት ነው፤ የኃጥእ ፍሬ ግን ለኃጢአት ነው።" (ምሳ 10፡16)።

ገቢው ከግል እና ከቤተሰብ ፍላጎት በላይ ከሆነ፣ ለአካል ጉዳተኞች፣ ልደኻሞች፣ ለታመሙ፣ ስራ ላጡ፣ ለተፈናቀሉ፣ ለተጨቁኑ፣ ወላጅ አልባ ለሆኑ፣ ለባልቴቶች እና በተለያዩ ችግሮች ውስጥ ላሉ ሌሎች ሰዎችን ማካፈል ይችላሉ። ሌቦች የራሳቸውን ጥቅም ብቻ ግምት ውስጥ ያስገባሉ። ልግስናን የሚለማመዱ ዜጎች ደግሞ የሌሎችን ደህንነት ግምት ውስጥ ያስገባሉ። ዓለማዊ እይታ፣ ሰዎች ችሮታዎቻቸውን ለመቅረፍ ሙሉ በሙሉ ለራሳቸው ብቻ ሲያወጡ ደስተኛ እና የበለጠ እርካታ ሊሰጣቸው እንደሚችል ያስባሉ። ሐዋርያው ጳውሎስ ግን የኤፌሶን ሽማግሌዎችን እንዲህ ብሏቸዋል፡- እነዚህ እጆቼ በሚያስፈልገኝ ነገር ለእኔና ከእኔ ጋር ላሉት እንዳገለገሉ እናንተ ታውቃላችሁ። እንዲሁ እየደከማችሁ ድውዮችን ልትረዱና እርሱ ራሱ። ከሚቀበል ይልቅ የሚሰጥ ብፁዕ ነው እንዳለ የጌታን የኢየሱስን ቃል ልታስቡ ይገባችሁ ዘንድ በሁሉ አሳየኋችሁ። (የሐዋርያት ሥራ 20:34-35) . ሽማግሌዎችን "ደካሞችን በትጋት እንዲረዷቸው" ማሳሰቢያው ለኤፌሶን ቅዱሳን ሁሉ "የተቸገሩትን እንድታካፍሉ በገዛ እጃችሁ ጠቃሚ ነገር አድርጉ" ሲል ከሰጠው መመሪያ ጋር ይመሰላል። ኢየሱስ ለሽማግሌዎችም ሆነ ለመላው ጉባኤ ሲናገር "ከመቀበል ይልቅ የሚሰጥ ብፁዕ ነው" ያለው እውነት ነው።

<u>የቃል ጥቅስ ጥያቄዎች</u>

1. “አውልቁ፣ ልበሱ” የሚለው መርህ የጽድቅ ሥራ መጀመር የኃጢአትን ልማድ ከማስቆም ጋር አብሮ መሄድ እንዳለበት ይናገራል። በቃል ጥቅሱ ውስጥ የ“አጥፋ ፣ ልበስ” መተግበሪያ ይታያል?

መስረቅን አቁም እና ፍላጎትህን ለማሟላት መስራት ጀምር። ከሌሎች መውሰድ አቁም እና ለሌሎች መስጠት ጀምር። የ "ማውለቅ" ገጽታ "የማጥፋት" ገጽታን ያጠናክራል።

2. አንዳንድ ሰዎች መንግስትን መስረቅ ወይም ማጭበርበር ችግር የለውም ብለው የሚያስቡት ለምንድን ነው? ስህተታቸውስ ምን ነው?

አንዳንድ ሰዎች መንግሥትን እንደ ትልቅ ግላዊ ያልሆነ ተቋም አድርገው ስለሚቆጥሩት፣ ከሱ መስረቅን ለሰው ልጅ የሚጎዳ አድርገው አይመለከቱትም። ይሁን እንጂ መንግሥት አብዛኛው ገንዘቡን በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ ከግለሰብ ታክስ ከፋዮች ያገኛል እና በዛ ያሉ ገንዘቦች ችግረኛ ግለሰቦችን በተለያዩ ፕሮግራሞች ለመርዳት ይጠቀማል። ስለዚህ ከመንግስት መስረቅ በመሰረቱ ገንዘቡን ከሚሰጡ ወይም በፕሮግራሙ ከሚጠቀሙ ሌሎች ዜጎች መስረቅ ነው። ሰዎች በአንድ የተወሰነ ዜጋ ላይ ትንሽ ነገር መስረቅ የሚደርሰው ጉዳት ትንሽ ነው ሊሉ ይችላሉ። ነገር ግን፣ ከብዙ ሰዎች አነስተኛ መጠን ያለው መስረቅ የሚያደርሰው የተከማቸ ውጤት ከፍተኛ ሊሆን ይችላል። በተጨማሪም ስምንተኛው ትእዛዝ ትናንሽ ስርቆቶችን ጨምሮ ሁሉንም ዓይነት ስርቆት ይከለክላል።

3. አንዳንድ ሰዎች ከትላልቅ ድርጅቶች መስረቅ ተቀባይነት ያለው እንደሆነ የሚያስቡት ለምንድነው?

አንዳንድ ሰዎች ትልልቅ ማኅበራትን የግል ያልሆኑ ድርጅቶች አድርገው ይመለከቷቸዋል እንጂ የተለያዩ ባለድርሻ አካላት እንደ ባለቤቶች፣ አበዳሪዎች፣ ሻጮች እና ተቀጣሪዎች ያሉ የንግድ ድርጅቶች አይደሉም፣ ሁሉም በስርቆት ሊጎዱ ይችላሉ። ከትላልቅ ኮርፖሬሽኖች (ወይም ከየትኛውም ንግድ) መስረቅ የባለቤቶችን ተመላሽ ሊቀንስ እና አበዳሪዎችን፣ ሻጮችን እና ሰራተኞችን በሰዓቱ ወይም ጨርሶ የሚከፈላቸውን እድል ይቀንሳል። ከዚህም በላይ ከትላልቅ ድርጅቶች ትንሽ ነገር መስረቅም ስምንተኛውን ትዕዛዝ ይጥሳል።

4. “ከመቀበል ይልቅ የሚሰጥ ብፁዕ ነው” ያለው ማን ነው?

ክርስቶስ (የሐዋርያት ሥራ 20:35)

5. “ገንዘብን መውደድ የክፋት ሁሉ ሥር ነውና” (1ጢሞ 6፡10)። ይህ እውነት ለተቸገሩ ሰዎች ስለማካፈል ከቃል ጥቅሱ ማበረታቻ ጋር እንዴት ሊዛመድ ይችላል ብለህ ታስባለህ?

ለችግረኞች ማካፈል የገንዘብ ፍቅርን ሊቀንስ ይችላል። ይህም በተራው ክፉ የመስራት ፈተናዎችን ይቀንሳል። (ለምሳሌ፣ ስርቆት)

6. ስለዘኬዎስ በሉቃስ 19፡1-10 ላይ የተባለው ክስተት ከቃል ጥቅስ ጋር እንዴት ይዛመዳል ብለህ ታስባለህ?

ቀረጥ ሰብሳቢ የነበረው ዘኬዎስ ከተራው ሕዝብ ብዙ ሰርቆ ነበር። ነገር ግን ኢየሱስን ባመነ ጊዜ፣ ዘኬዎስ ግን ቆሞ ጌታን። ጌታ ሆይ፥ ካለኝ ሁሉ እኩሌታውን ለድሆች እሰጣለሁ፤ ማንንም በሐሰት ከስሼ እንደ ሆንሁ አራት እጥፍ እመልሳለሁ አለው። (ሉቃስ 19፡8) ስለዚህ ዘኬዎስ ከዚህ በኋላ እንደማይሰርቅ ቃል ገባ፤ ይልቁንም ላታለላቸው ሰዎች ካሳ እንደሚከፍል ተናገረ። ከሚያገኘው እውነተኛ ገቢ ለተቸገሩት ለማካፈልም ቃል ገብቷል። እንዲያውም ዘኬዎስ የቃል ጥቅሱ የሚያስተምር ሞዴል የሆነ ነገር አድርጓል።

የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት፡ <u>የዘረፋ ስርቆት</u>።

40 ዓመታት በምድረ በዳ ከተንከራተቱ በኋላ፣ በመጨረሻ እስራኤል በኢያሱ መሪነት “ወተትና ማር የምታፈሰውን” የበለጸገውን ምድር ከነዓንን ድል የሚያደርጉበትና የሚይዙበት ጊዜ ደረሰ። ሙሴ ከመሞቱ በፊት ሕዝቡን እርሱም እንዲህ አላቸው። የዚህን ሕግ ቃሎች ሁሉ ይጠብቁና ያደርጉ ዘንድ ልጆቻችሁን እንድታዝዙበት ዛሬ የምመሰክርላችሁን ቃል ሁሉ በልባችሁ አኑሩት።፤ ይህ ነገር ሕይወታችሁ ነው እንጂ ለእናንተ ከንቱ አይደለምና፤ በዚህም ነገር ትወርሱአት ዘንድ ዮርዳኖስን ተሻግራችሁ በምትገቡባት ምድር ረጅም ዘመን ትቀመጣላችሁ። (ዘዳ 32፡46-47) በእርግጥም እግዚአብሔር ጠላቶቻቸውን ሁሉ የሞራል ሕጉን እስከጠበቁ ድረስ እንደሚያሸንፋቸው ቃል ገብቶ ነበር። በእርግጥ ሰዎቹ ኃጢአት የሌለበት ፍጹም ሕይወት መኖር አልቻሉም ነገር ግን እግዚአብሔር በትእዛዛቱ ላይ ከሚያምጹ ይልቅ እንዲከተሉት እና እንዲያገለግሉት ይጠብቅ ነበር።

ስለዚህ ኢያሱ እስራኤላውያንን እየመራ የዮርዳኖስን ወንዝ በማሻገር የተመሸገችውን የኢያሪኮን ከተማ ለመውጋት ተዘጋጀ። እግዚአብሔር ለእስራኤል ታላቅ የድል ተስፋ ሰጠ። ግን ደግሞ እንዲህ አለ።

ከተማይቱም በእርስዋም ያለው ሁሉ ለእግዚአብሔር እርም ይሆናሉ፤ የላክናቸውን መልክተኞች ስለ ሸሸገች ጋለሞታይቱ ረዓብ ከእርስዋም ጋር በቤትዋ ውስጥ ያሉ ሁሉ ብቻ በሕይወት ይኖራሉ።፤ እናንተ ግን እርም ካደረጋችሁት በኋላ እርም ከሆነው ነገር ራሳችሁን ጠብቁ፤ እርም ከሆነው አንዳች የወሰዳችሁ እንደ ሆነ የእስራኤልን ሰፈር የተረገመ ታደርጉታላችሁ፥ ታስጨንቁትማላችሁ። (ኢያሱ 6፡17-19)።

ባጭሩ፣ ከመጪው ድል የሚገኘው ምርኮ ሁሉ የእግዚአብሔር ይሆናል። ለማደሪያው ድንኳን ግምጃ ቤት የታቀደ በመሆኑ ምርኮው ለመላው ሕዝብ ይጠቅማል።

እግዚአብሔርም ኢያሱን አለው። ተመልከት፥ ኢያሪኮንና ንጉሥዋን ጽኑዓን ኃያላንዋንም በእጅህ ሰጥቼአለሁ።። ሰልፈኞቻችሁ ሁሉ ከተማይቱን አንድ ጊዜ ይዙሩአት። እንዲሁም ስድስት ቀን አድርጉ።። ሰባትም ካህናት ሰባት ቀንደ መለከት በታቦቱ ፊት ይሸከሙ። በሰባተኛውም ቀን ከተማይቱን ሰባት ጊዜ ዙሩ፥ ካህናቱም ቀንደ መለከቱን ይንፉ። ። ቀንደ መለከቱም ባለማቋረጥ ሲነፋ፥ የመለከቱንም ድምፅ ስትሰሙ፥ ሕዝቡ ሁሉ ታላቅ ጩኸት ይጩኹ። የከተማይቱም ቅጥር ይወድቃል፥ ሕዝቡም ሁሉ እያንዳንዱ አቅንቶ ይገባባታል። (ኢያሱ 6፡2-5)።

ድሉ እግዚአብሔር አስቀድሞ እንደተናገረው የእስራኤል ልጆች ግን እርም በሆነው ነገር በደሉ። ከይሁዳ ነገድ የሆነ አካን፥ እርሱም የከርሚ ልጅ፥ የዘንበሪ ልጅ፥ የዛራ ልጅ፥ እርም ከሆነው ነገር ወሰደ። የእግዚአብሔርም ቍጣ በእስራኤል ልጆች ላይ ነደደ። (ኢያሱ 7፡1) እግዚአብሔር “አትስረቅ” ሲል ምናልባት አካን ቁም ነገር እንዳልሆነ አስቦ ሊሆን ይችላል። ወይም ደግሞ ይህን ያህል ትንሽ መጠን ከታላቅ ምርኮ መውሰድ ማንንም እንደማይጎዳ አስቦ ይሆናል። ሐሳቡ ምንም ይሁን ምን፣ ከእግዚአብሔር በቀጥታ ሰረቀ። ስለዚህም እግዚአብሔር

እንደ አስጠነቀቀው የአካን ስግብግብ የስርቆት ወንጀል በእስራኤል ሁሉ ላይ ወደቀ። ብሔሩ የአካንን ሌብነት የተገነዘበው 36ቱ ወታደሮቹ በጣም ደካማ በሆነችው የጋይ ከተማ ላይ ወድቀው ከሞቱ በኋላ ነው። (ኢያሱ 7፡5)። እግዚአብሔር እንዲህ ሲል ተናገረ።

። እግዚአብሔርም ኢያሱን አለው። ለምን በግምባርህ ተደፍተሃል? ቁም። ። እስራኤል በድሎአል። ያዘዝኋቸውንም ቃል ኪዳኔን አፍርሰዋል። እርም የሆነውንም ነገር ወሰዱ፥ ሰረቁም፥ ዋሹም፥ በዕቃቸውም ውስጥ ሸሸጉት። (ኢያሱ 7፡11-12)።

<u>የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ጥያቄዎች</u>

1. ሙሴ በአሥርቱ ትእዛዛት ውስጥ የእግዚአብሔርን ሕግ የገለጸው እንዴት ነው?

   እሱ “ይህ ነገር ሕይወታችሁ ነው እንጂ ለእናንተ ከንቱ አይደለም።” ብሏል።ዘዳ 32፡47 ሕዝቡ የእግዚአብሔርን ሕግ ችላ ማለት አልነበረባቸውም ይልቁንም በዚህ ሕግ መኖር ነበረባቸው።

2. እስራኤላውያን ኢያሪኮን ሲያሸንፉ፣ እግዚአብሔር ምርኮው ለማን ይሆናል ነው ያለው?

ለራሱ (እግዚአብሔር)

. ከኢያሪኮ የዘረፈውን የተወሰነ ክፍል የሰረቀው ማን ነው?

አካን

4. የአካን ስርቆት ያስከተለው ውጤት ምን ነበር?

ከጊዜ በኋላ እስራኤል በጣም ትንሿን የጋይ ከተማ ባጠቃችበት ጊዜ 36 ወታደሮች ያለምክንያት ሞቱ። እንዲሁም፣ እግዚአብሔር ጥፋቱን ከገለጠ በኋላ እስራኤል አካንን እና ያለውን ሁሉ አጠፋ። (ኢያሱ 7፡24-26)።

በመዝጊያው ጊዜ ከእነዚህ መዝሙሮች አንዱን ወይም ከዚያ በላይ ዘምሩ። በአማራጭ፣ እንደ የመደምደሚያ ጸሎት ለማንበብ አንድ መዝሙር ምረጡ።

1. “ሰው የተባረከ ነው”

2. “ጌታ ሆይ፣ በደስታ የሚሰጠውን ትወዳለህ”

3. “አሥርቱ ትእዛዛት”

ክፍል VII

የእርስዎ ግዴታ ለሌሎች

ምዕራፍ 5

እውነት ተናገር

ዓላማ፡- የሙሉ እውነት አስፈላጊነትን ለመረዳት

ካቴኪዝም፡- ጥ. ዘጠነኛው ትእዛዝ ምን ይላል?

መ. ዘጠነኛው ትእዛዝ በባልንጀራህ ላይ በሐሰት አትመስክር የሚል ነው።

ጥ. በዘጠነኛው ትእዛዝ ውስጥ ምን ያስፈልጋል?

መ. ዘጠነኛው ትእዛዝ በሰው እና በሰው መካከል እና በራሳችን እና በጎረቤታችን መካከል ያለውን ያለውን እውነት በተለይም መልካም ስምና ምስክርነት መጠበቅ እና ማስተዋወቅን ይጠይቃል።

ጥ. በዘጠነኛው ትእዛዝ የተከለከለው ምንድን ነው?

መ. ዘጠነኛው ትእዛዝ እውነትን የሚጎዳ ወይም የራሳችንን ወይም የጎረቤታችንን መልካም ስም የሚጎዳ ማንኛውንም ነገር ይከለክላል።

የማስታወሻ ጥቅስ ዘካርያስ 8፡16-17፣ የምትሠሩት ነገር ይህ ነው፤ እያንዳንዳችሁ ከባልንጀራችሁ ጋር እውነትን ተነጋገሩ፤ በበር አደባባያችሁም የእውነትንና የሰላምን ፍርድ ፍረዱ፤ ፤ ሁላችሁም በባልንጀራችሁ ላይ ክፉን ነገር በልባችሁ አታስቡ፤ የሐሰትንም መሐላ አትውደዱ፤ ይህን ነገር ሁሉ እጠላለሁና፥ ይላል እግዚአብሔር።

የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት፡- <u>ለክብር ሲባል ማታለል</u>

ዓላማ

የሙሉ እውነተኝነትን አስፈላጊነት ለመረዳት

ካቴኪዝም

ጥ. ዘጠነኛው ትእዛዝ ምን ይላል?

መ. ዘጠነኛው ትእዛዝ በባልንጀራህ ላይ በሐሰት አትመስክር የሚል ነው።

ጥ. በዘጠነኛው ትእዛዝ ውስጥ ምን ያስፈልጋል?

መ. ዘጠነኛው ትእዛዝ በሰው እና በሰው መካከል እና በራሳችን እና በጎረቤታችን መካከል ያለውን ያለውን እውነት በተለይም መልካም ስምና ምስክርነት መጠበቅ እና ማስተዋወቅን ይጠይቃል።

ጥ. በዘጠነኛው ትእዛዝ የተከለከለው ምንድን ነው?

መ. ዘጠነኛው ትእዛዝ እውነትን የሚጎዳ ወይም የራሳችንን ወይም የጎረቤታችንን መልካም ስም የሚጎዳ ማንኛውንም ነገር ይከለክላል።

መዝገበ ቃላት ወይም ኢንተርኔት በመጠቀም ታዳጊዎች እነዚህን ቃላት እንዲፈልጉ ጠይቋቸው፡ መጠበቅ፣ ማስተዋወቅ፣ መመስከር፣ ጭፍን ጥላቻ፣ ጎጂ፣ ስም ማጥፋት እና ወሬ። እያንዳንዱን ትርጉም እንዲያነቡ እና ከዚያም የተጻፈውን ፍቺ ሳያዩ ቃሉን በራሳቸው ቃላት ለመወሰን ይሞክሩ። እያንዳንዱን ቃል በደንብ እስኪረዱ ድረስ ትርጉሙን በማንበብ እና በራሳቸው ቃላት በመግለጽ መካከል እንዲቀያየሩ ይንገሯቸው። በቀላሉ የተጻፈውን ፍቺ በእያንዳንዱ ጊዜ የሚደግሙ ከሆነ በመጀመሪያ ሁሉንም ትርጓሜዎች እንዲያነቡ ይምሯቸው እና ከዚያ ሳያዩ ሁሉንም ቃላት በራሳቸው ቃላት ይግለጹ። በመቀጠል፣ የካቴኪዝም ጥያቄዎችን እና መልሶችን እንደገና ካነበቡ በኋላ፣ ዘጠነኛው ትእዛዝ ስለሚያስተምራቸው የቻሉትን ያህል በራሳቸው ቃላት እንዲያብራሩ ጠይቋቸው።

ከዚያም ታዳጊዎች የቃላቶቹን በተሻለ ሁኔታ በመረዳት በማብራራት ሦስቱን የካቴኪዝም ጥያቄዎች እና መልሶች በራሳቸው ቃላት እንዲጽፉ አስተምሯቸው። ከዚህ በታች ያለው ምሳሌ እንደገና ለመፃፍ የተሞከረ ምን ሊመስል እንደሚችል ያሳያል።

ጥ. ዘጠነኛው ትእዛዝ ምን ይላል?

መ. “በባልንጀራህ ላይ በሐሰት አት

ጥ. ዘጠነኛው ትእዛዝ ምን ይፈልጋል?

መ. እውነተኛ ሁን፣ የራስህን መልካም ስምና የሌሎችን መልካም ስም መጠበቅ በተለይ በፍርድመስክር። ቤት ወይም በተመሳሳይ ሁኔታ በሚመሰክሩበት ጊዜ እውነትን መናገር።

ጥ. ዘጠነኛው ትእዛዝ ምን ይከለክላል?

መ. እውነትን የሚጎዳ ድርጊት አትፈጽም ወይም አትናገር; የራስህንም ሆነ የሌሎችን መልካም ስም አትጉዳ።

<u>መጽሐፍ ቅዱሳዊ ድጋፍ</u>

ታዳጊዎች እንዲያዩዋቸው የሚከተሉትን የአስተምህሮ መግለጫዎች በግልጽ ቦታ ላይ ለጥፍላቸው፡

1. ውሸት ከባድ ኃጢአት ነው።
2. እውነትን መናገር መልመድ ከውሸት ይጠብቅሃል።
3. ሌሎችን አታማትሩ ወይም አትሳደቡ; በእነርሱ ላይ አትንሾካሹኩ አትንቀፏቸውም።
4. ይህን ማድረግ የሚያሳምም ቢሆንም እውነቱን ተናገር።
5. በፍርድ ሂደት ውስጥ የውሸት ማስረጃ አትስጥ።
6. ላለመዋሸት በጣም ተጠንቀቅ፤ በቃላትህ ላይ ተግሣጽን ተለማመድ።
7. የሌሎችን ታማኝነት ከውሸት ተከላከል።
8. እግዚአብሔር እውነትን መናገርን ይወዳል ውሸትን ግን ይጠላል።
9. ስለ አንድ ሰው በውሸት መናገር ምናልባትም በአካል ከመምታት የበለጠ ይጎዳዋል።
10. ሰይጣን ከመጀመሪያው ውሸታም ነበር።
11. የገባኸውን ቃል አድርግ።
12. እግዚአብሔር ውሸታሞችን ይቀጣል።

ከዚያም ታዳጊዎች ከላይ ከተዘረዘሩት ዝርዝር ውስጥ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሱን በተሻለ ሁኔታ የሚደግፈውን የአስተምህሮውን መግለጫ እንዲያውቁ ጠይቃቸው።

ዘጸአት 23፡1 “የሐሰት ወሬ አትስጡ። አትረዱ ክፉ ምስክር በመሆን ክፉ ሰው”

በፍርድ ሂደት ውስጥ የውሸት ማስረጃ አትስጥ

ዘሌዋውያን 19:16፡– በሕዝብህ መካከል በሽንጋይነት አትዙር፤ በባልንጀራህም ደም ላይ አትቁም፤ እኔ እግዚአብሔር ነኝ።ሌሎችን አታማትር ወይም አትሳደብ በእነርሱ ላይ አትንሾካሹክ አትንቀፋቸውም።

መዝሙረ ዳዊት 15፡1-4 አቤቱ፥ በድንኳንህ ውስጥ ማን ያድራል? በተቀደሰውም ተራራህ ማን ይኖራል?... በልቡም እውነትን የሚናገር። በአንደበቱ የማይሸነግል፥ ...ዘመዶቹንም የማይሰድብ።፤ ... ለባልንጀራው የሚምል የማይከዳም።

ሌሎችን አታማትር ወይም አትሳደብ በእነርሱ ላይ አትንሾካሹክ አትንቀፋቸውም።

ይህን ማድረግ በሚያሳምም ቢሆንም እውነቱን ተናገር።

መዝሙረ ዳዊት 39:1 በአንደበቴ እንዳልስት መንገዴን እጠብቃለሁ፤ ኃጢአተኛ በፊቴ በተቃወመኝ ጊዜ በአፌ ላይ ጠባቂ አኖራለሁ አልሁ

ላለመዋሸት በጣም ተጠንቀቅ፣ በቃላትህ ላይ ተግሣጽን ተለማመድ።

መዝሙረ ዳዊት 50:19-20 አፍህ ክፋትን አበዛ፥ አንደበትህም ሸንገላን ተበተበ። ተቀምጠህ ወንድምህን አማኸው፥ ለእናትህም ልጅ ዕንቅፋት አኖርህ።

ሌሎችን አታማርሩ ወይም አትሳደቡ፣ በእነርሱ ላይ አትንሾካሹክ አትንቀፋቸውም።

መዝሙረ ዳዊት 119:163 " ዓመፃን ጠላሁ ተጸየፍሁም፤ ሕግን ግን ወደድሁ።

እውነትን መናገሩ ከውሸት ይጠብቀሃል።

መዝሙረ ዳዊት 141:3 " አቤቱ፥ ለአፌ ጠባቂ አኑር፥ የከንፈሮቼንም መዝጊያ ጠብቅ

ላለመዋሸት በጣም ተጠንቀቅ፤ በቃላትህ ላይ ተግሣጽን ተለማመድ።

ምሳሌ 12:22 ውሸተኛ ከንፈር በእግዚአብሔር ዘንድ አሰጸያፊ ነው፤ እውነትን የሚያደርጉ ግን በእርሱ ዘንድ የተወደዱ ናቸው።

እግዚአብሔር እውነት መናገርን ይወዳል ውሸትን ግን ይጠላል።

ምሳሌ 19:9 ሐሰተኛ ምስክር ሳይቀጣ አይቀርም፤ በሐሰትም የሚናገር ይጠፋል

በፍርድ ሂደት ውስጥ የውሸት ማስረጃ አትስጥ እግዚአብሔር ውሸታሞችን ይቀጣል።

ምሳሌ 25:14፡- ስለ ስጦታው በሐሰት የሚመካ ሰው ዝናብ እንደማይከተለው ደመና ነፋስም ነው።የገባኽውን ቃል አድርግ።

ምሳሌ 25፡18 በባልንጀራው በሐሰት የሚመሰክር እንደ መዶሻና እንደ ሰይፍ እንደ ተሳለም ፍላጻ ነው።

ስለ አንድ ሰው በውሸት መናገር በአካል ከመምታት የበለጠ ይጎዳዋል።

በፍርድ ሂደት ውስጥ የውሸት ማስረጃ አይስጡ.

ዮሐ 8፡44 እናንተ ከአባታችሁ ከዲያብሎስ ናችሁ የአባታችሁንም ምኞት ልታደርጉ ትወዳላችሁ። እርሱ ከመጀመሪያ ነፍሰ ገዳይ ነበረ፤ እውነትም በእርሱ ስለ ሌለ በእውነት አልቆመም። ሐሰትን ሲናገር ከራሱ ይናገራል፥ ሐሰተኛ የሐሰትም አባት ነውና።

የመጀመሪያው ውሸታም ሰይጣን ነው።

ሮሜ 3:13፣ ጕሮሮአቸው እንደ ተከፈተ መቃብር ነው፥ በመላሳቸውም ሸንግለዋል፤ የእባብ መርዝ ከከንፈሮቻቸው በታች አለ፤

ውሸት ከባድ ኃጢአት ነው።

ስለ አንድ ሰው በውሸት መናገር በአካል ከመምታት የበለጠ ይጎዳዋል።

ኤፌሶን 4፡25 ስለዚህ ውሸትን አስወግዳችሁ፥ እርስ በርሳችን ብልቶች ሆነናልና እያንዳንዳችሁ ከባልንጀሮቻችሁ ጋር እውነትን ተነጋገሩ።

እውነትን መናገሩ ከውሸት ይጠብቅሃል።

ፊልጵስዩስ 2፡4 እያንዳንዱ ለራሱ የሚጠቅመውን አይመልከት፥ ለባልንጀራው ደግሞ እንጂ።

የሌሎችን ታማኝነት ከውሸት ይከላከል

ቆላስይስ 3፡9 እርስ በርሳችሁ ውሸት አትነጋገሩ፥ አሮጌውን ሰው ከሥራው ጋር ገፍችሁታልና፥

አሮጌውን ማንነት ከሥራው ጋር አስወግዱ።

እውነትን መናገሩ ከውሸት ይጠብቅሃል።

1ኛ ወደ ጢሞቴዎስ 5፡13 ከዚህም ጋር ቤት ለቤት እየዞሩ ሥራን መፍታት ደግሞ ይማራሉ፥ የማይገባውንም እየተናገሩ ለፍላፊዎችና በነገር ገቢዎች ይሆናሉ እንጂ፥ ሥራ ፈቶች ብቻ አይደሉምሌሎችን አታማትሩ ወይም አትሳደቡ; በእነርሱ ላይ አትንሾካሾክም አትንከፋቸውም።

ቲቶ 3፡1-2፣ ለሰው ሁሉ የዋህነትን ሁሉ የሚያሳዩ እንዲሆኑ ላሳስባቸው።

ሌሎችን አታማትሩ ወይም አትሳደቡ፣ በእነርሱ ላይ አትንሾካሾኩ አትንቀፏቸውም።

ያእቆብ 1:26 አንደበቱን ሳይገታ ልቡን እያሳተ እግዚአብሔርን የሚያመልክ የሚመስለው ማንም ቢኖር የእርሱ አምልኮ ከንቱ ነውውሸት ከባድ ኃጢአት ነው።

ያዕቆብ 3፡6 አንደበትም እሳት ነው። አንደበት በብልቶቻችን መካከል ዓመፀኛ ዓለም ሆኖአል፤ ሥጋን ሁሉ ያሳድፋልና፥ የፍጥረትንም ሩጫ ያቃጥላል፥ በገሃነምም ይቃጠላል።

ውሸት ከባድ ኃጢአት ነው።

<u>ተግባራዊ ትምህርት</u>

ሐሜት ያልተረጋጡ ነገሮችን ማውራት፣ ሌሎችን የሚጎዱ ወሬዎችን መድገምን ያካትታል። ወሬኞች አንዳንድ ጊዜ ውሸት ወይም ጎጂ መረጃዎችን ማሰራጨት አይፈልጉም። ነገር ግን በቀላሉ ለመስማት ጣፋጭ የሆኑ ዜናዎችን መናገር ይወዳሉ። ሐሜተኞች የሚደግሟቸው አሉታዊ ወሬዎች መቶ በመቶ እውነት መሆናቸውን ሙሉ በሙሉ ካላረጋገጡ በጎረቤታቸው ላይ የውሸት ምስክርነት አደጋ ይጥላሉ። የታሰበም ይሁን ያልተፈለገ፣ ስለሌሎች የሚጎዱ፣ ከእውነት የራቁ ወሬዎችን መድገም መልካም ስማቸውን ይጎዳል፣ ዘጠነኛውንም ትእዛዝ ይጥሳል። ከዚህም ጋር ቤት ለቤት እየዞሩ ሥራን መፍታት ደግሞ ይማራሉ፥ የማይገባውንም እየተናገሩ ለፍላፊዎችና በነገር ገቢዎች ይሆናሉ እንጂ፥ ሥራ ፈቶች ብቻ አይደሉም። (1ጢሞ. 5:13)

የውሸት መረጃን ማስተላለፍ በተለያዩ መንገዶች ሊከሰት ይችላል፦

ሀ. ዋናው መልእክት፣ ወደ ማንም ሰው ከመተላለፉ በፊት፣ በከፊል ወይም ሙሉ በሙሉ ሐሰት ሊሆን ይችላል።

ለ. በንግግር ከአንዱ ሰው ወደ ሌላው ሲተላለፍ መልእክቱ የበለጠ የመለወጥ እድል ይኖረዋል።

ሐ. በአሉባልታ እስራት ውስጥ ያሉ ሰዎች ጉዳቱን ለመጨመር ሆን ብለው መልእክቱን ሊለውጡ ይችላሉ፣ ይህም ከሃሜት ይልቅ ስም የሚያመጣ ይሆናል። ስም ማጥፋት ሆን ተብሎ ስማቸውን ለመጉዳት ስለሌሎች ውሸት እና ተንኮል መናገር ነው። ተግባቦት ከንግግር ይልቅ በመፃፍ ካልሆነ በስተቀር ስም ማጥፋት ከስም ከሐሜት ጋር ይመሳሰላል።

ስለዚህ ሐሜተኞች ብዙ ጊዜ ውሸትና ጎጂ መሆናቸውን የተራረጋገጡ መረጃዎችን ያስተላልፋሉ። የተጎዳው ሰው ስለ ሐሜቱ ላያውቅ ይችላል። ነገር ግን ይህ በዚያ ሰው ላይ የሚደርሰውን ጉዳትም ሆነ የሐሜተኛውን ኃጢአት አይቀንስም። ብዙ ሰዎች መልካም ስምን ከፍ አድርገው ይመለከቱታል። ስማቸውን የሚጎዳ ንግግር በአንዳንድ ሁኔታዎች በአካላቸው

ላይ ከሚደርስ አካላዊ ጥቃት ጋር ተመሳሳይ ነው። ሁለቱም በጣም ሊጎዱ እና ለመፈወስ ጊዜ ሊወስዱ ይችላሉ። አውጉስቲን እንደተናገረው፣ “ምላስ ከሰይፍ የበለጠ ያቆስላል።

ለታዳጊዎችዎ የሃሜት ጽንሰ-ሀሳብን ካብራህ በኋላ መስመር ይዘው ወይም በክብ እንዲቆሙ አድርጋቸው። ለመጀመሪያው ሰው የነገርከውን አጭር መልእክት ለቀጣዩ ሰው በሹክሹክታ እና ለሚቀጥለው ሰው በጆሮው ላይ ይንገረው እሱም ለሚቀጥለው በመጨረሻም የመጨረሻው ወጣት የተሰማውን መልእክት ጮክ ብሎ ይናገር። ከዚያም ከዋናው መልእክት ጋር ለማነፃፀር መልዕክቱን ለመላው ቡድን አንብበዋል። ሁለቱ መልእክቶች ብዙ ጊዜ በከፍተኛ ሁኔታ ይለያያሉ፣ አንዳንዴም በሚያስቅ መልክ ይለያያሉ። ይህን የሃሜት ጨዋታ ብዙ ጊዜ መጫወት ትፈልግ ያስፈልግ ይሆናል። ነገር ግን በመጨረሻ፣ በአሥራዎቹ ዕድሜ ውስጥ ያሉ ልጆቻችሁ ጎረቤቶቻቸውን እንዲወዱ እና እግዚአብሔርን እንዲያከብሩ ሐሜት ከመናገር መራቅ አስፈላጊ መሆኑን አስታውሱ።

ጨዋታውን ለመጀመር ሊጠቀሙ የሚችሉ አንዳንድ ኦሪጅናል መልዕክቶች እነሆ፡-

ሀ. ኪም ዛሬ በዝናብ ሰአት የቤት እንስሳውን ወስዶ በመናፈሻ ውስጥ ረጅም የእግር ጉዞ አደረገና ከሰአት በኋላ ፀሀይ ስትገለጥ የሚበላውን ምግብ ሰጠው።

ለ. በዚህ ወር ለመጀመሪያ ጊዜ ፀሀይ የቬልቬት ኮፍያዋን አድርጋ በደመናዎቹ መካከል ለመንሸራሸር ወጣች።

ሐ. ጫልቱ በግብፅ ውስጥ ሮዝ የመኝታ ቤት ጫማዎችን አልለበሰችም

ስለዚህ ስፊኒክስ በዓይኗ አልፈራችም።

መ. በታጠረው የሻርክ ገንዳ ውስጥ ያለው ዓይናፋር ጉፒ (guppy) ለብዙ ሳምንታት ጥብቅ ልምምድ እንዲያደርግ የታሰበ ይመስላል።

በመጨረሻም፣ ከላይ ለተገለጸው እንቅስቃሴ ላይ ሊደረጉ የሚችሉ ሁለት ማሻሻያዎችን ተመልከት፡-

ሀ. ቢያንስ አስር ታዳጊዎች ካሉዎት፣ በአምስት ወይም ከዚያ በላይ በሆኑ ቡድኖች ይከፋፍሏቸው፣ እያንዳንዱ ቡድን አንድ አይነት መልእክት ይሰጣቸው። በመጨረሻም የመጨረሻዎቹን መልእክቶች እርስ በእርስ እና ከዋናው መልእክት ጋር ያወዳድሩ።

ለ. ከላይ እንደ በሀ፣ ሐ፣ ሠ እና ሰ ያሉ መልእክት ይጀምሩ። ነገር ግን ታዳጊዎች መልዕክቶችን በቃል ከማንሾካሾክ ይልቅ ለእያንዳንዳቸው አንድ ወረቀት ስጣቸውና የተቀበሉትን መልእክት ወደ ሚቀጥለው ግለሰብ ከማስተላለፋቸው በፊት እንደገና እንዲጽፉት አድርግ። ለእያንዳንዱ እንደገና ሲገለብጡ ከተቻለ አንድ ክፉ ቃል ማከል፣ መሰረዝ ወይም መለወጥ አለባቸው። ይህ ሆን ተብሎ በመልእክቱ ላይ የተደረገ ለውጥ ስም ማጥፋት (ወይንም በቃል ከተፈጸመ ስም ማጥፋት ተደርጎ ይቆጠራል) ይሆናል።.

የካቴኪዝም ጥያቄዎች

1. ዘጠነኛው ትእዛዝ በፍርድ ሂደት ላይ እውነትን መናገርን ይጠይቃል?

   አዎ፣ አጭሩ ካቴኪዝም ዘጠነኛው ትእዛዝ “በተለይም በምስክርነት” በእግዚአብሔር ፊት መሐላ ስለተገባ እውነትን መናገር ያስፈልጋል ይላል።

2. ዘጠነኛው ትእዛዝ ከፍርድ ቤት ውጭ እውነትን መናገርን ይጠይቃልን?

   አዎን፣ አጭሩ ካቴኪዝም ዘጠነኛው ትእዛዝ “በሰዎችና በሰው መካከል ያለውን እውነት መጠበቅና ማስተዋወቅን ይጠይቃል” ይላል።

3. ስም ማጥፋት ምንድን ነው?

   ስም ማጥፋት ሆን ተብሎ ስማቸውን ለመጉዳት ስለሌሎች ውሸት እና ተንኮል መናገር ነው።

4. ስም ማጥፋት ኃጢአት የሆነው ለምንድን ነው?

   ስም ማጥፋት በሌላ ሰው ላይ የሐሰት መመስከር መሆንን ይጨምራል፤ እናም ዘጠነኛውን ትእዛዝ ይጥሳል።

5. “የሐሰት አባት” ማን ነው?

   እናንተ ከአባታችሁ ከዲያብሎስ ናችሁ የአባታችሁንም ምኞት ልታደርጉ ትወዳላችሁ። እርሱ ከመጀመሪያ ነፍሰ ገዳይ ነበረ፤ እውነትም በእርሱ ስለ ሌለ በእውነት አልቆመም። ሐሰትን ሲናገር ከራሱ ይናገራል፥ ሐሰተኛ የሐሰትም አባት ነውና (ዮሐ. 8፡44)።

6. ወሬ ዘጠነኛውን ትእዛዝ ይጥሳል?

   ከላይ ባለው ትምህርት እንደተገለጸው፣ ሐሜት ያልተረጋገጡ ወሬዎችን ፣ ጎጂ ወሬዎችን ስለሌሎች ማውራትን ያካትታል፣ ይህም ብዙውን ጊዜ መልካም ስምን ይጎዳል እና ዘጠነኛውን ትእዛዝ ይጥሳል። "ከዚህም ጋር ቤት ለቤት እየዞሩ ሥራን መፍታት ደግሞ ይማራሉ፥ የማይገባውንም እየተናገሩ ለፍላፊዎችና በነገር ገቢዎች ይሆናሉ እንጂ፥ ሥራ ፈቶች ብቻ አይደሉም። (1ኛ ጢሞቴዎስ 5:13)

የቃል ጥቅስ

ዘካርያስ 8:16-17፣ የምትሠሩት ነገር ይህ ነው፤ እያንዳንዳችሁ ከባልንጀራችሁ ጋር እውነትን ተነጋገሩ፤ በበር አደባባያችሁም የእውነትንና የሰላምን ፍርድ ፍረዱ፤፤ ሁላችሁም በባልንጀራችሁ ላይ ክፉን ነገር በልባችሁ አታስቡ፤ የሐሰትንም መሐላ አትውደዱ፤ ይህን ነገር ሁሉ እጠላለሁና፥ ይላል እግዚአብሔር።

ይሁዳ ከባቢሎን ግዞት ስትመለስ ቤተ መቅደሱንና የኢየሩሳሌምን መከላከያ ግንብ ብቻ ሳይሆን ኅብረተሰቡንም እንደገና የመገንባት አስደናቂ ፈተና ገጥሟታል። “እርስ በርሳችሁ እውነትን ተነጋገሩ” ከሚሉት ጥቂት ቃላት የበለጠ ሥርዓት ያለውና ፍትሐዊ ማኅበረሰብ እንዲኖር ምን ቃል ይገኛል? በርግጥ ውሸት መለያየትን ይፈጥራል፣ ጠብን ያስጀምራል፣ መተማመንን ያጠፋል። ጓደኞችን ይለያል እና ጠላትነት ይፈጥራል። የሰው ልጅ በድፍረት እና ያለማቋረጥ እውነትን መናገር ቢችል ኖሮ፣ ዓለም በጣም የተሻለች ትሆን ነበር።

“እውነትን ተናገር” የሚለው የአምላክ ትእዛዝ ማንኛውንም ዓይነት የኃጢአት ማታለያን ይከለክላል። ሆን ተብሎ የሚደረግ ውሸትና ተንኮል ሀብትን በተሳሳተ መንገድ የሚቀንስ፣ መብትን የሚጎዳ ወይም የሌሎችን መልካም ስም ያጠፋል። "በባልንጀራህ ላይ ክፉ አታስብ" እውነትን መናገር ከተሳሳቱ ድርጊቶች፣ ከእውነት የራቁ የተዛቡ መልእክቶች፣ ወይም የተደጋገመ ውሸትን ለማስተካከል አለመቻልን ያስወግዳል። ለእውነት ግድየለሽነት ሆን ብሎ የማታለልን ያህል ሰውን ሊጎዳ ይችላል። ለምንድነው እውነት መሆኑን በእርግጠኝነት የምናውቅ ከሆነ ሁሉንም እውነታዎች ሳንይዝ “እሱ ውድ ሰዓት ሰረቀ” ወይም “እሷ የታሪክ ፈተናዋ ላይ አጭበረበረች” እያልን የምናማው? መግለጫው ውሸት ከሆነ፣ አንተ የስም ማጥፋት ወሬ በማሰራጨት የሱን ወይም የሷን ስም ጎድተሃል። ስለዚህ ሙሉ በሙሉ እውነት ላይሆኑ የሚችሉ ጎጂ ነገሮችን አትናገር። ባለማወቅ “በባልንጀራህ ላይ በሐሰት እንዳትመሰክር” ነገር ግን እውነትን በፍቅር እየያዝን በነገር ሁሉ ወደ እርሱ ራስ ወደሚሆን ወደ ክርስቶስ እንደግ (ኤፌሶን 4፡15)።

በሌላ በኩል፣ “እውነትን መናገር” ማለት በጭንቅላታችሁ ውስጥ የሚፈጠረውን ነገር ሁሉ በስውር ማጥፋት ማለት አይደለም። እውነት ቢሆንም እንኳ ሌሎችን የሚጎዱ ቃላትን መናገር አይፈቅድም። ለምሳሌ "አለባበስህ አስቀያሚ ነው" ወይም "አንተ ሞኝ መሆን አለብህ" የሚሉት አባባሎች አንድን ሰው በጣም ይጎዳል። እውነት ቢሆንም፣ እንዲህ ያሉትን ነገሮች መናገሩ “እርስ በርሳችሁ ቸሮችና ርኅሩኆች ሁኑ” የሚለውን የሞራል ሕግ ይጥሳል። (ኤፌሶን 4፡32)።

እውነትን መናገር በተለይ በህግ ሂደት ውስጥ ለምስክሮችም ሆነ ለዳኞች አስፈላጊ ነው። ህብረተሰቡ የሚጠቅመው ተጎጂዎች ፍትህ ሲያገኙ እና ስርዓቱ ህግ የሚጥሱ ሰዎችን ሲቀጡ ነው። እውነትን ላይ መመስረት ፍርድ ቤቶች ማንኛውንም ጥፋት የሚያስከትለውን ጉዳት ለመቀነስ ያስችላቸዋል። በብዙ አውራጃዎች፣ ምስክሮች በእግዚአብሔር ፊት ቃላቸው እውነት ይሆናል። መሐላው የፍርድ ቤቱን ጥያቄ “እታዘዛለሁ” ማለትን ያካትታል፡ እርሱም፡ “እውነትን ለመናገር አጥብቀህ ትምላለህ፣ እናም ከእውነት በቀር ምንም ነገር አትጭምርም፣ ስለዚህ አምላክ ይርዳህ!” የሚለ ነው። እውነተኞች ለመሆን ምለው እያወቁ ‘በሐሰት ይመሰክራሉ’፣

ምስክሮች ለሰው ልጆች ብቻ ሳይሆን ለእግዚአብሔር ሲሉ በሐቀኝነት መናገር እንዳለባቸው ሁሉ ዳኞችም ሳያዳሉ “እውነተኛና ትክክለኛ ፍርድ መስጠት” አለባቸው።

በመጨረሻ የቃል ጥቅሱ “በባልንጀራህ ላይ ክፉ አታስብ” ይልቁንም “እርስ በርሳችሁ እውነትን ተነጋገሩ” በማለት ያስጠነቅቃል። ይህ የብሉይ ኪዳኑ “አውልቁ፣ ልበሱ” የሚለው መርህ ከአዲስ ኪዳን ጋር ይመሳሰላል፦ ስለዚህ ውሸትን አስወግዳችሁ፥ እርስ በርሳችን ብልቶች ሆነናልና እያንዳንዳችሁ ከባልንጀሮቻችሁ ጋር እውነትን ተነጋገሩ። (ኤፌሶን 4፡25)። ሁለቱም እውነትን ያመለክታሉ - እውነቱን ለመናገር በተመሳሳይ ውሸት መናገር መቅረብ አለበት። ዘጠነኛውን ትእዛዝ ለመታዘዝ ቁልፉ - "በባልንጀራህ ላይ በሐሰት አትመስክር" - ምንም እንኳን እውነት አልፎ አልፎ ቢጎዳህምሁሌም እውነትን በፍቅር መናገር ነው፣

<u>የቃል ጥቅስ ጥያቄዎች</u>

1. ደቡባዊውን የይሁዳ ሕዝብ የማረከው የትኛው መንግሥት ነው?

   በ586 ዓ.ዓ የባቢሎን መንግስት ዋና ከተማዋን ኢየሩሳሌምን ድል ካደረገ በኋላ ይሁዳን ወደ ምርኮ አመራች። ወደ አገራቸው መመለስ የጀመሩት በ538 ዓ.ዓ. እና፣ ከጊዜ በኋላ፣ በሐጌ እና በዘካርያስ መሪነት የከተማይቱን ግንቦች እና ቤተ መቅደሱን እንደገና ገነቡ። (ክፍል 1፣ ምዕራፍ 3)።

2. ብዙ ሰዎች ጆን በትምህርት ቤት በሕገ ወጥ ዕጽ ምክንያት በድንጋይ እንደተወገረ ሲናገሩ ሰምተሃል። በኋላ፣ ከግቢው ውጪ ፖሊሶች ከእሱ ጋር ሲነጋገሩ ታያለህ። ጆን በአደንዛዥ ዕፅ ክስ መያዙን ለቅርብ ጓደኛህ መንገር ችግር አለው ወይስ የለውም?

   አለው! እንዲህ ዓይነቱ መደምደሚያ በከፊል ወይም ሙሉ በሙሉ ያልተፈቀደ ሊሆን ይችላል። ስለ ጆን የሚናገሩ ብዙ ሰዎች ቃላቶቻቸውን እውነት አይሆኑም። ምናልባት አንድ ሰው ስለ መጋቢ የተነገረው የውሸት ወሬ ሁሉም ሰው አሁን እየደገመ እየተናገረው ነው፣ ወይም የጆን እውነተኛ ታሪክ አሁን ወደ ውሸት ወሬነት አድጎ ሊሆን ይችላል። ምናልባት ጆን ትንሽ ግራ ተጋብቶ ወደ ትምህርት ቤት መጥቶ ሊሆን ይችላል፣ ነገር ግን ይህ ከህገ-ወጥ ዕፅ ውጭ በሆነ ምክንያት ሊሆን ይችላል። ፖሊሱ ስቴዋርትን እየጠየቀው ሊሆን ይችላል። ምክንያቱም የጠየቀው በትምህርት ዙሪያ ወይም በተለየ ሌላ ምክንያት ሊሆኑ ይችላል። ነገር ግን ጆን የሕገ-ወጥ ዕጽ ከፍተኛ ተጠቃሚ ቢሆንም፣ ከእሱ ጋር ፖሊስ ቆሞ ስላየህ ብቻ ለእስር እንደዳረገው መናገር የታሪኩን ክፍል እውነት አያደርገውም። አሁን፣ ሊከሰት የሚችለውን አንድ ምሳሌ ለመስጠት፣ የሚከተለውን ነገር አስብበት። ጆን ከዕለታዊ የቫይታሚን ተጨማሪዎች ጋር መስተጋብር የሚፈጥር አዲስ በሐኪም የታዘዘ መድሃኒት መውሰድ ጀመረ እንበል፣ ይህም ጭንቀት እንዲሰማው አድርጓል። ከአስተማሪዎቹ አንዱ ስለ ጉዳዩ ተናገረ እና ጥሩ ስሜት እስኪሰማው ድረስ ትምህርቱን መልቀቅ እንዳለበት አሰበ። ሆኖም፣ ጆን ከእግር ጉዞ ውጪ ወደ ቤት የሚሄድበት

መንገድ አልነበረውም። በተጨናነቀ መስቀለኛ መንገድ፣ ስቴዋርድ በድንገት ከመኪና ፊት ለፊት ሄደ። ምንም እንኳን ከባድ ጉዳት ባይደርስበትም አንድ ሰው ለፖሊስ ስለደወለ ፖሊሱ መጥቶ ከሱ ጋር አወራ። በእርግጥ ይህ በእውነቱ ምን እንደተፈጠረ ሊገልጹ ከሚችሉት በርካታ ሁኔታዎች ውስጥ አንዱ ብቻ ነው። ሐሜትን መድገም ወይም ወደ መደምደሚያ መስጠት እውነትን በፍቅር አለመናገር እና ዘጠነኛውን ትእዛዝ መጣስ ይሆናል።

3. በተለይ በፍርድ ቤት እውነትን መናገር አስፈላጊ የሆነው ለምንድን ነው?

ምስክሮች እውነትን ለመናገር ይምላሉ። አንዳንድ ጊዜ መሐላው በእግዚአብሔር ፊት እውነትን ለመናገር መማልን ይጨምራል። እንዲህ ያለውን መሐላ መፈጸምና ከዚያም በፍርድ ቤት መዋሸት ሰዎችን ማታለልና በአምላክ ስም በሐሰት መማልን ይጨምራል። እንዲሁም ማንኛውም ማታለል ፍትህን ሊያዛባ ይችላል።

4. ባጭሩ ለዘጠነኛው ትዕዛዝ "አውልቅ፣ ልበስ" የሚለው መርህ ምንድን ነው?

ምንም እንኳን ሊጎዳህ ቢችልም ውሸትን ለማቆም ሁል ጊዜ እውነትን ተናገር።

5. እግዚአብሔር መዋሸትን አስመልክቶ ምን ይሰማዋል?

በትዝታ አንቀጽ ውስጥ እግዚአብሔር “ይህን ሁሉ እጠላለሁ” በማለት የክፋት ሴራ እና ውሸት ስለመናገር ተናግሯል።

የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት፡ ለለክብር ሲባል ማታለል

ሰዎች በብዙ ምክንያቶች ይዋሻሉ። አንዳንዶች ችግርን ለማስወገድ ይዋሻሉ, ሌሎች ደግሞ ጥቅም ለማግኘት ሲሉ ይዋሻሉ። አንዳንድ ጊዜ ግለሰቦች ካለው እውነቱ የበለጠ የተከበሩ ወይም ለጋስ ለመምሰል ይዋሻሉ። እንዲህ ያለው ማታለል የውሸታሞችን ስም ወይም ማኅበራዊ አቋም ያሳድጋል፤ ያም ማለት፣ የተሻሻለው መልካም ስም ለሌላ ይገባ የነበረ ሽልማት ወይም እድል ሊያመጣለት ይችላል፣ ሰዎችም በተለያዩ መንገዶች ይዋሻሉ። አንዳንዱ ግልጽ ያልሆነ ውሸት ያወራል፣ አንዳንዱን እውነታ ያጣምማል፣ አንዳንዱ የማይመቹ ዝርዝሮችን ያቀርባል፣ ሌሎች ደግሞ ግማሽ እውነትን ይናገራሉ። "ይህን ሁሉ እጠላለሁ፥ ይላል እግዚአብሔር" (ዘካርያስ 8:17)

አንድ ለየት ያለ ሁኔታ እግዚአብሔር ውሸትን ምን ያህል እንደሚጠላ ያሳያል። ከትንሣኤ በኋላ ብዙም ሳይቆይ የአይሁድ ሃይማኖታዊ መሪዎች የጥንቷን ቤተ ክርስቲያን ማሳደድ ጀመሩ። ብዙ ቅዱሳን ችግር ገጠማቸው፣ ስለዚህ ብዙ ሃብት ያላቸው ሰዎች የሌላቸውን ረድተዋል።

ያመኑትም ሕዝብ አንድ ልብ አንዲትም ነፍስ ነበሩአቸው፥ ገንዘባቸውም ሁሉ በአንድነት ነበረ እንጂ ካለው አንድ ነገር ስንኪ የራሱ እንደ ሆነ ማንም አልተናገረም።ሐዋርያትም የጌታን የኢየሱስ ክርስቶስን ትንሣኤ በታላቅ ኃይል ይመሰክሩ ነበር፤ በሁሉም ላይ ታላቅ ጸጋ ነበረባቸው። በመካከላቸው አንድ ስንኪ ችግረኛ አልነበረምና፤ መሬት ወይም ቤት ያላቸው ሁሉ እየሸጡ የተሸጠውን ዋጋ ያመጡ ነበርና፥ በሐዋርያትም እግር አጠገብ ያኖሩ ነበር፤ ማናቸውም እንደሚፈልግ መጠን ለእያንዳንዱ ያካፍሉት ነበር። (ሐዋ. 4፡32-35)።

ትውልዱም የቆጵሮስ ሰው የነበረ አንድ ሌዋዊ ዮሴፍ የሚሉት ነበረ፥ እርሱም በሐዋርያት በርናባስ ተባለ ትርጓሜውም የመጽናናት ልጅ ነው፤ እርሻም ነበረውና ሸጦ ገንዘቡን አምጥቶ ከሐዋርያት እግር አጠገብ አኖረው። (ሐዋ. 4፡36-37) ሐናንያ እና ሚስቱ ሰጲራ የተባሉ ሌሎች ሰዎች የበርናባስን ልግስና በመመልከት ምናልባትም በትልቅነታቸው ሰው እንዲያደንቃቸው ፈልገው የራሳቸውን ንብረት በመሸጥ ለቤተ ክርስቲያኒቱ የተወሰነውን የገንዘብ መጠን ሰጡ። ነገር ግን ሙሉ ገቢውን የሰጡ አስመስለው ነበር። ማንም እንደማያውቅባቸው በማሰብ የሸያጩን ዋጋ በመቀነስ ሐዋርያትን ዋሹ። (ሐዋ. 5፡1-2)።

ቀጥሎ የሆነው ነገር ለሁላችን አስተማሪ ነው። እግዚአብሔር ሐቀኛ አለመሆቸውን ለመጀመሪያ ጊዜ ለሐዋርያው ጴጥሮስ ገለጠለት። ጴጥሮስም እንዲህ ሲል ጠየቀ።

ሐናንያ ሆይ፥ መንፈስ ቅዱስን ታታልልና ከመሬቱ ሽያጭ ታስቀር ዘንድ ሰይጣን በልብህ ስለ ምን ሞላ? ሳትሸጠው የአንተ አልነበረምን? ከሸጥኸውስ በኋላ በሥልጣንህ አልነበረምን? ይህን ነገር ስለ ምን በልብህ አሰብህ? እግዚአብሔርን እንጂ ሰውን አልዋሸህም አለው። (ሐዋ. 5፡3-4)።

እግዚአብሔር ወዲያውኑ ሐናንያን ገደለው። በኋላ፣ ሚስቱ ሰጲራ መጣች፣ እና ጴጥሮስም ጠየቃት። ልክ እንደ ባሏ የተቸገሩትን ለመርዳት ሙሉ ዋጋ ሰጠን ብላ ዋሸች። ጴጥሮስም፣ “እናንተ [ሁለታችሁም] የጌታን መንፈስ ትፈትኑ ዘንድ እንዴት ተስማማችሁ?” አላት። (የሐዋርያት ሥራ 5:9) ከዚያም እግዚአብሔር እርሷንም ገደላት። ይህ በቀደመችው ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ስለ ነበረው ከባድ የሥነ ምግባር ሕግ መተላለፍ ሦስት ጥያቄዎችን አስነስቷል።

በመጀመሪያ፣ የሐናንያ እና የሰጲራ ኃጢአት ምን ነበር? ለቤተ ክርስቲያን በቂ ስላልሰጡ እግዚአብሔር ፈረደባቸው? አይደለም፣ የእነርሱ የጋራ ክፋት ከሸያጩ የተገኘውን የተወሰነ ክፍል ማስቀረት ሳይሆን ስለ ጉዳዩ መዋሸታቸው ነው። ዝም ብለው እውነትን ቢናገሩ ኖሮ የፈለጉትን ገንዘብ ማስቀረት እና ይህን አሳዛኝ ውጤት ማስወገድ ይችሉ ነበር።

ሁለተኛ፣ ባልና ሚስቱ እግዚአብሔርን የዋሹት ከምን አንጻር ነው? እግዚአብሔር የሰውን ልጅ በራሱ አምሳል እንደፈጠረ እና መንፈስ ቅዱስ በሐዋርያትና በሌሎች አማኞች ውስጥ እንዳደረ አስቡ። "እናንተ ራሳችሁ የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ እንደሆናችሁ የእግዚአብሔርም መንፈስ በውስጣችሁ እንዲኖር አታውቁምን?" (1ኛ ወደ ቆሮንቶስ ሰዎች 3:16) ቤተ ክርስቲያንን

በመዋሸት ሐናንያ እና ሰጲራ በእያንዳንዱ ቅዱሳን ውስጥ በሚኖረው መንፈስ ቅዱስ ላይ ኃጢአት ሠርተዋል።

ሦስተኛ፣ ሐናንያና ሰጲራ ሰዎችን ያልዋሹት ከምን አንጻር ነው? እነዚህ ባልና ሚስት ለሐዋርያት እና ለመላው ቤተ ክርስቲያን በግልጽ ሲዋሹ ጴጥሮስ "ሰዎችን አልዋሻችሁም" ሊል እንዴት ቻለ? በብሉይ ኪዳን የንጉሥ ዳዊት ልምድ የተወሰነ ግንዛቤን ይሰጣል። ዳዊት ከቤርሳቤህ ጋር አመንዝሮ ባሏን ኦርዮንን አስገደለ። (ክፍል VII፣ ምዕራፍ 3)። ዳዊት ከወራት በኋላ በነብዩ ከተናገረው በኋላ ኃጢአቱን በእግዚአብሔር ፊት ተናዘዘ እና "አንተን ብቻ በደልሁ በፊትህም ክፉ አደረግሁ" (መዝ. 51፡4) በማለት አዘነ። ስለዚህ፣ ዳዊት በተወሰኑ ሰዎች ላይ የፈጸመውን ኃጢአት፣ ቅዱስ ሕጉን በመጣስ በእግዚአብሔር ላይ ብቻ ኃጢአት እንደሰራ ገልጿል። ማመፁን በአምላክ ላይ እንደ ከባድ መበደል አድርጎ ይመለከተው ስለነበር እሱ የፈጸመው በደል ሙሉ በሙሉ የበደላቸውን ሰዎች ሁሉ ይነካል። በተመሳሳይ መልኩ፣ ጴጥሮስ ለሐናንያ የነገረው ይህን ይመስላል። እግዚአብሔርን መዋሸት እጅግ አስከፊ እንደሆነ ቅዱሳንን ሁሉ ይነካል ።

<u>የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ጥያቄዎች</u>

1. ማህበረሰቦች አብረው የሚኖሩትን ሰዎች ከሌሎች ሰዎች ጋር እንዲካፈሉ ያስገድዳቸዋል ስለዚህ ሁሉም በግምት ተመሳሳይ የኑሮ ደረጃ አላቸው። <u>የቀደመችው ቤተ ክርስቲያን እንደ ማኅበረሰብ ትሠራ ነበር ብለህ ታስባህ?</u>

   የጥንቷ ቤተ ክርስቲያን ከማኅበረሰቦች የምትለየው በዋናነት በሁለት መንገድ ነው። በመጀመሪያ፣ የተትረፈረፈ ነገር ያላቸው አማኞች በእውነተኛ እርዳታ ከሚያስፈልጋቸው ጋር ለመካፈል መርጠዋል። (ሐዋ. 4፡35)። በዚህ ሥርዓት ሁሉም ሰው የግድ ተመሳሳይ የኑሮ ደረጃ አላጋጠመውም። የተትረፈረፈ ሁሉ በባለቤትነት የተካፈሉ አልነበሩም። ሁለተኛ፣ የጥንቷ ቤተ ክርስቲያን አማኞች ንብረታቸውን በፈቃዳቸው ተለያዩ፣ ነገር ግን የጋራ ነዋሪዎች ሁሉም ንብረቶች የማህበረሰቡ እንደሆኑ አስቀድመው ይስማማሉ። ጴጥሮስ ለአናንያ፣ "ከሸጥከው በኋላ የአንተ አልነበረምን?" አለው። (የሐዋርያት ሥራ 5:4) ስለዚህ፣ የጥንቷ ቤተ ክርስቲያን የግለሰብ ንብረት መብቶችን ትጠብቃለች፣ ማኅበረሰቦች በአጠቃላይ ግን አያደርጉም።

2. መሬት በመሸጥ ገንዘቡን ለቀደመችው ቤተ ክርስቲያን በመለገሱ እግዚአብሔርን ያስደሰተው ማን ነው?

   በርናባስ

3. አምላክ ሐናንያንና ሰጲራን የቀጣቸው ለምንድን ነው?

የተወሰነውን ብቻ ሰጥተው ሁሉንም የሸያጭ ገቢ ለቤተክርስቲያ ሰጥተናል አሉ። ባጭሩ ዋሹ።

4. ሐዋርያው ጴጥሮስ ሐናንያና ሰጲራ እንደዋሹ ያወቀው እንዴት ነው?

እግዚአብሔር ነገረው።

5. ሐናንያና ሰጲራ ማንን ዋሹ?

በአንድ በኩል፣ በጥንቷ ቤተ ክርስቲያን የነበሩ ሐዋርያትንና ሌሎች አማኞችን ዋሹ። በሌላ መልኩ ግን እግዚአብሔርን ዋሹ። (ሐዋ. 5፡4)።

6. እግዚአብሔር ስለ ውሸት ያለውን አመለካከት በተመለከተ ሐናንያና ሰጲራ የደረሰባቸው ቅጣት ምን ይነግሩሃል?

እግዚአብሔር ውሸትን እንደሚጠላ ይነግረናል። (ዘካርያስ 8፡17)

በመዝጊያው ጊዜ ከእነዚህ መዝሙሮች አንዱን ወይም ከዚያ በላይ ዘምሩ። በአማራጭ፣ እንደ የመደምደሚያ ጸሎት ለማንበብ አንድ መዝሙር ይምረጡ።

1. “ወጣቶቹ መንገዳቸውን እንዴት ይመራሉ?”

2. “አሥርቱ ትእዛዛት”

3. "በአለም ላይ ምን አይነት ሰው ሊኖር ይችላል

ክፍል VII

የእርስዎ ግዴታ ለሌሎች

ምዕራፍ 6

ባለህ ነገር እርካ

ዓላማ፡- በእግዚአብሔር አቅርቦት ለመርካት።

ካቴኪዝም፡- ጥ. አሥረኛው ትእዛዝ ምን ይላል?

መ. አሥረኛው ትእዛዝ የባልንጀራህን ቤት አትመኝ የባልንጀራህን ሚስት ወይም ባሪያውን ሴት ባሪያውን ወይም በሬውን ወይም አህያውን ወይም የጎረቤትህን ማንኛውንም ነገር አትመኝ።

ጥ. በአሥረኛው ትእዛዝ ውስጥ ምን ያስፈልጋል?

መ. አሥረኛው ትእዛዝ በራሳችን ሁኔታ ሙሉ እርካታ እንዲኖረንና፣ ለባልንጀራችን እና የእርሱ ለሆነው ሁሉ የተስተካከለና እና የበጎ አመለካከት መንፈስ እንዲኖረን ይፈልጋል።

ጥ. በአሥረኛው ትእዛዝ የተከለከለው ነገር ምንድን ነው?

መ. አሥረኛው ትእዛዝ ባለን ነገር አለመደሰትን፣ በባልንጀራችን ጥቅም ላይ ምቀኝነትን ወይም ማዘንን፣ እና የእርሱ በሆነው ነገር ላይ ማንኛውንም ክልክ ያለፈ እንቅስቃሴ እና ፍላጎትን ይከለክላል።

የቃል ጥቅስ፡- ዕብራውያን 13፡5 አካሄዳችሁ ገንዘብን ያለ መውደድ ይሁን፥ ያላችሁም ይብቃችሁ፤ እርሱ ራሱ። አልለቅህም ከቶም አልተውህም ብሎአልና፤

የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት፡- <u>ለወይኑ አትክልት ከፍተኛ አገልግሎት</u>

ዓላማ

በእግዚአብሔር አቅርቦት ለመርካት።

ካቴኪዝም

ጥ. አሥረኛው ትእዛዝ ምን ይላል?

መ. አሥረኛው ትእዛዝ የባልንጀራህን ቤት አትመኝ የባልንጀራህን ሚስት ወይም ባሪያውን ሴት ባሪያውን ወይም በሬውን ወይም አህያውን ወይም የጎረቤትህን ማንኛውንም ነገር አትመኝ።

ጥ. በአሥረኛው ትእዛዝ ውስጥ ምን ያስፈልጋል?

መ. አሥረኛው ትእዛዝ በራሳችን ሁኔታ ሙሉ እርካታ እንዲኖረንና፣ ለባልንጀራችን እና የእርሱ ለሆነው ሁሉ የተስተካከለና እና የበጎ አመለካከት መንፈስ እንዲኖረን ይፈልጋል።

ጥ. በአሥረኛው ትእዛዝ የተከለከለው ነገር ምንድን ነው?

መ. አሥረኛው ትእዛዝ ባለን ነገር አለመደሰትን፣ በባልንጀራችን ጥቅም ላይ ምቀኝነትን ወይም ማዘንን፣ እና የእርሱ በሆነው ነገር ላይ ማንኛውንም ከልክ ያለፈ እንቅስቃሴ እና ፍላጎትን ይከለክላል።

መዝገበ ቃላት ወይም ኢንተርኔት በመጠቀም ታዳጊዎች እነዚህን ቃላት እንዲፈልጉ ይጠይቋቸው፡ መመኘት፣ እርካታ፣ በጎ ስራ፣ ምሰሶ፣ ብስጭት፣ ምቀኝነት፣ ግትርነት እና እንቅስቃሴ። እያንዳንዱን ትርጉም እንዲያነቡ እና ከዚያም የተጻፈውን ፍቺ ሳያዩ ቃሉን በራሳቸው ቃላት ለመወሰን ይሞክሩ። እያንዳንዱን ቃል በደንብ እስኪረዱ ድረስ ትርጉሙን በማንበብ እና በራሳቸው ቃላት በመግለጽ መካከል እንዲቀያየሩ ይንገሯቸው። በቀላሉ የተጻፈውን ፍቺ በእያንዳንዱ ጊዜ የሚደግሙ ከሆነ በመጀመሪያ ሁሉንም ትርጓሜዎች እንዲያነቡ ይምሯቸው እና ከዚያ ሳያዩ ሁሉንም ቃላት በራሳቸው ቃላት ይግለጹ። በመቀጠል፣ የካቴኪዝም ጥያቄዎችን እና መልሶችን እንደገና ካነበቡ በኋላ፣ ስለ አሥረኛው ትእዛዝ የሚያስተምሩትን በተቻለ መጠን በራሳቸው ቃላቶች እንዲያብራሩ ጠይቋቸው።

ከዚያም ታዳጊዎች የቃላቶቹን በተሻለ ሁኔታ በመረዳት በማብራራት ሦስቱን የካቴኪዝም ጥያቄዎች እና መልሶች በራሳቸው ቃላት እንዲጽፉ አስተምሯቸው። ከዚህ በታች ያለው ምሳሌ እንደገና ለመፃፍ የተሞከረ ምን ሊመስል እንደሚችል ያሳያል።

ጥ. አሥረኛው ትእዛዝ ምንድን ነው?

ሀ. "የባልንጀራህን ቤት አትመኝ የባልንጀራህን ሚስት ወይም ባሪያውን ባሪያውንም ባሪያውንም በሬውንም አህያውንም የጎረቤትህንም ማንኛውንም ነገር አትመኝ።

ጥ. አሥረኛው ትእዛዝ ምን ይፈልጋል?

ሀ. በራስህ እቃዎች እና ሁኔታዎች እርካታ ይኑርህ፣ በሌሎች መልካም ማግኘት ደስተኛ ሁን።

ጥ. አሥረኛው ትእዛዝ ምን ይከለክላል?

ሀ. በራስህ ንብረት ወይም ሁኔታ አለመርካት እና የሌሎችን ነገሮች መናፈቅ ወይም በቅናት መነሳሳትን ተው።

<u>መጽሐፍ ቅዱሳዊ ድጋፍ</u>

ታዳጊዎች እያንዳንዱ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅስ የሚደግፉትን የካቴኪዝም ሐረግ(ዎች) እንዲለዩ ጠይቋቸው።

አስቴር 5:10–13፣ ሐማ ግን ታግሦ ወደ ቤቱ ሄደ፤ ልኮም ወዳጆቹንና ሚስቱን ዘሳራን አስጠራ።፤ ሐማም የሀብቱን ክብርና የልጆቹን ብዛት፥ ንጉሡም ያከበረበትን ክብር ሁሉ፥ በንጉሡም አዛውንትና ባሪያዎች ላይ ከፍ ከፍ እንዳደረገው አጫወታቸው። ፤ ሐማም። ንግሥቲቱ አስቴር ወዳዘጋጀችው ግብዣ ከእኔ በቀር ከንጉሡ ጋር ማንንም አልጠራችም፤ ደግሞ ነገ ከንጉሡ ጋር ወደ እርስዋ ተጠርቻለሁ። ፤ ነገር ግን አይሁዳዊው መርዶክዮስ በንጉሡ በር ተቀምጦ ካየሁ ይህ ሁሉ ለእኔ ምንምን አይጠቅምም አለ።በራሳችን ርስት አለመርካትን ይከለክላል

> ማንኛውም [የጎረቤትዎ] ለሆነ ነገር የሚደረግ ሁሉንም ከልክ ያለፈ እንቅስቃሴዎች እና ፍላጎት ይከለክላል...

መዝሙረ ዳዊት 16፡5-6 መድ ባማረ ስፍራ ወደቀችልኝ፥ ርስቴም ተዋበችልኝ። የመከረኝን እግዚአብሔርን እባርካለሁ፤ ደግሞም በሌሊት ኵላሊቶቼ ይገሥጹኛል።በራሳችን ሁኔታ ሙሉ እርካታን ይፈልጋል

መዝሙረ ዳዊት 73:25 በሰማይ ያለኝ ምንድር ነው? በምድርስ ውስጥ ከአንተ ዘንድ ምን እሻለሁ?በራሳችን ሁኔታ ሙሉ እርካታን ይፈልጋል

ምሳሌ 17:5፣ በድሀ የሚያላግጥ ፈጣሪውን ይሰድባል፤ በጥፋትም ደስ የሚለው ሳይቀጣ አይቀርም።ማንኛውም [የጎረቤትዎ] ለሆነ ነገር የሚደረግ ሁሉንም ከልክ ያለፈ እንቅስቃሴዎች እና ፍላጎት ይከለክላል።

ምሳሌ 30፡15-16 ስጠን ስጠን የሚሉ ሁለት ሴቶች ልጆች አሉት። ሦስቱ የማይጠግቡ አራቱም። በቃን የማይሉ ናቸው፤ እነርሱም ሲኦልና የማትወልድ ማኅፀን ውኃ የማትጠግብ ምድርና። በቃኝ የማትል እሳት ናቸው።በራሳችን ርስት አለመርካትን ይከለክላል

ማቴዎስ 6፡31 “እንግዲህ፡– ምን እንበላለን?” ወይም ‘ምን እንጠጣለን?’ ወይም ‘ምን እንለብሳለን?’ ብላችሁ አትጨነቁ።

በራሳችን ርስት አለመርካትን ይከለክላል

ሮሜ 12፡15 “ደስ ከሚላቸው ጋር ደስ ይበላችሁ። ከሚያዝኑ ጋር አልቅሱ።

የባልንጀራችን መብት መጠበቅና በጎ የመመኘትን መንፈስ ይፈልጋል።

ማንኛውም [የጎረቤትዎ] ለሆነ ነገር የሚደረግ ሁሉንም ከልክ ያለፈ እንቅስቃሴዎች እና ፍላጎት ይከለክላል...

1ኛ ቆሮንቶስ 10፡10 “ከእነርሱም አንዳንዶቹ እንዳንጎራጎሩ በሚያጠፋውም እንደ ጠፉ አታንጒርጒሩ።”

በራሳችን ርስት አለመርካትን ይከለክላል

1ኛ ቆሮንቶስ 10፡24 እያንዳንዱ የባልንጀራውን ጥቅም እንጂ አንድ ስንኳ የራሱን ጥቅም አይፈልግ።

የባልንጀራችን መብት መጠበቅና በጎ የመመኘትን መንፈስ ይፈልጋል።

1ኛ ቆሮንቶስ 13፡4፣ “ፍቅር... አይቀናም።”

ይከለክላል ... በባልንጀራችን ጥቅም ምቀኝነትን ወይም ማዘን

ፊልጵስዩስ 2፡4 “እያንዳንዱ ለራሱ የሚጠቅመውን አይመልከት፥ ለባልንጀራው ደግሞ እንጂ።”

የባልንጀራችን መብት መጠበቅና በጎ የመመኘትን መንፈስ ይፈልጋል።

በራስ ርስት አለማርካትን ይከለክላል

<u>የካቴኪዝም ጥያቄዎች</u>

1. አሥረኛው ትእዛዝ እንድትመኙ የሚፈቅደው የሌሎች ሰዎች ንብረት ምንድን ነው?

“የባልንጀራህን ማንኛውንም ነገር” እንድትመኝ አይፈቅድልህም።

2. እግዚአብሔር ስለ ባለቤትህ ነገሮችና ስላለህባቸው የተለያዩ የሕይወት ሁኔታዎች ምን እንዲሰማህ ይፈልጋል?

አምላክ ‘በራስህ ሁኔታ ሙሉ እርካታ እንድታገኝ’ ይፈልጋል።

3. ከመጎምጀት ተቃራኒ የሆነው የትኛው የልብ ሁኔታ ነው?

እርካታ

4. በአስቴር 3:1-5 ላይ በመመስረት ሐማ የተናደደው ለምን ነበር? ጳጢአቱስ ምን ነበር?

“ሐማ መርዶክዮስ እንደማይንበረከክለት ወይም እንደማይሰግድለት ባየ ጊዜ ተቈጣ” (አስቴር 3፡5)። መርዶክዮስ የሚባል አይሁዳዊ ከእግዚአብሔር በቀር ለማንም ለመስገድ ፈቃደኛ አልሆነም። ስለዚህ፣ ንጉሡ ባዘዘው መሠረት ለመርዶክዮስ ለመስገድ ፈቃደኛ ባለመሆኑ፣ ሐማ በጣም ተናደደ። እንዲያውም ሐማ እግዚአብሔር ብቻ የሚገባውን አምልኮ በመመኘት አሥረኛውን ትእዛዝ ጥሷል።

5. በ1ኛ ጢሞቴዎስ 6፡6 ላይ በመመስረት የዚህ ሕይወት “ታላቅ ጥቅም” ምንድን ነው?

“ከእርካታ ጋር እግዚአብሔርን መምሰል”

<u>የቃል ጥቅስ</u>

ዕብራውያን 13፡5 አካሄዳችሁ ገንዘብን ያለ መውደድ ይሁን፥ ያላችሁም ይብቃችሁ፤ እርሱ ራሱ። አልለቅህም ከቶም አልተውህም ብሎአልና፤ይህ ቁጥር የአሥረኛውን ትዕዛዝ ሁለት ገጽታዎች ይመለከታል። በመጀመሪያ፣ ቅዱሳን እንዳይመኙ ይመክራል፣ ገንዘብን እንዳያሳውረን ያስጠነቅቃል። ሁለተኛ፣ ትእዛዙን በአዎንታዊ መልኩ ያስተካክላል–አማኞች እንዲረኩ ይመክራል–እና ለመታዘዝ አሳማኝ ምክንያት ይሰጣል።

<u>ስግብግብነት</u>

ለምድራዊ ነገሮች ከመጠን ያለፈ ፍላጎት፣መጎምጀት የሀብታሞችንም ሆነ የድሆችን ነፍስ ይጎዳል፣በኢኮኖሚ ደረጃ በሁሉም ቦታ ላይ ይገኛል። ከሀብታሞች እስከ ድሆች ድረስ መጎምጀት ራሱን የሚገለጠው በሁለት ነገሮች ማለትም በአለመርካትና በምቀኝነት ነው። አለመርካት በራሱ ንብረት ወይም ሁኔታ አለመርካትን ያካትታል፣ ምቀኝነት ደግሞ የሌሎችን ንብረት ወይም ሁኔታ ይፈልጋል። በሀብታሞች ውስጥ፣ እነዚህ ነገሮች አንዳንድ ጊዜ እንደ ተፎካካሪነት ወይም እንደ መነሳሳት ያሉ የተከበሩ በጎ ምግባሮችን ያስመስላሉ። እውነቱ ግን

በጥልቅ ስግብግብነት እና ራስ ወዳድነት ብቻ ሊሆኑ ይችላሉ። ከድሆች ነፍስ ውስጥ ከባድ ቅሬታ እና የዓይን ቅላት ሊወጡ ይችላሉ።

የሞራል ሕጉ እንደ ቁጥጥር፣ ስልጣን እና ዝና ያሉ ነገሮችን መጠነኛ ፍላጎትን ጨምሮ ሁሉንም ዓይነት ስግብግብነት ይከለክላል። ይሁን እንጂ የቃል ጥቅሱ በሚታወቀው በገንዘብ አውድ ውስጥ ስግብግብነትንና ሊገዛው የሚችለውን ነገር ሁሉ ያብራራል፤ አማኞች "ሕይወታቸውን ከገንዘብ መውደድ ነፃ እንዲያደርጉ" ማሳሰቢያ ይሰጣል። በእርግጥ ይህ በቅዱሳት መጻሕፍት ውስጥ የተለመደ ጭብጥ ነው፡- የሰው ሕይወት በገንዘቡ ብዛት አይደለምና ተጠንቀቁ፥ ከመጐምጀትም ሁሉ ተጠበቁ አላቸው። (ሉቃስ 12፡15)። ዓለምን ወይም በዓለም ያሉትን አትውደዱ፤ በዓለም ያለው ሁሉ እርሱም የሥጋ ምኞትና የዓይን አምሮት ስለ ገንዘብም መመካት (1ኛ ዮሐንስ 2፡15)።

በእርግጥ ገንዘብ ለሕይወት አስፈላጊ የሆኑ ብዙ ነገሮችን ይገዛል። ስለዚህ ደመወዝ በማግኘት ምንም ችግር የለውም። ይልቁንም የሚቃወመው አሥረኛውን ትእዛዝ የሚጥሰውን፣ ሀብትን ያለማግኘት ወይም ትልቅ ገቢ ለመቀበል፣ ከመጠን ያለፈ የገንዘብ ፍቅርን ነው። ብርን የሚወድድ ሰው ብርን አይጠግብም፤ ባለጠግነትንም የሚወድድ ትርፉን አይጠግብም፤ ይህም ደግሞ ከንቱ ነው (መክብብ 5፡10) ለምድራዊ ነገሮች ከመጠን ያለፈ ረሃብ መኖር፣ በተለይም ፍቅርን እና በእግዚአብሔር ላይ የሚኖረንን መታመንን ሲሸፍን የሚችል ነፍስን ወደ ተሳሳተ መንገድ የሚመራውን የገንዘብ ፍቅር ይቃወማል።

ዳሩ ግን ባለ ጠጎች ሊሆኑ የሚፈልጉ በጥፋትና በመፍረስ ሰዎችን በሚያሰጥምና በሚያሰንፍ በሚጎዳም በብዙ ምኞትና በፈተና በወጥመድም ይወድቃሉ። ገንዘብን መውደድ የክፋት ሁሉ ሥር ነውና፥ አንዳንዶች ይህን ሲመኙ፥ ከሃይማኖት ተሳስተው በብዙ ሥቃይ ራሳቸውን ወጉ። (1ጢሞ. 6፡9-10)።

በእርግጠኝነት፣ ከአምስት እስከ ዘጠኝ ያሉት የባህሪ ትእዛዛት በሃሳብ፣ በአመለካከት እና በፍላጎቶች በውስጥ ሊጣሱ የሚገባቸውን የስስት አካላትን ያካትታሉ። ኢየሱስ "በወንድሙ ላይ የሚቆጣ ሁሉ ፍርድ ይገባዋል" (ማቴዎስ 6:22) እና ስለ ልብስስ ስለ ምን ትጨነቃላችሁ? የሜዳ አበቦች እንዴት እንዲያድጉ ልብ አድርጋችሁ ተመልከቱ፤ (ማቴዎስ 6:28) ነገር ግን ሁሉን ቻይ የሆነው ሕግ ሰጪ፣ የሰውን ልጅ ደካማ ጎን ስለሚያውቅ ውጫዊ መታዘዝ ራሱ ትልቅ ኃጢአትን የሚያካትት አንሸራታች ዳገት እንደሆነ በአሥረኛው ትእዛዝ ገልጿል። በእርግጥም የተከበሩ የሚመስሉና ሕግ አክባሪ የሚመስሉ ሰዎች በውስጣቸው በሁሉም ዓይነት ክፉ ምኞት፣ ቅናትና መጎምጀት ሊሞሉ ይችላሉ። "ወይስ ቅዱሳት በእኛ ዘንድ ያሳደረው መንፈስ በቅንዓት ይመኛል ያለው በከንቱ እንደ ተናገረ ይመስላችኋልን? (ያዕቆብ 4:5) ከአሥረኛው በስተቀር ሁሉንም ትእዛዛት የሚጠብቁት አሁንም ሕገ-ወጥ ናቸው። ሕግን ሁሉ የሚጠብቅ፥ ነገር ግን በአንዱ የሚሰናከል ማንም ቢኖር በሁሉ በደለኛ ይሆናል፤ አታመንዝር ያለው ደግሞ። አትግደል ብሎአልና፤" (ያዕቆብ 2፡10)። መመኘት በራሱ ኃጢአት ነው፣ ምንም እንኳን የኃጢአት ድርጊቶችን ወይም ባህሪያትን ባያመጣም።

<u>እርካታ</u>

የቃል ጥቅሱ የተመረጡት ሰዎች መጎምጀትን “እንዲያወልቁ” እና ተቃራኒውን “እንዲለብሱ” ያሳስባል። ከዓለማዊ እይታ እርካታ ማለት በግለሰቡ ውስጣዊ ጥንካሬ ወይም ፍልስፍናዊ ምክንያቶቹ ላይ በመመስረት በህይወት ውስጥ የሚያጋጥሙ መጥፎ አጋጣሚዎችን ብቻ የሚያስገኝ ነው። አንዳንድ ጊዜ፣ ከሞት በጥቂቱ ይበልጣል፣ ጨለምተኝነትን መቀበል የማይቀር ነው። ነገር ግን እውነተኛ መጽሐፍ ቅዱሳዊ እርካታ ሁሉን ቻይ በሆነው አምላክ ላይ ይመሰረታል፣ እሱ ሁል ጊዜ በዘላለማዊ አላማው እና ማለቂያ በሌለው ጥበቡ መሰረት በፍቅር ይሰጣል። ሐዋርያው ጳውሎስ እንዲህ አለ።

ይህን ስል ስለ ጉድለት አልልም፤ የምኖርበት ኑሮ ይበቃኛል ማለትን ተምሬአለሁና። መዋረድንም አውቃለሁ መብዛትንም አውቃለሁ፤ በእያንዳንዱ ነገር በነገርም ሁሉ መጥገብንና መራብንም መብዛትንና መጉደልን ተምሬአለሁ። (ፊልጵስዩስ 4፡11-13)

መጽሐፍ ቅዱሳዊ እርካታ እግዚአብሔርን በትዕግስት ይጠብቃል እናም ለፍላጎቱ ሁሉ በእርጋታ በእርሱ ያርፋል። የረካች ነፍስ በጌታ ሙሉ እረፍቷን፣ ፍፃሜዋን እና አላማዋን ታገኛለች እንጂ ሌላ ሃብት አትፈልግም። እግዚአብሔርን መታመን መራራ መከራን በሰማይ መረጋጋት በመተካት የብስጭት እና የምቀኝነት ኃጢያትን የሚያሸንፍ የእርካታ ጸጋን ይሰጣል። በብሉይ ኪዳን አነጋገር፣ ትሑት ልብ የሥጋ ሕይወት ነው፤ ቅንዓት ግን አጥንትን ያነቅዛል። (ምሳሌ 14፡30)

አሥረኛው ትእዛዝ “አትመኝ” ይላል እና የቃል ጥቅሱ “ገንዘብመውደድን” ይከለክላል። ሆኖም ነፍስ ሁል ጊዜ አንድ ነገር ትመኛለች። እውነተኛ እርካታን ለመማር ምድራዊው ነገሮችን መመኘት ማቆምና እና መንፈሳዊውን ነገር መመኘት መጀመር። የእግዚአብሄርን ቋሚ እና ዘላቂ መገኘት ናፍቅ። ከጊዜ ወደ ጊዜ መንፈሳዊ ምግብን ትመኛለህ፣ እና ለምድራዊ ጣፋጭ ምግቦች ያለህ ፍላጎት ይቀንሳል። በቃሉ ላይ አዘውትረህ አሰላስል፣ ደጋግመህ ጸልይ፣ እና በሙሉ ልብህ እግዚአብሔርን አጥብቀህ አምልክ። የበለጠ እና የበለጠ ቅዱስ ለመሆን የእግዚአብሔርን የጸጋ መንገዶች ሁሉ ተጠቀም። (ክፍል VIII)

የመንፈስ ቅዱስን ፍሬ በሕይወህ ውስጥ በቅንነት አሳድድ-“ፍቅር፣ ደስታ፣ ሰላም፣ ትዕግስት፣ ቸርነት፣ በጎነት፣ ታማኝነት፣ የውሃት እና ራስን መግዛት” (ገላትያ 5፡22-23)። ምንም ያህል ዋጋ ቢያስከፍልም በእግዚአብሔር መንገድ ለመራመድ እና ፈቃዱን ለማድረግ መንፈሳዊ ጥንካሬን እና ድፍረትን ፈልግ። ነገር ግን ጌታን ኢየሱስ ክርስቶስን ልበሱት፤ ምኞቱንም እንዲፈጽም ለሥጋ አታስቡ (ሮሜ 13፡14) በአጭሩ ለምድራዊ ነገሮች ያለህ ፍቅር እንዲቀንስ መንፈሳዊ ነገሮችን ተመኝ። መንፈሳዊውን መመኘት ዓለማዊ ምኞቶችን ያጠፋል፣ “በራስህ ሁኔታ ሙሉ እርካታን ይሰጣል” (አጭር ካቴኪዝም #80)።

የመጽሐፍ ቅዱስ እርካታ የተመሰረተው “ከቶ አልተውህም፤ ከቶ አልጥልህም” አልተውህም በሚለው የአምላክ የጸናና የማይለወጥ ተስፋ ቃል ላይ ነው። እግዚአብሔርን ማወቅ ምን ጊዜም ካንተ ጋር ይሆናል፣ አንተ ተስፋ አትቁረጥ፣እና ሁል ጊዜ ሁሉንም ፍላጎት ማሟላት ለነፍስ አስተማማኝ መልህቅ ነው። ይህን የሱን አስተማማኝ ፍቅር፣ መገኘት፣ ታላቅ ታማኝነት እና እርግጠኛ አቅርቦት ማረጋገጫ አሟልተህ ከያዝክ ፍጹም እርካታን ይሰጣል። አስቸጋሪ ጊዜያት እና ዓለማዊ ነገሮች ትንሽ ሲሆኑ፣ በጌታ መታመን ይህን የተስፋ ቃል እንዲፈጽም ጸጥ ያደርገዋል እና እረፍት የሌለውን መንፈስ ያረጋጋል ምክንያቱም የአለም ርካሽ ነገር የእግዚአብሄርን እርካታ መኮረጅ ፈጽሞ አይችልም። ስለዚህ “ከእርካታ ጋር ኑሮዬ ይበቃኛል ለሚለው ግን እግዚአብሔርን መምሰል እጅግ ማትረፊያ ነው፤ወደ ዓለም ምንም እንኳ አላመጣንምና፥ አንዳችንም ልንወስድ አይቻለንም፤ ምግብና ልብስ ከኖረን ግን፥ እርሱ ይበቃናል። (1ኛ ጢሞቴዎስ 6፡6-8)። ሲል እግዚአብሔር ቃል ገብቷል።

<u>የቃል ጥቅስ ጥያቄዎች</u>

1. ስግብግብነት ምንድን ነው?

    ለምድራዊ ነገሮች ከመጠን ያለፈ ፍላጎት

2. የስግብግብነት ሁለት አካላት ምን ምን ናቸው?

    ስግብግብነት ቅሬታ እና ምቀኝነትን ያካትታል። አለመርካት በራስህ ነገሮች አለመርካት ነው። ምቀኝነት የሌሎችን ነገር መራብ ወይም መጠማትን ያካትታል።

3እንግዲህ በምድር ያሉቱን ብልቶቻችሁን ግደሉ፥ እነዚህም ዝሙትና ርኩሰት ፍትወትም ክፉ ምኞትም ጣኦትንም ማምለክ የሆነ መጎምጀት ነው (ቆላስይስ 3፡5) “ክፉ ምኞትና መጎምጎት” የሚለው ሐረግ የሚያመለክተው ምንን ነው?

    ስግብግብነት

4. በ1ኛ ጢሞቴዎስ 6:9 ላይ በመመስረት “የክፉዎች ሁሉ ሥር” ምንድን ነው?

    “ገንዘብን መውደድ” ገንዘብን የመመኘት ስሜት

5. ቅንዓትና አድመኛነት ባሉበት ስፍራ በዚያ ሁከትና ክፉ ስራ ሁሉ አሉና። (ያዕቆብ 3፡16)። አንድ ሰው በሌላ ሰው ላይ ሲቀና ምን ይሆናል?

    አለመርካት ብዙውን ጊዜ ወደ ምቀኝነት ይመራል፤ አስረኛውን ትዕዛዝ ይጥሳል. ያዕቆብ 3፡16 በተጨማሪም ወደ ቅናት ይመራል። "ለሥቃይ እና ለክፉ አሠራር

ሁሉ" ማለትም ቅናት ወደ ሌላ ኃጢአት ሊመራ ይችላል። ቀጥሎ ያለው የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ይህን ሐሳብ በተለየ ሁኔታ ይመለከታል።

6. በዘፍጥረት 3፡1-6 ሔዋን አሥረኛውን ትእዛዝ ጥሳለች?

አዎን፣ ባለችበት ሁኔታ ቅር በመሰኘት የእግዚአብሔር ንብረት በሆነው ነገር ቀናች። እግዚአብሔር እንድትበላው ካዘዛት ከአንዱ ዛፍ ፍሬ መብላት ፈለገች ምክንያቱም እንደ እግዚአብሔር እሆናለሁ ብላ አስባ ነበር። ምንም እንኳን ይህ የእግዚአብሔር ቢሆንም መልካሙንና ክፉውን ለማወቅ ተመኘች።

7. የመጎምጀት ተቃራኒው ምንድን ነው?

እርካታ

8. ዓለማዊ እርካታ ከመጽሐፍ ቅዱሳዊ እርካታ የሚለየው እንዴት ነው?

የመጀመሪያው በራስ ውስጣዊ ጥንካሬ እና እንደ መግደል ባሉ ፈሪሃ እግዚአብሔር የማይታይባቸው ፍልስፍናዎች ላይ ይመሰረታል። የኋለኛው የሚመሰረተው ሁሉን ቻይ በሆነው በእግዚአብሔር እና በተረጋገጠ ተስፋዎቹ ላይ ነው።

9. "መጥግብን መራብን ተምሬአለሁ።" ያለው ማን ነው?

ሐዋርያው ጳውሎስ

10. እውነተኛ እርካታ ለማግኘት ምን ዓይነት መንፈሳዊ ነገሮችን ልትመኝ ይገባል?

የእግዚአብሔር ቋሚና የማይለወጥ መገኘት

ሁሉም የጸጋ መንገዶች፣ በተለይም ቅዱሳት መጻሕፍትን፣ ጸሎትን፣ ምስጢራትን እና አምልኮን ጨምሮ ልትመኝ ይገባል (ክፍል VIII)

የመንፈስ ፍሬ - "ፍቅር, ደስታ, ሰላም, ትዕግሥት, ቸርነት, በጎነት, እምነት, የውሃት, ራስን መግዛት" (ገላትያ 5: 22-23).

በህይወታችሁ ፈቃዱን ለመፈጸም የሚያስችል የእግዚአብሔር ብርታት እና ድፍረት

11. እግዚአብሔር ክርስቲያኖች እርካታን እንዲማሩ ለመርዳት ምን ቃል ገብቷል?

"በፍፁም አልተውህም; ከቶ አልጥልህም" ብሏል። (ዕብ 13፡5)

የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት፡- የወይኑ አትክልት ከፍተኛ ፍላጎት

የሥነ ምግባር ሕግን ለማጠቃለል ጌታ በሁለት የድንጋይ ጽላቶች ላይ አሥር ትእዛዛትን ጻፈ, የሰው ልጅ ለእግዚአብሔር (ክፍል VI) እና ለሌሎች (ክፍል VII) ያለውን ግዴታ በማብራራት. በሁለተኛው ጽላት ላይ ከአምስት እስከ ዘጠኝ ያሉት ትእዛዛት አክብሮትን መስጠት፣ ግድያንን፣ ዝሙትን፣ ስርቆትን እና ውሸትን ይገልጻሉ። በአንጻሩ፣ ትእዛዝ አስር የሚያተኩረው ስግብግብነት በመባል በሚታወቀው ውስጣዊ ምኞቶች ላይ ነው፣ እሱም ብዙውን ጊዜ የሚቀደሙትን እና በሁለተኛው ጽላት ያሉትን ሌሎች ኃጢአቶችን ሁሉ ይመለከታል። እስቲ የሚከተለውን አስብ፡-

> ሀ. በራስ የመመራት ፍላጎት አምላክ ለሾማቸው ባለ ሥልጣናት ካለው ትክክለኛ አመለካከት ጋር ይጋጫል። አመጸኛ የራስ ስልጣን የሌላውን ሰው ሥልጣን ይመኛል እና አሥረኛውን ትእዛዝ ይጥሳል። በእግዚአብሔር የተሾሙ ባለ ሥልጣናት ውጫዊ ንቀትን የሚያስከትል ከሆነ አምስተኛውን ትእዛዝም ይጥሳል። (ክፍል VII፣ ምዕራፍ 1)።
>
> ለ. ጥላቻ ለአንድ ሰው ያለን ጠንካራ፣ የጠላትነት ስሜት ነው። የዚያን ሰው ጉዳት መመኘት አሥረኛውን ትእዛዝ ይጥሳል። እሱን በመግደል መበቀል ስድስተኛውን ትዕዛዝም ይጥሳል። (ክፍል VII፣ ምዕራፍ 2)። ነፍሰ ገዳዮች ብዙውን ጊዜ የሚገድሉት የመጉዳት ፍላጎት በልባቸው ውስጥ ከገባ በኋላ ነው።
>
> ሐ. ስግብግብነት ከትዳር ጓደኛ ውጪ ለሌላ ሰው የፆታ ፍላጎትን ይጨምራል። በድብቅም ሆነ በግልፅ ህገወጥ የግብረ ስጋ ግንኙነት መሻት አስረኛውን ትእዛዝ ይጥሳል። ዝሙት መፈጸም ወይም ዝሙት ሰባተኛውንም ይጥሳል። (ክፍል VII፣ ምዕራፍ 3)። በአጠቃላይ የጾታ ፍላጎት ይቀድማል እናም ብዙውን ጊዜ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ያልሆኑ አካላዊ ግንኙነቶችን ያነሳሳል።
>
> መ. የአንድን ሰው ንብረት መመኘት አሥረኛውን ትዕዛዝ ይጥሳል። ንብረቱን በህገ ወጥ መንገድ መውሰድ ስምንተኛውንም ትዕዛዝ ይጥሳልል (ክፍል VII፣ ምዕራፍ 4)። የሌሎችን መመኘት ወደ ስርቆት ሊያመራ ይችላል።
>
> ሠ. የአንድን ሰው ስም ወይም ማህበራዊ አቋም ዝቅ ማድረግ አስረኛውን ትእዛዝ የሚጥስ ስግብግብነት ነው። ስም ማጥፋት ወይም በሌላ ውሸት የግለሰቡን ስም ወይም ማህበራዊ አቋም ማበላሸት ወይም ማጥፋት ዘጠነኛውን ትዕዛዝ ይጥሳል። (ክፍል VII፣ ምዕራፍ 5) ምቀኝነት ብዙ ጊዜ ይቀድማል ይህም ውሸትን ሊያነሳሳ ይችላል።

ባጭሩ፣ መመኘት የኃጢአት መግቢያ በር ወይም ስር ነው፣ ይህም ብዙውን ጊዜ ወደ ውጭ ወጥቶ ሌሎችን የእግዚአብሔር የሥነ ምግባር ሕጎች መጣስን ያስከትላል። “ነገር ግን እያንዳንዱ በራሱ ምኞት ሲሳብና ሲታለል ይፈተናል።ከዚህ በኋላ ምኞት ፀንሳ ኃጢአትን ትወልዳለች፤ ኃጢአትም ካደገች በኋላ ሞትን ትወልዳለች (ያዕቆብ 1፡14-15)። በእናንተ ዘንድ

ጦርና ጠብ ከወዴት ይመጣሉ? በብልቶቻችሁ ውስጥ ከሚዋጉ ከእነዚህ ከምኞቶቻችሁ አይደሉምን? (ያዕቆብ 4:1) በጎን በኩል፣ እነዚህ ማስጠንቀቂያዎች እርካታን ከሌሎች ኃጢአቶች ለመከላከል የመጀመሪያው መስመር ሊሆን እንደሚችል ያመለክታሉ፣ ይህም ኃጢአቶች ከመስፋፋታቸው በፊት "ከልክ በላይ የሆኑ እንቅስቃሴዎችን እና የፍቅር" ብልጭታዎችን እንኳን ያዳክማሉ። (አጭር ካቴኪዝም #81)። የምኞትን ፈተና መቋቋም ብዙ ዓይነት ክፋት እንዳያገኝን ጠንካራ ምሽግ ይሆነናል።

እነዚህን ነጥቦች በምሳሌ ለማስረዳት የንጉሥ አክዓብን ስግብግብነትና ያስከተለውን አሳዛኝ ውጤት ተመልከት። አክዓብ የእስራኤል ንጉሠ ነገሥት እንደመሆኑ መጠን በአንጻራዊ ሁኔታ በቅንጦት ይኖራል። ነገር ግን እግዚአብሔራዊ እርካታ አጣ; የተራውን ሰው የናቡቴን የወይን ቦታ ለመውሰድ ፈለገ። አክዓብም ናቡቴን በቤቱ አቅራቢያ ነውና የአትክልት ቦታ አደርገው ዘንድ የወይን ቦታህን ስጠኝ፤ ስለ እርሱም ከእርሱ የተሻለ የወይን ቦታ እሰጥሃለሁ፤ ወይም ብትወድድ ግምቱን ገንዘብ እሰጥሃለሁ ብሎ ተናገረው። (1ኛ ነገ 21፡2)። ናቡቴ የአክዓብን ስጦታ አልተቀበለም ምክንያቱም መሬቱ ለብዙ ዓመታት የቤተሰቡ ነበረ፣ እና እግዚአብሔርንም ሆነ የአባቶቹን ርስት በመተው ክብርን ሊያጎድል አልፈለገም። (1ኛ ነገ 21፡3)። እምቢታው አሥረኛውን ትእዛዝ ጥሶ ንብረቱን የተመኘውን አክዓብን በእጅጉ አስጨንቆታል። ይህ ስግብግብነት ናቡቴን ወዲያውኑም ሆነ በቀጥታ ባይጎዳውም፣ ለናቡቴ ሞት ምክንያት የሆኑ ሌሎች ኃጢአቶችን አስከትሏል።

በጭንቀት ተውጦ፣ አክዓብ ወደ ቤተ መንግስት ተመለሰ እና "ደክሞት በአልጋው ላይ ሳይ በላ ተኛ" (1ኛ ነገ 21፡4)። ሚስቱ ኤልዛቤል ይህን የሕጻንነት ባህሪ ባወቀች ጊዜ፣ የወይኑን ቦታ ለእርሱ እንደምታገኝለት ቃል ገባች። (1ኛ ነገ 21፡7)። በሥነ ምግባር የሐሰት አማልክትን ስታመልከው የከሰረችው ንግሥት ኤልዛቤል ናቡቴ ይኖርበት ለነበሩት የከተማዋ ባለሥልጣናት በአክዓብ ስም ደብዳቤ ጻፈች:- በደብዳቤውም ስለ ጾም አዋጅ ንገሩ፥ ናቡቴንም በሕዝቡ ፊት አስቀምጡት፤ ሁለትም ምናምንቴ ሰዎች በፊቱ አስቀምጡና እግዚአብሔርንና ንጉሡን ሰድቦአል ብለው ይመስክሩበት፤ አውጥታችሁም እስኪሞት ድረስ ውገሩት ብላ ጻፈች። (1ኛ ነገ 21፡9-10)።

ምናልባት ባለ ሥልጣናቱ ንጉሡን በመፍራት ሊሆን ይችላል አዋጁን ታዘዙ፣ ናቡቴም ተገደለ። (1ኛ ነገ 21፡13)። ስለዚህ ኤልዛቤል ውሸትን አውጃለች እናም ግድያ ፈጸመች። ስድስተኛውንና ዘጠነኛውን ትእዛዛት በመጣስ ሌሎችን በመጥፎ ሴራዋ ውስጥ አሳትፋለች። በዚህ አስከፊ ጉዳይ ንፁህ ያልሆነው አክዓብ አሁን የወይን ቦታ የራሱ አድርጎ ያዘ፣ በዚህም ትእዛዝ ስምንትን አፈረሰ። (1ኛ ነገ 21፡16)። ስለዚህ፣ የአክዓብ ክፉ ምኞት ሚስቱ፣ የመንግስት ባለስልጣናት እና የፍርድ ቤት ምስክሮች ሁሉም ሚና የሚጫወቱበት ውጤት ፈጠረ። ከሁለተኛው የስነ ምግባር ሕጎች ውስጥ አራቱን አንድ ላይ ጥሰዋል። አክዓብ ለናቡቴ የወይን ቦታ የነበረው ጥማት በነፍሱ ውስጥ መጥፎ መበስበስ አመጣ - የስስት ክፋት - ይህም ተጨማሪ የሀሰት ምስክርነት፣ የግድያ እና የስርቆት ኃጢያት አስከተለ። ንጉሥ አክዓብ ከቁጥጥር ውጭ ከመሆኑ በፊት ለስግብግብነቱ ንስሐ ቢገባ ኖሮ ይህን ያህል ክፋት ማስቀረት ይቻል ነበር።

የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ጥያቄዎች

1. ከልብ ኃጢአት ጋር ብቻ የተያያዘው የትኛው ትእዛዝ ነው?

   አስረኛው ትዕዛዝ የውስጥ ምኞቶችን ወይም ስግብግብነትን ይመለከታል።

2. ስግብግብነት ምንድን ነው?

   የሌላ ሰው ለሆነ ነገር የውስጣዊ ፍላጎት፣ ምኞት ወይም የልብ መሻት ነው።

3. አሥረኛው ትእዛዝ ከሁለተኛው የጡባዊ ትእዛዛት ጋር እንዴት ይዛመዳል?

   አሥረኛው ትእዛዝ በጥቅሉ የሚቀድም አልፎ ተርፎም ሌሎች የሞራል ሕግ ጥሰቶችን የሚያመጣ መግቢያ ወይም ሥር የሆነ ኃጢአት ነውከዚህ በኋላ ምኞት ፀንሳ ኃጢአትን ትወልዳለች፤ ኃጢአትም ካደገች በኋላ ሞትን ትወልዳለች።6 የተወደዳችሁ ወንድሞቼ ሆይ፥ አትሳቱ። (ያዕቆብ 1፡14-15)። በእናንተ ዘንድ ጦርና ጠብ ከወዴት ይመጣሉ? በብልቶቻችሁ ውስጥ ከሚዋጉ ከእነዚህ ከምኞቶቻችሁ አይደሉምን (ያዕቆብ 4:1)

4. አክዓብ ማን ነበር? የተመኘውስ ምን ነበር?

   አክዓብ በሰሜናዊው የእስራኤል መንግሥት ላይ ንጉሥ ነበር። የናቡቴን የወይን ቦታ ተመኘ።

5. ናቡቴ የወይኑን ቦታ ለመሸጥም ሆነ ለመለወጥ ፈቃደኛ ባልሆነ ጊዜ አክዓብ ምን አደረገ?

   አክዓብ ወደ ቤተ መንግሥቱ ተመለሰ፣ ሳይበላ ወደ መኝታ ቤቱ ገብቶ ተኛ።

6. ለአክዓብ የወይን ቦታውን የማግኘት እቅድ ያዘጋጀው ማን ነው?

   ክፉዋ ንግሥት ኤልዛቤል

7. አክዓብ የጣሰው የትኞቹን ትእዛዛት ነው?

   በመመኘት ላይ የተጻፈውን አስረኛውን ትእዛዝ በግልጽ አፈረሰ። ኤልዛቤል ምን እንደምታደርግ ያውቃል ወይም ሊያውቅ ይገባው ነበር፣ እሷም የጣሷቸውን ትእዛዛት ሁሉ፣ በተለይም ስለ ስርቆት ስምንተኛውን ትእዛዝ ጥሳለች።

8. ኤልዛቤል የጣሰችው የትኞቹን ትእዛዛት ነው?

   በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ ዘጠነኛውን ስለ ውሸት፣ ስድስተኛውን ስለ ነፍስ ግድያ፣ እና ስምንተኛውን ስለ ስርቆት የተሰጡትን ትእዛዝ ጥሳለች።

9. የከተማዋ ባለ ሥልጣናት የትኞቹን ትእዛዛት ጥሰዋል?

በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ ስለ ውሸት ተሚናገረውን ዘጠነኛውን እና ስለ ነፍስ መግደል የሚናገረውን ስድስተኛውን ትእዛዝ ጥሰዋል።

10. በናቡቱ ላይ የመሰከሩት የሐሰት ምስክሮች የትኛውን ትእዛዝ ጥሰዋል?

እንዚህ በመሐላ የዋሹ ወንበዴዎች ዘጠነኛውን ትእዛዝ ጥሰዋል፣ በተለይም የሀሰት ምስክር መሆንን ይመለከታል።

11. አክዓብ ይህን አደጋ መከላከል የሚችለው እንዴት ነው?

አክዓብ ከስግብግብነቱ ተጸጽቶ በነፍሱ ውስጥ ሥር እንዲሰድ አይፈቅድም ነበር።

12. አንጀሊካ እንዲህ አለች እንበል፣ “መጋቢዬ ጥሩ ሰባኪ ነው እና እግዚአብሔርዊ ሕይወትን የሚኖር ነው። ግን ወደ ንግዴ እንዲገባ እና ምን ማድረግ እንዳለብኝ እንዲነግረኝ በጭራሽ አልፈልግም ስትል አሥረኛውን ትእዛዝ እየጣሰች ነው?

አዎ፣ የራሷን ፈቃድ የምትመኝ ትመስላለች።

13. ቃየን ስድስተኛውን ትእዛዝ በመጣስ ወንድሙን አቤልን ገደለው (ክፍል VII፣ ምዕራፍ 2)። አሥረኛውን ትእዛዝ እንዴት አፈረሰ?

ቃየን የአቤል መሥዋዕት በእግዚአብሔር ያገኘውን ተቀባይነት ለራሱ ተመኘ።

14. ዳዊት ሰባተኛውን ትእዛዝ በመጣስ ከቤርሳቤህ ጋር አመንዝሯል፣ (ክፍል VII፣ ምዕራፍ 3)። አሥረኛውን ትእዛዝ ያፈረሰው እንዴት ነው?

ዳዊት የኦርዮን ሚስት በቤተ መንግሥቱ ሰገነት ላይ ሆኖ በማየት ተመኛት።

15. አካን ስምንተኛውን ትእዛዝ በመተላለፍ ከእግዚአብሔር ሰረቀ። (ክፍል VII, ምዕራፍ 4). አሥረኛውን ትእዛዝ እንዴት አፈረሰ?

ምንም እንኳን የእግዚአብሔር እንደሆነ እና በማደሪያው ድንኳን ግምጃ ቤት ውስጥ መቀመጥ እንዳለበት ቢያውቅም አካን ከኢያሪኮ ጦርነት የተገኘውን ምርኮ ተመኝቷል፤

16. ሐናንያ እና ሰጲራ ዘጠነኛውን ትእዛዝ ጥሰው እግዚአብሔርን እና ህዝቡን ዋሹ። (ክፍል VII, ምዕራፍ 5). አሥረኛውን ትእዛዝ እንዴት አፈረሱ?

በተለይ ሌሎች ለጋስ አድርገው እንዲቆጥሯቸው የሽያጭ ገንዘባቸውን ለቤተ ክርስቲያን በመስጠት ከሰዎች ውዳሴን ተመኙ።

17. የመጀመሪያውን ትእዛዝ ተመልከት፣ እሱም “ከእኔ በቀር ሌሎች አማልክት አይሁኑልህ” ይላል። (ክፍል VI፣ ምዕራፍ 3)፣ “አማልክት” እንደ ሀብት፣ ስልጣን እና

ዝና ያሉ ጣዖታት ሊሆኑ የሚችሉበት። የመጀመሪያው እና አሥረኛው ትእዛዝ እንዴት ሊዛመድ ይችላል ብለህ ታስባለህ?

ሀብትን፣ ስልጣንን እና ዝናን መመኘት አስረኛውን ትእዛዝ ይጥሳል። ሀብትን፣ ስልጣንን እና ዝናን ማምለክ እና ማሳደድ፣ “ሌሎች አማልክትን ማምለክ ስለሆነ” ብቻውን እውነተኛ እና ህያው የሆነውን አምላክ በመተካት የመጀመሪያውን ትእዛዝ ይጥሳል።

በመዝጊያው ጊዜ ከእነዚህ መዝሙሮች አንዱን ወይም ከዚያ በላይ ዘምሩ። በአማራጭ፣ እንደ የመደምደሚያ ጸሎት ለማንበብ አንድ መዝሙር ይምረጡ።

1. “አበቦችን ተመልከት”
2. “አባት ሆይ፣ ሕይወቴን በሙሉ እፈልግሀለሁ”
3. “አቤቱ የእውነትህን መንገድ አስተምረኝ”
4. “አሥርቱ ትእዛዛት”

ክፍል VII

የእርስዎ ግዴታ ለሌሎች

አባሪ

የታዳጊዎች ወርክሸት

ምዕራፍ 1፡ ባለሥልጣን አክብር 97

ምዕራፍ 2፡ ህይወትን ጠብቅ 111

ምዕራፍ 3፡ ክርኩሰት ራቅ 122

ምዕራፍ 4፡ ይዞታዎችን ማክበር 133

ምዕራፍ 5፡ እውነት ተናገር 143

ምዕራፍ 6፡ ባለህ ነገር እርካ 155

ክፍል VII፡ የእርስዎ ተግባር ለሌሎች

ምዕራፍ 1፡ ሥልጣንን አክብር

<u>ካቴኪዝም</u>

ጥ. አምስተኛው ትእዛዝ ምን ይላል?

መ. አምስተኛው ትእዛዝ፡- አባትህንና እናትህን አክብር፤ አምላክህ እግዚአብሔር በሚሰጥህ ምድር ላይ ዕድሜህ እንዲረዝም ይላል።

ጥ. በአምስተኛው ትእዛዝ ምን እንድታደርግ ያስፈልጋል?

መ. አምስተኛው ትእዛዝ ሁሉም ሰው በተለያዩ ቦታዎች እና ግንኙነቶች የበላይ፣ የበታች ወይም እኩል ለሆኑ ክብርን መጠበቅ እና ተግባራቶቹን መፈፀምን ይጠይቃል።

ጥ. በአምስተኛው ትእዛዝ የተከለከለ ነገር ምንድን ነው?

መ. አምስተኛው ትእዛዝ የማንኛውም ሰው በተለያዩ ቦታዎች እና ግንኙነቶች ውስጥ የሚገባውን ክብር እና ግዴታ ችላ ማለትን ወይም ተገቢውን ነገር አለማድረግን ይከለክላል።

ቃላትን ግለጽ

ከታች ያሉትን ቃላት ፍች ለማግኘት መዝገበ ቃላትን ወይም ኢንተርኔትን ተጠቀም፣ እያንዳንዱን ትርጉም በመፃፍ የተጻፈውን ፍቺ ሳታይ እያንዳንዱን ቃል በራስህ አባባል ለመተርጎም ሞክር። እያንዳንዱን ቃል በደንብ እስክትረዳ ድረስ ትርጉሙን በማንበብ እና በራስህ ቃላት በመግለጽ ምናልባትም ከሌላ ሰው ጋር ተቀያየሩ። በቀላሉ የተጻፈውን ፍቺ ካገኘህ በኋላ መጀመሪያ ሁሉንም ትርጉሞቹን አንብብ እና ከዚያ ሳታይ ሁሉንም ቃላት በራሳችህ አባባል ግለጽ። በመቀጠል፣ የካቴኪዝም ጥያቄዎችን እና መልሶችን እንደገና አንብብና አምስተኛው ትእዛዝ ምን እንደሚያስተምር የምትችለውን ያህል በራሳህ አባባል አስረዳ።

ክብር

የላቀ

የበታች

እኩል

<u>ቀለል አድርጎ ቃላትን እንደገና መፃፍ</u>

ስለ ቃላቶቹ በተሻለ ግንዛቤ ላይ በመመስረት ካቴኪዝምን በራስህ አባባል ፃፍ።

ጥ.

መ.

ጥ.

መ.

ጥ.

መ.

<u>መጽሐፍ ቅዱሳዊ ድጋፍ</u>

የሚከተሉትን የአስተምህሮ መግለጫዎችን አንብብ፡-

1. ለቤተ ክርስቲያን መሪዎች ተገዙ።
2. ወጣቶችን በአክብሮት ያዙ።
3. ልጆቻችሁን በአክብሮትና በፍቅር ገስጹ።
4. ለመንግስት ባለስልጣናት ተገዙ።
5. እንደ ቤተ ክርስቲያን መሪዎች በትሕትና አገልግሉ።
6. ለባልሽ ተገገር።

7. ሰራተኞችህን በአክብሮት እና በፍትሃዊነት ያዝ።

8. እንደ መንግስት ባለስልጣናት በትህትና አገልግሉ።

9. ለወላጆችህ ወይም ለህጋዊ አሳዳጊዎችህ ተገዛ።

10. በዕድሜ ታላቆችህ የሆኑትን አክብር።

11. ለአሰሪህ ታዘዝ።

12. ለሚስትህ ግዴታህን ተወጣ።

13. ሌሎች ሰዎችን አክብር

ከተዘረዘሩት ዝርዝሮች ውስጥ እያንዳንዱን የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅስ በተሻለ ሁኔታ የሚደግፈውን ከላይ የአስተምህሮውን መግለጫ ለይ።

ማቴዎስ 20:25–28፣ ኢየሱስ ግን ወደ እርሱ ጠርቶ እንዲህ አላቸው። የአሕዛብ አለቆች እንዲገዙአቸው ታላላቆቹም በላያቸው እንዲሠለጥኑ ታውቃላችሁ።በእናንተስ እንዲህ አይደለም፤ ነገር ግን ማንም ከእናንተ ታላቅ ሊሆን የሚወድ የእናንተ አገልጋይ ይሁን፥ከእናንተም ማንም ፊተኛ ሊሆን የሚወድ የእናንተ ባሪያ ይሁን፤እንዲሁም የሰው ልጅ ሊያገለግል ነፍሱንም ለብዙዎች ቤዛ ሊሰጥ እንጂ እንዲያገለግሉት አልመጣም።

ሮሜ 12፡10 ወንድማማች መዋደድ እርስ በርሳችሁ ተዋደዱ፤ እርስ በርሳችሁ ተከባበሩ፤

ሌሎች ሰዎችን እንደ የመንግስት ባለስልጣናን በትህትና አገልግል።

ሮሜ 13፡1-2 ነፍስ ሁሉ በበላይ ላሉት ባለ ሥልጣኖች ይገዛ። ከእግዚአብሔር ካልተገኘ በቀር ሥልጣን የለምና፤ ያሉትም ባለ ሥልጣኖች በእግዚአብሔር የተሾሙ ናቸው።ስለዚህ ባለ ሥልጣንን የሚቃወም የእግዚአብሔርን ሥርዓት ይቃወማል፤ የሚቃወሙትም በራሳቸው ላይ ፍርድን ይቀበላሉ።

ኤፌሶን 5፡22-24 ሚስቶች ሆይ፥ ለጌታ እንደምትገዙ ለባሎቻችሁ ተገዙ፤ክርስቶስ ደግሞ የቤተ ክርስቲያን ራስ እንደ ሆነ እርሱም አካሉን የሚያድን እንደ ሆነ ባል የሚስት ራስ ነውናዳሩ ግን ቤተ ክርስቲያን ለክርስቶስ እንደምትገዛ እንዲሁ ሚስቶች ደግሞ በሁሉ ለባሎቻቸው ይገዙ

ኤፌሶን 5፡25-28 " ባሎች ሆይ፥ ክርስቶስ ደግሞ ቤተ ክርስቲያንን እንደ ወደዳት ሚስቶቻችሁን ውደዱ፤ በውኃ መታጠብና ከቃሉ ጋር አንጽቶ እንዲቀድሳት ስለ እርስዋ ራሱን አሳልፎ ሰጠ፤እድፈት ወይም የፊት መጨማደድ ወይም እንዲህ ያለ ነገር ሳይሆንባት ቅድስትና ያለ ነውር ትሆን ዘንድ ክብርት የሆነችን ቤተ ክርስቲያን ለራሱ እንዲያቀርብ

ኤፌሶን 6፡4 “አባቶች ሆይ ልጆቻችሁን አታስቆጡአቸው። ይልቁንም በጌታ ምክርና ምክር አሳድጋቸው።

ኤፌሶን 6፡5 ባሪያዎች ሆይ፥ ለክርስቶስ እንደምትታዘዙ በፍርሃትና በመንቀጥቀጥ በልባችሁ ቅንነት በሥጋ ጌቶቻችሁ ለሆኑ ታዘዙ፤

ኤፌሶን 6፡9 እናንተም ጌቶች ሆይ፥ ዛቻውን ትታችሁ እንዲሁ አድርጉላቸው፥ በእነርሱና በእናንተ ላይ የሚገዛው ጌታ በሰማይ እንዳለ ለሰው ፊትም እንዳያደላ ታውቃላችሁና።

ቆላስይስ 3፡18 ሚስቶች ሆይ፥ በጌታ እንደሚገባ ለባሎቻችሁ ተገዙ።

ቆላስይስ 3:19፣ ባሎች ሆይ፥ ሚስቶቻችሁን ውደዱ መራራም አትሁኑባቸው።

ቆላስይስ 3: 20 ልጆች ሆይ፥ ይህ ለጌታ ደስ የሚያሰኝ ነውና በሁሉ ለወላጆቻችሁ ታዘዙ።

ቆላስይስ 3:21፣ አባቶች ሆይ፥ ልባቸው እንዳይዝል ልጆቻችሁን አታበሳጩአቸው።

ቆላስይስ 3፡22-24 ባሪያዎች ሆይ፥ በቅን ልብ ጌታን እየፈራችሁ እንጂ፥ ለሰው ደስ እንደምታሰኙ ለታይታ የምትገዙ ሳትሆኑ፥ በሥጋ ጌቶቻችሁ ለሆኑ በሁሉ ታዘዙ። ለሰው ሳይሆን ለጌታ እንደምታደርጉ፥ የምታደርጉትን ሁሉ በትጋት አድርጉት፥ ከጌታ የርስትን ብድራት እንድትቀበሉ ታውቃላችሁና። የምታገለግሉት ጌታ ክርስቶስ ነውና።

ቆላስይስ 4: 1 ጌቶች ሆይ፥ እናንተ ደግሞ በሰማይ ጌታ እንዳላችሁ ታውቃላችሁና ለባሪያዎቻችሁ በጽድቅና በቅንነት አድርጉላቸው።

1ኛ ወደ ጢሞቴዎስ 5፡1-2 ሽማግሌ የሆነውን አትገሥጸው፥እርሱን ግን እንደ አባት፥ ጎበዞችን እንደ ወንድሞች፥ የሸመገሉትን ሴቶች እንደ እናቶች፥ ቆነጃጅቱን እንደ እኅቶች በፍጹም ንጽሕና ለምናቸው።

1ኛ ወደ ጢሞቴዎስ 6፡1 የእግዚአብሔር ስምና ትምህርቱ እንዳይሰደብ፥ ከቀንበር በታች ያሉቱ ባሪያዎች ሁሉ ለገዙአቸው ጌቶች ክብር ሁሉ እንደ ተገባቸው ይቊጠሩአቸው።

ቲቶ 2፡9-10 ባሪያዎች ስለ መድኃኒታችን ስለ እግዚአብሔር የሚሆነውን ትምህርት በሁሉ ነገር ያስመሰግኑ ዘንድ፥ ለገዛ ጌቶቻቸው እንዲገዙ በሁሉም ደስ እንዲያሰኙ፥ ሳይቃወሙና ሳይሰርቁም በጎ ታማኝነትን ሁሉ እንዲያሳዩ ምከራቸው።

ቲቶ 3፡1 ለገዦችና ለባለ ሥልጣኖች የሚገዙና የሚታዘዙ፥ ለበጎ ሥራ ሁሉ የተዘጋጁ፥ ማንንም የማይሰድቡ፥የማይከራከሩ፥ ገሮች፥ ለሰው ሁሉ የዋህነትን ሁሉ የሚያሳዩ እንዲሆኑ አሳስባቸው።ለመንግስት ባለስልጣናት ተገዙ።

ዕብራውያን 13፡17 ለዋኖቻችሁ ታዘዙና ተገዙ፤ እነርሱ ስሌትን እንደሚሰጡ አድርገው፥ ይህንኑ በደስታ እንጂ በኃዘን እንዳያደርጉት፥ ይህ የማይጠቅማችሁ ነበርና፥ ስለ ነፍሳችሁ ይተጋሉ።

1ኛ የጴጥሮስ መልእክት 2፡13-14 ለ ጌታ ብላችሁ ለሰው ሥርዓት ሁሉ ተገዙ፤ ለንጉሥም ቢሆን፥ ከሁሉ በላይ ነውና፤ ለመኳንንትም ቢሆን፥ ክፉ የሚያደርጉትን ለመቅጣት በጎም የሚያደርጉትን ለማመስገን ከእርሱ ተልከዋልና ተገዙ።

1ኛ የጴጥሮስ መልእክት 2፡16-17 አርነት ወጥታችሁ እንደ እግዚአብሔር ባሪያዎች ሁኑ እንጂ ያ አርነት ለክፋት መሸፈኛ እንዲሆን አታድርጉ። ሁሉን አክብሩ፥ ወንድሞችን ውደዱ፥ እግዚአብሔርን ፍሩ፥ ንጉሥን አክብሩ።

1ኛ የጴጥሮስ መልእክት 2፡18-21 ሎሌዎች ሆይ፥ ለበጎዎችና ለገሮች ጌቶቻችሁ ብቻ ሳይሆን ለጠማሞች ደግሞ በፍርሃት ሁሉ ተገዙ። በግፍ መከራን የሚቀበል ሰው እግዚአብሔርን እያሰበ ኃዘንን ቢታገሥ ምስጋና ይገባዋልና።ኃጢአት አድርጋችሁ ስትጎሰሙ ብትታገሡ፥ ምን ክብር አለበት? ነገር ግን መልካም አድርጋችሁ መከራን ስትቀበሉ ብትታገሡ፥ ይህ ነገር በእግዚአብሔር ዘንድ ምስጋና ይገባዋል። የተጠራችሁለት ለዚህ ነውና፤ ክርስቶስ ደግሞ ፍለጋውን እንድትከተሉ ምሳሌ ትቶላችሁ ስለ እናንተ መከራን ተቀብሎአልና።

1ኛ የጴጥሮስ መልእክት 5፡1-3 እንግዲህ እኔ፥ ከእነርሱ ጋር ሽማግሌ የክርስቶስም መከራ ምስክር ደግሞም ሊገለጥ ካለው ክብር ተካፋይ የሆንሁ፥ በመካከላቸው ያሉትን ሽማግሌዎች እመክራቸዋለሁ፤ በእናንተ ዘንድ ያለውን የእግዚአብሔርን መንጋ ጠብቁ፤ እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ በውድ እንጂ በግድ ሳይሆን፥ በበጎ ፈቃድ እንጂ መጥፎውን ረብ በመመኘት ሳይሆን ጕብኙት፤ለመንጋው ምሳሌ ሁኑ እንጂ ማጎበሮቻችሁን በኃይል አትግዙ፤

1ኛ የጴጥሮስ መልእክት 5፡1-3 “በእናንተ ዘንድ ያለውን የእግዚአብሔርን መንጋ እረኞች ሁኑ የክርስቶስ መከራ ምስክርና ደግሞም ሊገለጥ ካለው ክብር ተካፋይ የሆነ ሽማግሌ እንድሆን በመካከላችሁ ላሉት ሽማግሌዎች እለምናለሁ። የበላይ ተመልካቾች ሆናችሁ ማገልገል ስላለባችሁ ሳይሆን አምላክ በሚፈልግበት ጊዜ ፈቃደኛ ስለሆናችሁ ነው። ለማገልገል የሚጓጉ እንጂ ለገንዘብ የማይመኙ; ለመንጋው ምሳሌ ሁኑ እንጂ አደራ በተሰጡአችሁ ላይ አትግዙም።

የካቴኪዝም ጥያቄዎች

1. **አምስተኛው ትእዛዝ አንድ እስከ አራት ካሉት ትእዛዛት የሚለየው እንዴት ነው?**

2. **አምስተኛው ትእዛዝ ለሁሉም ምድራዊ ባለ ሥልጣናት በወላጆች ወክሎ በጣም ግልጽ በሆነው እና በተፈጥሮ ምሳሌ ማክበርን ይጠይቃል። እያንዳንዱ ሰው ከእግዚአብሔር ሌላ ለነማን "የበላይ" ባለ ሥልጣኖች መገዛት አለበት?**

3. **አጭሩ ካቴኪዝም አምስተኛውን ትእዛዝ ሲተረጉም "የበላዮች" ለ"በታቾች" ክብር እና ግዴታ መስጠት ነው ይላል፣ እና አዲስ ኪዳንም ይህንን ሃሳብ ይደግፋል። "የበላይ" ባለ ሥልጣናት "የበታቾቻቸውን" ክብር ማስጠት ግዴታ ያለባቸው በምን መንገዶች ነው?**

4. ሰዎች በ“እኩልበት” እርስ በርስ መከባበርና ግዴታ ያለባቸው ከምን አንጻር ነው?

5. አምስተኛውን ትእዛዝ ለሚታዘዙ፣ እግዚአብሔር ምን ቃል ገብቷል?

6. ሁልጊዜ ለ"የበላይ" ባለስልጣናት መገዛት ትክክል ነው?

ትውስታ ቁጥር

ኤፌሶን 6፡1-3 ልጆች ሆይ፥ ለወላጆቻችሁ በጌታ ታዘዙ፥ ይህ የሚገባ ነውና።መልካም እንዲሆንልህ ዕድሜህም በምድር ላይ እንዲረዝም አባትህንና እናትህን አክብር፤ እርስዋም የተስፋ ቃል ያላት ፊተኛይቱ ትእዛዝ ናት።

1. ወላጆቻቸውን ማክበርና መታዘዝ ያለባቸው እነማን ናቸው?

2. በማክበር እና በመታዘዝ መካከል ያለው ልዩነት ምንድን ነው?

3. ልጆች ወላጆቻቸውን ሳያከብሩ መታዘዝ ይችላሉ?

4. ወላጆችህን የምታከብር ከሆነ እግዚአብሔር የገባልህ ሁለት ነገሮች የትኞቹ ናቸው?

5. "ልጄ ሆይ የአባትህን ምክር ስማ የእናትህንም ትምህርት አትተው" (ምሳ 1፡8)። “ሕይወትን የሰጠህን አባትህን ስማ እናትህም ባረጀች ጊዜ አትናቃት” (ምሳ 23፡22)። እነዚህ ጥቅሶች ከአምስተኛው ትእዛዝ እና ከቃል ጥቅሱ ጋር እንዴት ይዛመዳሉ?

6. የዶና አባት ያለፈቃድ ወደ ጎረቤቶች የኮምፒተር በይነመረብ እንድትገባ እና ወደ ውጭ አገር በሚሄዱበት ጊዜ የበይነመረብ አገልግሎታቸውን እንድትጠቀም ይነግሯታል። ዶና አስተያየትህን ብትጠይቅህ ምን ትላለህ?

7. የኦርሰን ወላጆች ህይወቱን በሙሉ በጥብቅ ይቆጣጠሩታ።ል የእግር ኳስ ልምምድ፣ የአካል ክፍሎች ትምህርቶች፣ የድራማ ክበብ፣ የቤት ስራ፣ የአመጋገብ ትምህርት፣ የኮሌጅ መግቢያ ፈተናዎች፣ ወይም የካቴኪዝም ጥናት እያንዳንዱ ጊዜው በንቃት የታቀደ ነው። እሱ ለራሱ ምንም ጊዜ የለውም። አርብ ምሽት ላይ ሲትዝን ኬን (Citizen Kane) (1941) በጉጉት ለማየት ሲሞክር ወላጆቹ የበለጠ ውጤታማ ናቸው ብለው የሚያምኑትን ሌላ ነገር እንዲያደርግ ይጠይቁታል። ኦርሰን ምን ማድረግ አለበት?

8. የ13 ዓመቷ ሳንዲ እናቷ ሳህኖቹን እንድታጥብላት እንደምትፈልግ ታውቃለች፣ ነገር ግን እናቷ ለስራ ከመሯሯጧ በፊት ተናግራለች። ሳንዲ በእቃ ማጠቢያው ውስጥ ያሉትን ቆሻሻ ምግቦች ሆን ብላ ችላ ብትል ታዛዥ ናት ማለት እንችላለን?

የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት፡ ለፓስተር መገዛት።

1. 1. **በህይወት ውስጥ የግንኙነት ምርጫዎችን ብታደርግም በመጨረሻ ለማን መገዛት እንዳለብህ የሚወስነው ማን ነው?**

2. **አንተ ራስህን ያስገዛህለት ሰው ከባድ ቢሆን ምን እውነታዎች ሊያጽናኑህ ይችላሉ?**

እግዚአብሔር ምንም አይሳሳትም፤ እሱ ከአንተ ጋር ባለው ግንኙነትህ ዓላማ አለው።

3. **በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ባለ ሥልጣናት እንደመሆናቸው መጋቢዎች ምን ተጓዳኝ ሚናዎችን ይወጣሉ?**

4. መጋቢዎችህ ለአንተ ምን ተግባራት ማከናወን አለበት?

5. መጋቢህን እንዴት ማክበር ትችላለህ?

\\

ክፍል VII፡ የእርስዎ ተግባር ለሌሎች

ምዕራፍ 2፡ ሕይወትን ጠብቅ

ጥ. ስድስተኛው ትእዛዝ ምን ይላል?

መ. ስድስተኛው ትእዛዝ አትግደል የሚለው ነው።

ጥ. በስድስተኛው ትእዛዝ ውስጥ ምን ማግለግ ያስፈልጋል?

መ. ስድስተኛው ትእዛዝ የራሳችንን እና የሌሎችን ህይወት ለመጠበቅ ሁሉንም ህጋዊ ጥረቶች መድረግ ይጠይቃል።

ጥ፡ በስድስተኛው ትእዛዝ የተከለከለ ነገር ምንድን ነው?

መ. ስድስተኛው ትእዛዝ ህይወታችንን፣ ወይም የጎረቤታችንን ህይወት፣ ፍትሃዊ ባልሆነ፣ ወይም በማንኛውንም ነገር መንጠቅን ይከለክላል።

<u>ቃላትን ግለጽ</u>

ከታች ያሉትን ቃላት ፍች ለማግኘት መዝገበ ቃላትን ወይም ኢንተርኔትን ተጠቀም፣ እያንዳንዱን ትርጉም በመፃፍ የተጻፈውን ፍቺ ሳታይ እያንዳንዱን ቃል በራስህ አባባል ለመተርጎም ሞክር። እያንዳንዱን ቃል በደንብ እስክትረዳ ድረስ ትርጉሙን በማንበብ እና በራስህ ቃላት በመግለጽ ምናልባትም ከሌላ ሰው ጋር ተቀያየሩ። በቀላሉ የተጻፈውን ፍቺ ካገኘህ በኋላ መጀመሪያ ሁሉንም ትርጉሞቹን አንብብ እና ከዚያ ሳታይ ሁሉንም ቃላት በራሳችህ አባባል ግለጽ። በመቀጠል፣ የካቴኪዝም ጥያቄዎችን እና መልሶችን እንደገና አንብብና ስድስተኛው ትእዛዝ ምን እንደሚያስተምር የምትችለውን ያህል በራሳህ አባባል አስረዳ።

ጥረቶች

መጠበቅ

<u>ቀለል አድርጎ ቃላትን እንደገና መፃፍ</u>

ስለ ቃላቶቹ በተሻለ ግንዛቤ ላይ በመመስረት ካቴኪዝምን በራስህ አባባል ፃፍ።

ጥ.

ም.

ጥ.

ም.

ጥ.

ም.

ቅዱስ ጽሑፋዊ ድጋፍ

እያንዳንዱ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅስ የሚደግፈውን የካቴኪዝም ሐረግ(ዎች) ለይ።

ዘፍጥረት 9፡6 የሰውን ደም የሚያፈስስ ሁሉ ደሙ ይፈስሳል፤ ሰውን በእግዚአብሔር መልክ ፈጥሮታልና።የጎረቤታችንን ሕይወት በግፍ መወሰድ ይከለክላል

1 ነገሥት 18:4፣ ኤልዛቤልም የእግዚአብሔርን ነቢያት ባስገደለች ጊዜ እርሱ መቶውን ነቢያት ወስዶ አምሳ አምሳውን በዋሻ ውስጥ ሸሽጎ እንጀራና ውኃ ይመግባቸው ነበር።

መዝሙረ ዳዊት 82:3-4 ለድሆችና ለድሀ አደጎች ፍረዱ፤ ለችግረኛውና ለምስኪኑ ጽድቅ አድርጉ፤ብቸኛውንና ችግረኛውን አድኑ፤ ከኃጢአተኞችም እጅ አስጥሉአቸው።

ምሳሌ 24፡11-12 እሰግድ ዘንድ ወደ ኢየሩሳሌም ከወጣሁ ከአሥራ ሁለት ቀን እንዳይበልጥ ልታውቀው ትችላለህ። ከአንድም ስንኳ ስነጋገር ወይም ሕዝብን ስሰበስብ በመቅደስ ቢሆን በምኩራብም ቢሆን በከተማም ቢሆን አላገኙኝም።

የሐዋርያት ሥራ 16፡27-28 የወኅኒውም ጠባቂ ከእንቅልፉ ነቅቶ የወኅኒው ደጆች ተከፍተው ባየ ጊዜ፥ እስረኞቹ ያመለጡ መስሎት ራሱን ይገድል ዘንድ አስቦ ሰይፉን መዘዘ። ጳውሎስ ግን በታላቅ ድምፅ። ሁላችን ከዚህ አለንና በራስህ ክፉ ነገር አታድርግ ብሎ ጮኸ።

ኤፌሶን 5፡29 ማንም የገዛ ሥጋውን የሚጠላ ከቶ የለምና፥ ነገር ግን የአካሉ ብልቶች ስለሆንን፥ ክርስቶስ ደግሞ ለቤተ ክርስቲያን እንዳደረገላት፥ ይመግበዋል ይከባከበውማል።

የካቴኪዝም ጥያቄዎች

1. በ1ኛ ነገሥት 18፡2-4 አብድዩ ስድስተኛውን ትእዛዝ የጠበቀው እንዴት ነው?

2. ስድስተኛው ትእዛዝ ራስን መከላከልን ይከለክላል?

3. ስድስተኛው ትእዛዝ የሌላ ሰውን ሕይወት መጠበቅ ይከለክላል?

4. ስድስተኛው ትእዛዝ ራስን ማጥፋትን ይከለክላል?

5. ሰውን “በግፍ” ወደ መግደል ሊመሩ የሚችሉ ምን ዓይነት ነገሮች ይመስልሀል?

የቃል ጥቅስ

ማቴዎስ 5፡21-22 አትግደል እንደ ተባለ ሰምታችኋል፤ የገደለም ሁሉ ፍርድ ይገባዋል’

1. ስድስተኛው ትእዛዝ ሰዎች ሁሉ ሰውን እንዳይገድሉ ይከለክላል?

2. በሥፋቱ የጠበበ የትኛው ቃል ነው "መግደል" (ኪሊንግ) ወይስ "ግድያ" (murder)?

3. የሰውን ደም የሚያፈስስ ሁሉ ደሙ ይፈስሳል፤ ሰውን በእግዚአብሔር መልክ ፈጥሮታልና። (ዘፍ 9፡6)። እግዚአብሔር መግደልን ለምን ይከለክላል?

4. ስድስተኛው ትእዛዝ የሞት ቅጣትን ይከለክላል?

5. ስድስተኛው ትእዛዝ ሰውን በአጋጣሚ መግደልን ይከለክላል?

6. ስድስተኛው ትእዛዝ የራስህን ወይም የሌሎችን ህይወት ከነብሰ ገዳይ ሃይል መከላከልን ይከለክላልን?

7. ስድስተኛው ትእዛዝ የጠላት ተዋጊዎችን በጦርነት መግደልን ይከለክላል?

8. ስድስተኛው ትእዛዝ ውርጃን ይከለክላል?

9. “የደካሞችንና የድሀ አደጎችን ፍርድ ተከራከር፤ የድሆችን እና የተጨቆኑ መብቶችን ማስከበር። ድሆችን እና ችግረኞችን አድን; ከክፉዎች እጅ አድናቸው” (መዝ.82፡3-4)። “ወደ ሞት የሚወሰዱትን አድን፤ ወደ መታረድ የሚንገዳደሉትን ያዙ። ‘እኛ ግን ስለዚህ ነገር ምንም አናውቅም’ ብትል፣ ልብን የሚመዘን እርሱ አያስተውለውምን? (ምሳሌ 24:11-12) ክርስቲያኖች እናቶቻቸው ማስወረድ የሚፈልጓቸውን ሕፃናት የማዳን ኃላፊነት አለባቸው?

10. ስድስተኛው ትእዛዝ ሰዎች ሕይወታቸው ዋጋ እንዳለው ወይም ዋጋ እንደሌለው ሲሰማቸው ራስን ማጥፋት ይከለክላል?

11. ስድስተኛው ትእዛዝ በበሽታ የሚሰቃዩ ሰዎች የራሳቸውን ሕይወት ማጥፋትን ይከለክላል?

12. ኢየሱስ “ነገር ግን እላችኋለሁ፣ በወንድሙ ላይ የሚቆጣ ሁሉ ፍርድ ይገባዋል” ሲል በስድስተኛው ትእዛዝ ላይ ምን ለውጥ አድርጓል?

13. የተቈጡና ሰውን የገደሉ የያዕቆብ ልጆች የትኞቹ ናቸው?

14. ከቀኑጡ ሰው ጋር ባልንጀራ አትሁን፥ ከወፈፍተኛም ጋት አትሂድ፥ መንገዱን እንዳትማር ለነፍስህም ወጥመድ እንዳታገኝህ (ምሳ 22፡24-25) ግልፍተኛ ያልሆኑ፣ እርካታ ያላቸው እና ጥሩ ተፈጥሮ ያላቸውን የቅርብ ጓደኞች ለምን መምረጥ አለብዎት?

የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት፡- መግደል በመጀመሪያ

1. ከስድስተኛው ትእዛዝ በፊት የሰው ልጅ መግደል ስህተት መሆኑን እንዴት አወቀ?

2. እግዚአብሔር የቃየንን መስዋዕት ያልተቀበለው ለምንድን ነው?

3. 1ኛ ሳሙኤል 15፡22ን ስንመለከት እግዚአብሔር ሰዎች ወደ እሱ የሚያመጡትን ስጦታ ሁል ጊዜ የሚቀበል ይመስሀል።

4. ቃየል ኃጢአት የሠራው በምን ምክንያት ነው?

ክፍል VII፡ የእርስዎ ተግባር ለሌሎች

ምዕራፍ 3፡ ርኩሰትን አስወግድ

ካቴኪዝም

ጥያቄ፡ ጥ. ሰባተኛው ትእዛዝ ምን ይላል?

መ. ሰባተኛው ትእዛዝ አታመንዝር የሚል ነው።

ጥ. በሰባተኛው ትእዛዝ ምን ያስፈልጋል?

መ. ሰባተኛው ትእዛዝ የራሳችንን እና የጎረቤታችንን የልብ፣ የንግግር እና የባህሪ ንፅህናን፣ እንድንጠብቅ ይፈልጋል።

ጥያቄ፡ በሰባተኛው ትእዛዝ የተከለከለ ነገር ምንድን ነው?

መ. ሰባተኛው ትእዛዝ ንፁህ ያልሆኑ አስተሳሰቦችን፣ ቃላትን እና ድርጊቶችን ሁሉ ይከለክላል።

<u>ቃላትን ግለጽ</u>

ከታች ያሉትን ቃላት ፍች ለማግኘት መዝገበ ቃላትን ወይም ኢንተርኔትን ተጠቀም፣ እያንዳንዱን ትርጉም በመፃፍ የተጻፈውን ፍቺ ሳታይ እያንዳንዱን ቃል በራስህ አባባል ለመተርጎም ሞክር። እያንዳንዱን ቃል በደንብ እስክትረዳ ድረስ ትርጉሙን በማንበብ እና በራስህ ቃላት በመግለጽ ምናልባትም ከሌላ ሰው ጋር ተቀያየሩ። በቀላሉ የተጻፈውን ፍቺ ካገኘህ በኋላ መጀመሪያ ሁሉንም ትርጉሞቹን አንብብ እና ከዚያ ሳታይ ሁሉንም ቃላት በራሳችህ አባባል ግለጽ። በመቀጠል፣ የካቴኪዝም ጥያቄዎችን እና መልሶችን እንደገና አንብብና ሰባተኛው ትእዛዝ ምን እንደሚያስተምር የምትችለውን ያህል በራሳህ አባባል አስረዳ።

ዝሙት

ንጽህና

ንፁህ ያልሆነ/እርኩስ

ዝሙት

<u>ቀለል አድርጎ ቃላትን እንደገና መፃፍ</u>

ስለ ቃላቶቹ በተሻለ ግንዛቤ ላይ በመመስረት ካቴኪዝምን በራስህ አባባል ፃፍ።

ጥ.

መ.

ጥ.

መ.

ጥ.

መ.

ቅዱስ ጽሑፋዊ ድጋፍ

የሚከተለውን የአስተምህሮ መግለጫዎችን አንብብ፡-

1. በልብህ፣ በሀሳብህ፣ በፍላጎትህ እና በአመለካከትህ ወሲባዊ ንጽሕና ይኑርህ።

2. በንግግርህ እና በሌሎች ግንኙነቶችህ ወሲባዊ ንጽሕና ይኑርህ።

3. በድርጊትህ እና በባህሪህ ወሲባዊ ንጽሕና ይሩርህ።

4. በገዛ ሰውነትህ ላይ ኃጢአት አትሥራ።

5. ከጸታዊ ፈተና ሽሽ።

6. ሥጋህን ለክርስቶስ ቀድስ የመንፈስ ቅዱስን ቤተ መቅደስ ንጹሕ አድርግ።

7. የጾታ ፈተናን ለመቀነስ ወደ እግዚአብሔር ቅረብ።

8. በፆታ ግንኙነት ልትፈተን የምትችልባቸውን ሁኔታዎች አስወግድ።

9. የጾታ ብልግናን የመፈጸም ዝንባሌዎችን ሁሉ አጥፋ የተቀደሰ ሕይወት ይኑርህ።

10. እግዚአብሔር የፈርድበት የፆታ ብልግናን እንደ አደገኛ ኃጢአት ቁጠሩ።

ከላይ ከተዘረዘሩት ዝርዝሮች ውስጥ እያንዳንዱን የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅስ በተሻለ ሁኔታ የሚደግፈውን የአስተምህሮውን መግለጫ ለይ።

ዘፍጥረት 39:12፣ ። ከእኔ ጋር ተኛ ስትል ልብሱን ተጠማጥማ ያዘች፤ እርሱም ልብሱን በእጅዋ ትቶላት ሸሸ ወደ ውጭም ወጣ።

ኢዮብ 31:1፣ ከዓይኔ ጋር ቃል ኪዳን ገባሁ፤ እንግዲህስ ቄንጆይቱን እንዴት እመለከታለሁ?

ምሳሌ 5:8፣ መንገድህን ከእርስዋ አርቅ፥ ወደ ቤትዋም ደጅ አትቅረብ፥

ሮሜ 13:14፣ ነገር ግን ጌታን ኢየሱስ ክርስቶስን ልበሱት፤ ምኞቱንም እንዲፈጽም ለሥጋ አታስቡ።

1ኛ ቆሮንቶስ 6፡13 መብል ለሆድ ነው፥ ሆድም ለመብል ነው፤ እግዚአብሔር ግን ይህንም ያንም ያጠፋቸዋል። ሥጋ ግን ለጌታ ነው እንጂ ለዝሙት አይደለም፤ጌታም ለሥጋ ነው

1ኛ ቆሮንቶስ 6፡18 ከዝሙት ሽሹ። ሰው የሚያደርገው ኃጢአት ሁሉ ከሥጋ ውጭ ነው፤ ዝሙትን የሚሠራ ግን በገዛ ሥጋው ላይ ኃጢአትን ይሠራል።

ገላትያ 5፡16-17 ነገር ግን እላለሁ፥ በመንፈስ ተመላለሱ፥ የሥጋንም ምኞት ከቶ አትፈጽሙ።።ሥጋ በመንፈስ ላይ መንፈስም በሥጋ ላይ ይመኛልና፥ እነዚህም እርስ በርሳቸው ይቀዋወማሉ፤ ስለዚህም የምትወዱትን ልታደርጉ አትችሉም።

ገላትያ 5፡19-21፣ “የሥጋ ሥራም የተገለጠ ነው እርሱም ዝሙት፥ ርኵሰት፥ መዳራት፥ ጣዖትን ማምለክ፥ ምዋርት፥ ጥል፥ ክርክር፥ ቅንዓት፥ ቁጣ፥ አድመኛነት፥መለያየት፥ መናፍቅነት፥ ምቀኝነት፥ መግደል፥ ስካር፥ ዘፋኝነት፥ ይህንም የሚመስል ነው። አስቀድሜም እንዳልሁ፥ እንደዚህ ያሉትን የሚያደርጉ የእግዚአብሔርን መንግሥት አይወርሱም።በድርጊትዎ እና በባህሪዎ ውስጥ ወሲባዊ ንፁህ ይሁኑ።

ኤፌሶን 5:3-4፣ ለቅዱሳን እንደሚገባ ግን ዝሙትና ርኵሰት ሁሉ ወይም መመኘት በእናንተ ዘንድ ከቶ አይሰማ፤የሚያሳፍር ነገርም የስንፍና ንግግርም ወይም ዋዛ የማይገቡ ናቸውና አይሁኑ፥ ይልቁን ምስጋና እንጂ።

ወደ ፊልጵስዩስ ሰዎች 4: 8 በቀረውስ፥ ወንድሞች ሆይ፥ እውነተኛ የሆነውን ነገር ሁሉ፥ ጭምትነት ያለበትን ነገር ሁሉ፥ ጽድቅ የሆነውን ነገር ሁሉ፥ ንጹሕ የሆነውን ነገር ሁሉ፥ ፍቅር ያለበትን ነገር ሁሉ፥ መልካም ወሬ ያለበትን ነገር ሁሉ፥ በጎነት ቢሆን ምስጋናም ቢሆን፥ እነዚህን አስቡ።

ወደ ቆላስይስ ሰዎች 3:5 5 እንግዲህ በምድር ያሉቱን ብልቶቻችሁን ግደሉ፥ እነዚህም ዝሙትና ርኩሰት ፍትወትም ክፉ ምኞትም ጣኦትንም ማምለክ የሆነ መጎምጀት ነው።

ቆላስይስ 4፡6 " ለእያንዳንዱ እንዴት እንድትመልሱ እንደሚገባችሁ ታውቁ ዘንድ ንግግራችሁ ሁልጊዜ፥ በጨው እንደ ተቀመመ፥ በጸጋ ይሁን።

1ኛ ተሰሎንቄ 4፡3-7 “ይህ የእግዚአብሔር ፈቃድ እርሱም መቀደሳችሁ ነውና ከዝሙት እንድትርቁ፥ እግዚአብሔርን እንደማያውቁ አሕዛብ በፍትወት ምኞት አይደለም እንጂ፥ ከእናንተ እያንዳንዱ የራሱን ዕቃ በቅድስናና በክብር ያገኝ ዘንድ እንዲያውቅ፤አስቀድመን ደግሞ እንዳልናችሁና እንደ መሰከርንላችሁ፥ ጌታ ስለዚህ ነገር ሁሉ የሚበቀል ነውና ማንም በዚህ ነገር አይተላለፍ ወንድሙንም አያታልል። ለርኩሰት ሳይሆን እግዚአብሔር በቅድስና ጠርቶናልና።

2ኛ ጢሞቴዎስ 2፡19 ጌታ ለእርሱ የሆኑትን ያውቃል፥ ደግሞም፡፡ የጌታን ስም የሚጠራ ሁሉ ከዓመፅ ይራቅ የሚለው ማኅተም ያለበት የተደላደለ የእግዚአብሔር መሠረት ቆሞአል፡፡

2ኛ ወደ ጢሞቴዎስ 2፡22 ከክፉ የጎልማሳነት ምኞት ግን ሽሽ፥ በንጹሕም ልብ ጌታን ከሚጠሩ ጋር ጽድቅን እምነትን ፍቅርን ሰላምን አጥብቀህ ተከተል፡፡

ዕብራውያን 13 4 መጋባት በሁሉ ዘንድ ክቡር መኝታውም ንጹሕ ይሁን፤ ሴሰኞችንና አመንዝሮችን ግን እግዚአብሔር ይፈርድባቸዋል፡፡

ያዕቆብ 1፡14-15ነገር ግን እያንዳንዱ በራሱ ምኞት ሲሳብና ሲታለል ይፈተናል ከዚህ በኋላ ምኞት ፀንሳ ኃጢአትን ትወልዳለች፤ ኃጢአትም ካደገች በኋላ ሞትን ትወልዳለች

1ኛ የጴጥሮስ መልእክት 2፡11 ወዳጆች ሆይ፥ ነፍስን ከሚዋጋ ሥጋዊ ምኞት ትርቁ ዘንድ እንግዶችና መጻተኞች እንደ መሆናችሁ እለምናችኋለሁ፤

1ኛ የዮሐንስ መልእክት 2፡15-16 ዓለምን ወይም በዓለም ያሉትን አትውደዱ፤ በዓለም ያለው ሁሉ እርሱም የሥጋ ምኞትና የዓይን አምሮት ስለ ገንዘብም መመካት ከዓለም ስለ ሆነ እንጂ ከአባት ስላልሆነ፥ ማንም ዓለምን ቢወድ የአባት ፍቅር በእርሱ ውስጥ የለም፡፡

የካቴኪዝም ጥያቄዎች

1. በዝሙትና በማመዘር መካከል ያለው ልዩነት ምንድን ነው?

2. ሰባተኛው ትእዛዝ ዝሙትንና ማመንዘርን ይከለክላል?

3. ሰባተኛው ትእዛዝ ከዝሙትና ከማመንዘር በቀር የሚከለክለው ምንድን ነው?

4. ሰባተኛውን ትእዛዝ ለመጠበቅ ምን አዎንታዊ ነገሮች ማድረግ እንችላለን?

5. አንድ ሰው 'የባልንጀራውን ንጽሕና' መጠበቅ የሚችለው በየትኞቹ መንገዶች ነው?

ትውስታ ቁጥር

ማቴዎስ 5፡27-28 አታመንዝር እንደ ተባለ ሰምታችኋል ነገር ግን እላችኋለሁ፥ ወደ ሴት ያየ ሁሉ የተመኛትም ያን ጊዜ በልቡ ከእርስዋ ጋር አመንዝሯል።

1. መጽሐፍ ቅዱሳዊ ጋብቻ ምንድን ነው?

2. በአካል ማመንዘር ምንድን ነው?

3. አካላዊ ዝሙት ምንድን ነው?

4. የአዕምሮ ዝሙት ወይም ማመንዘር ምንድን ነው?

5. ሰባተኛው ትእዛዝ ምን ይከለክላል?

6. እግዚአብሔር የተመረጡት ልጆቹ ሰባተኛውን ትእዛዝ እንዲጠብቁ እና ሰባተኛውን ትእዛዝ በማይጠብቁበት ጊዜ ውድቀታቸውን እንዲቋቋሙ የሚረዳቸው እንዴት ነው?

7. በአእምሮም ሆነ በአካላዊ ማመንዘር ወይም ዝሙት ምን ጉዳት ያስከትላል?

የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት: የሥጋ ምኞት

1. መጽሐፍ ቅዱስ ዳዊት ከአምላክ ጋር ያለውን ዝምድና የሚገልጸው እንዴት ነው?

2. ዳዊት በመጀመሪያ ከቤርሳቤህ ጋር ምን ኃጢአት ሠራ?

3. ዳዊት ከመመንዘሩ በተጨማሪ ምን ኃጢአት ሠርቷል? የሠራቸውስ በማን ላይ ነው?

4. ዳዊት ከቤርሳቤህ ጋር ባደረገው ምንዝርና ኦርዮን መግደሉ ምን ተጨማሪ ውጤቶች ይኖሩታል?

5. በመዝሙር 32:3-4 ላይ በመመሥረት ዳዊት ንስሐ ከመግባቱ በፊት ምን የተሰማው ይመስልሃል?

6. በመዝሙር 32:1-2 እና 5 ላይ በመመሥረት ዳዊት ንስሐ ከገባ በኋላ ምን የተሰማው ይመስልሃል?

መተላለፉ የቀረችለት ኃጢአቱም የተከደነችለት ምስጉን ነው።እግዚአብሔር በደልን የማይቈጥርበት በመንፈሱም ሽንገላ የሌለበት ሰው ምስጉን ነው።...ኃጢአቴን ለአንተ አስታወቅሁ፥ በደሌንም አልሸፈንሁም፤ ለእግዚአብሔር መተላለፌን እነግራለሁ አልሁ፤ አንተም የልቤን ኃጢአት ተውህልኝ (መዝሙር 32:1-2, 5) ጥፋቱ እና የቅጣት ፍራቻው ሲጠፋ፣ ታላቅ እፎይታ እና ደስታ ተሰማው።

7. አማኞች እንደ ማመንዘር ያሉ ከባድ ኃጢአቶችን ፈጽሞ እንደማይሠሩ ሲያስቡ ምን ችግሮች ሊፈጠሩ ይችላሉ ብለህ ታስባለህ?ክፍል VII፡ የእርስዎ ተግባር ለሌሎች

ክፍል VII፡ የእርስዎ ተግባር ለሌሎች

ምዕራፍ 4፡ ይዞታዎችን ማክበር

ካቴኪዝም

ጥ. ስምንተኛው ትእዛዝ ምን ይላል?

መ/ ስምንተኛው ትእዛዝ፡ አትስረቅ የሚል ነው።

ጥ. በስምንተኛው ትእዛዝ ውስጥ ምን ነገር ያስፈልጋል?

መ. ስምንተኛው ትእዛዝ የራሳችንን እና የሌሎችን ሀብት እና ውጫዊ ርስት መግዛት እና ማስተዋወቅን ይጠይቃል።

ጥ. በስምንተኛው ትእዛዝ የተከለከለው ነገር ምንድን ነው?

መ. ስምንተኛው ትእዛዝ የራሳችንን፣ ወይም የጎረቤታችንን፣ ሀብትን ወይም የውጭ ንብረታችንን በግፍ የሚያግድ ወይም ማንኛውንም ነገር ይከለክላል።

ኤፌሶን 4፡28 የሰረቀ ከእንግዲህ ወዲህ አይስረቅ፥ ነገር ግን በዚያ ፈንታ ለጎደለው የሚያካፍለው እንዲኖርለት በገዛ እጆቹ መልካምን እየሠራ ይድከም።

<u>ቃላትን ግለጽ</u>

ከታች ያሉትን ቃላት ፍች ለማግኘት መዝገበ ቃላትን ወይም ኢንተርኔትን ተጠቀም፣ እያንዳንዱን ትርጉም በመፃፍ የተጻፈውን ፍቺ ሳታይ እያንዳንዱን ቃል በራስህ አባባል ለመተርጎም ሞክር። እያንዳንዱን ቃል በደንብ እስክትረዳ ድረስ ትርጉሙን በማንበብ እና በራስህ ቃላት በመግለጽ ምናልባትም ከሌላ ሰው ጋር ተቀያየሩ። በቀላሉ የተጻፈውን ፍቺ ካገኘህ በኋላ መጀመሪያ ሁሉንም ትርጉሞቹን አንብብ እና ከዚያ ሳታይ ሁሉንም ቃላት በራሳችህ አባባል ግለጽ። በመቀጠል፣ የካቴኪዝም ጥያቄዎችን እና መልሶችን እንደገና አንብብና ስምንተኛው ትዕዛዝ ስለሚያተምረው ትምህርት የምትችለውን ያህል በራሳህ አባባል አስረዳ።

መግዛት

ተጨማሪ

ርስት

እንቅፋት

<u>ቀለል አድርጎ ቃላትን እንደገና መፃፍ</u>

ስለ ቃላቶቹ በተሻለ ግንዛቤ ላይ በመመስረት ካቱኪዝምን በራስህ አባባል ፃፍ።

ጥ.

መ.

ጥ.

መ.

ጥ.

መ.

ቅዱስ ጽሑፋዊ ድጋፍ

የሚከተለውን የአስተምህሮ መግለጫዎችን አንብብ፡-

1. ሀብትን በህጋዊ መንገድ ብቻ አግኝ።

2. ሀብትህን ከኪሳራ ጠብቅ።

3. ሀብትህን የተቸገሩትን ለመደገፍ ተጠቀምበት።

4. የሌሎችን ሀብት ያለ አግባብ አትቀንስ/አትውሰድ።

5. የሰረቅከውን ወይም ያንተ ያልሆነውን መልስ።

እያንዳንዱ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅስ በተሻለ ሁኔታ የሚደግፈውን ከላይ ከተዘረዘሩት ዝርዝር ውስጥ የአስተምህሮውን መግለጫ ለይ።

ዘሌዋውያን 6:4፣ እርሱ ኃጢአትን ሠርቶ በደለኛ ቢሆን፥ በቅሚያ የወሰደውን ወይም በግፍ የተቀበለውን ወይም የተሰጠውን አደራ ወይም ጠፍቶ ያገኘውን

ዘሌዋውያን 19፡13 በባልንጀራህ ግፍ አታድርግ፥ አትቀማውም። የሞያተኛው ዋጋ እስከ ነገ ድረስ በአንተ ዘንድ አይደርብህ።

ዘሌዋውያን 19:35-36 በፍርድ፥ በመለካትም፥ በመመዘንም፥ በመስፈርም ዓመፃ አታድርጉ።የእውነትም ሚዛን፥ የእውነትም መመዘኛ፥ የእውነትም የኢፍ መስፈሪያ፥ የእውነትም የኢን መስፈሪያ ይሁንላችሁ፤ ከግብፅ ምድር ያወጣኋችሁ እግዚአብሔር አምላካችሁ እኔ ነኝ።

ዘሌዋውያን 25: 35 ፤ ወንድምህ ቢደኸይ እጁም በአንተ ዘንድ ቢደክም፥ አጽናው፤ እንደ እንግዳና እንደ መጻተኛም ከአንተ ጋር ይኑር።

ዘዳግም 22:1የወንድምህ በሬ ወይም በግ ጠፍቶ ብታይ ችል አትበል፤ ወደ ወንድምህ መልሰው።

መዝሙረ ዳዊት 37:16 16 ለጻድቅ ያለው ጥቂት ከብዙ ከኃጢአተኞች ሀብት ይበልጣል። ሀብትን በህጋዊ መንገድ ብቻ አግኝ።

መዝሙረ ዳዊት 37: 21 ኃጢአተኛ ይበደራል አይከፍልምም፤ ጻድቅ ግን ይራራል ይሰጣልም። ሀብትህን የተቸገሩትን ለመርዳት ተጠቀምበት።

ምሳሌ 3፡27-28 ለተቸገረው ሰው በጎ ነገርን ማድረግ አትከልክል፥ ልታደርግለት የሚቻልህ ሲሆን። ወዳጅህን። ሂድና ተመለስ፤ ነገ እሰጥሃለሁ አትበለው። በጎ ነገርን ማድረግ ሲቻልህ።

ምሳሌ 23፡10 የቀድሞውን የድንበር ምልክት አታፍልስ፤ ወደ ድሀ አደጎች እርሻ አትግባ

ምሳሌ 27:23፤ የበጎችህን መልክ አስተውለህ እወቅ፥ በከብቶችህም ላይ ልብህን አኑር፤

ኢሳይያስ 5፡22-23፣ የወይን ጠጅ ለመጠጣት ኃያላን የሚያሰክረውንም ለማደባለቅ ጨካኞች ለሆኑ ፤ በደለኛውን ስለ ጉቦ ጻድቅ ለሚያደርጉ፥ የጻድቁንም ጽድቅ ለሚያስወግዱበት ወዮላቸው።

ኢሳይያስ 58:10፣ ባታንጐራጕርም፥ ነፍስህንም ለተራበ ብታፈስስ፥ የተጨነቀውንም ነፍስ ብታጠግብ፥ ብርሃንህ በጨለማ ይወጣል ጨለማህም እንደ ቀትር ይሆናል።

ሮሜ 12፡13 " 13 ቅዱሳንን በሚያስፈልጋቸው እርዱ፤ እንግዶችን ለመቀበል ትጉ።

1ኛ ቆሮንቶስ 10፡24 “ማንም የራሱን ጥቅም እንጂ የሌላውን ጥቅም አይፈልግ።

ገላትያ 6፡10 እንግዲያስ ጊዜ ካገኘን ዘንድ ለሰው ሁሉ ይልቁንም ለሃይማኖት ቤተ ሰዎች መልካም እናድርግ።

ፊልጵስዩስ 2፡4 እያንዳንዱ ለራሱ የሚጠቅመውን አይመልከት፥ ለባልንጀራው ደግሞ እንጂ።

ያዕቆብ 2፡15-16 ወንድም ወይም እኅት ራቁታቸውን ቢሆኑ የዕለት ምግብንም ቢያጡ፥ከእናንተ አንዱም። በደኅና ሂዱ፥ እሳት ሙቁ፥ ጥገቡም ቢላቸው ለሰውነት ግን የሚያስፈልጉትን ባትሰጡአቸው ምን ይጠቅማቸዋል

ያእቆብ 5:4 እነሆ፥ እርሻችሁን ያጨዱት የሠራተኞች ደመወዝ በእናንተ ተቀምቶ ይጮኻል፥ የአጫጆችም ድምፅ ወደ ጌታ ፀባኦት ጆሮ ገብቶአል

1ኛ የዮሐንስ መልእክት 3፡17 ነገር ግን የዚህ ዓለም ገንዘብ ያለው፥ ወንድሙም የሚያስፈልገው ሲያጣ አይቶ ያልራራለት ማንም ቢሆን፥ የእግዚአብሔር ፍቅር በእርሱ እንዴት ይኖራል?

የካቴኪዝም ጥያቄዎች

1. መስረቅ ምንድን ነው?

2. ከዚህ በታች ያሉት ተግባራት ስርቆት ናቸው?

ሀ. የአንድን ሰው የሞባይ ስልክ ሳያስፈቅድ መውሰድ እና አለመመለስ

ለ. ከመደበኛው የሥራ ቀን አንድ ሰዓት ለጓደኞችህ የጽሑፍ መልእክት በመጻፍ ማሳለፍ

ሐ. የሚያምር ቀሚስ ከጓደኛሽ በመዋስ ለመመለስ በጭራሽ አለመፈለግ።

መ. በኢንሹራንስ ፖሊሲ (ወይም በመንግስት ፕሮግራም) ለረጅም ጊዜ የአካል ጉዳት ክፍያ ለማግኘት ጉዳተኛ መምሰል

ሠ. ለቤት አገልግሎት የሚሆን የሙዚቃ ቪዲዮ መከራየት ነገር ግን የኪራይ ጊዜው ካለቀ በኋላ ደጋግሞ ለማቆየት እና ለመመልከት ህገወጥ ቅጂ መስራት

ረ. ለአረጋውያን ቅናሽ በሚደረግበት ሬስቶራንት ውስጥ ምግብን በቅናሽ ለማግኘት እድሜህን መዋሸት

ሰ. 1,000 ብር የያዘ የኪስ ቦርሳ በእግረኛ መንገድ ላይ አግኝተህ ባለቤቱን በሚገባ ሳትፈልገው ብሩን መውሰድ።

ሸ. 1,000 ብር አግኝተህ ለባለቤቱ በመመለስ የ100 ዶላር ሽልማት መቀበል

ቀ. ከግብር ተመላሽ ላይ ማጭበርበር

በ. የቢሮ ዕቃዎችን ከስራ ቦታ በመውሰድ ለግል ጥቅም ወደ ቤት ማምጣት።።ትውስታ ቁጥር

ኤፌሶን 4:28፣ የሰረቀ ከእንግዲህ ወዲህ አይስረቅ፥ ነገር ግን በዚያ ፈንታ ለጎደለው የሚያካፍለው እንዲኖርለት በገዛ እጆቹ መልካምን እየሠራ ይድከም

1. “አውልቁ፣ ልበሱ” የሚለው መርህ የጽድቅ ሥራ መጀመር የኃጢአትን ልማድ ከማስቆም ጋር አብሮ መሄድ እንዳለበት ይናገራል። በቃል ጥቅሱ ውስጥ የ“አጥፋ ፣ ልበስ” መተግበሪያ ይታያል?

2. አንዳንድ ሰዎች መንግስትን መስረቅ ወይም ማጭበርበር ችግር የለውም ብለው የሚያስቡት ለምንድን ነው? ስህተታቸውስ ምን ነው?

3. አንዳንድ ሰዎች ከትላልቅ ድርጅቶች መስረቅ ተቀባይነት ያለው እንደሆነ የሚያስቡት ለምንድነው?

4. “ከመቀበል ይልቅ የሚሰጥ ብፁዕ ነው” ያለው ማን ነው?

5. “ገንዘብን መውደድ የክፋት ሁሉ ሥር ነውና” (1ጢሞ 6፡10)። ይህ እውነት ለተቸገሩ ሰዎች ስለማካፈል ከቃል ጥቅሱ ማበረታቻ ጋር እንዴት ሊዛመድ ይችላል ብለህ ታስባለህ?

6. ስለዘኬሞስ በሉቃስ 19፡1-10 ላይ የተባለው ክስተት ከቃል ጥቅስ ጋር እንዴት ይዛመዳል ብለህ ታስባለህ?የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት፡ የዘረፋ ስርቆት።

1. ሙሴ በአሥርቱ ትእዛዛት ውስጥ የእግዚአብሔርን ሕግ የገለጸው እንዴት ነው?

2. እስራኤላውያን ኢያሪኮን ሲያሸንፉ፣ እግዚአብሔር ምርኮው ለማን ይሆናል ነው ያለው?

4. የአካን ስርቆት ያስከተለው ውጤት ምን ነበር?

ክ. የቢሮ ዕቃዎችን በሥራ ላይ ማሰር እና ለግል ጥቅም ወደ ቤት ማምጣት

ክፍል VII፡ የእርስዎ ተግባር ለሌሎች

ምዕራፍ 5፡ እውነት ተናገር

ካቴኪዝም

ጥ. ዘጠነኛው ትእዛዝ ምን ይላል?

መ. ዘጠነኛው ትእዛዝ በባልንጀራህ ላይ በሐሰት አትመስክር የሚል ነው።

ጥ. በዘጠነኛው ትእዛዝ ውስጥ ምን ያስፈልጋል?

መ. ዘጠነኛው ትእዛዝ በሰው እና በሰው መካከል እና በራሳችን እና በጎረቤታችን መካከል ያለውን ያለውን እውነት በተለይም መልካም ስምና ምስክርነት መጠበቅ እና ማስተዋወቅን ይጠይቃል።

ጥ. በዘጠነኛው ትእዛዝ የተከለከለው ምንድን ነው?

መ. ዘጠነኛው ትእዛዝ እውነትን የሚጎዳ ወይም የራሳችንን ወይም የጎረቤታችንን መልካም ስም የሚጎዳ ማንኛውንም ነገር ይከለክላል።ወይም የጎረቤታችን, መልካም ስም.

<u>ቃላትን ግለጽ</u>

ከታች ያሉትን ቃላት ፍች ለማግኘት መዝገበ ቃላትን ወይም ኢንተርኔትን ተጠቀም፣ እያንዳንዱን ትርጉም በመፃፍ የተጻፈውን ፍቺ ሳታይ እያንዳንዱን ቃል በራስህ አባባል ለመተርጎም ሞክር። እያንዳንዱን ቃል በደንብ እስክትረዳ ድረስ ትርጉሙን በማንበብ እና በራስህ ቃላት በመግለጽ ምናልባትም ከሌላ ሰው ጋር ተቀያየሩ። በቀላሉ የተጻፈውን ፍቺ ካገኘህ በኋላ መጀመሪያ ሁሉንም ትርጉሞቹን አንብብ እና ከዚያ ሳታይ ሁሉንም ቃላት በራሳችህ አባባል ግለጽ። በመቀጠል፣ የካቴኪዝም ጥያቄዎችን እና መልሶችን እንደገና አንብብና ዘጠነኛው ትዕዛዝ ስለሚያተምረው ትምህርት የምትችለውን ያህል በራሳህ አባባል አስረዳ።

ማቆየት

ማስተዋወቅ

ምስክር

ጭፍን ጥላቻ

ጎጂ

ስም ማጥፋት

ወሬኛ

<u>ቀለል አድርጎ ቃላትን እንደገና መፃፍ</u>

ስለ ቃላቶቹ በተሻለ ግንዛቤ ላይ በመመስረት ካቴኪዝምን በራስህ አባባል ፃፍ።

ጥ.

መ.

ጥ.

መ.

ጥ.

መ.

<u>መጽሐፍ ቅዱሳዊ ድጋፍ</u>

የሚከተለሉትን የአስተምህሮ መግለጫዎችን አንብብ፡-

1. **ውሸት ከባድ ኃጢአት ነው።**

2. **እውነትን መናገር መልመድ ከውሸት ይጠብቅሃል።**

3. **ሌሎችን አታማትሩ ወይም አትሳደቡ; በእነርሱ ላይ አትንሾካሹኩ አትንቀፏቸውም።**

4. **ይህን ማድረግ የሚያሳምም ቢሆንም እውነቱን ተናገር።**

5. **በፍርድ ሂደት ውስጥ የውሸት ማስረጃ አትስጥ።**

6. **ላለመዋሸት በጣም ተጠንቀቅ፤ በቃላትህ ላይ ተግሣጽን ተለማመድ።**

7. **የሌሎችን ታማኝነት ከውሸት ተከላከል።**

8. **እግዚአብሔር እውነትን መናገርን ይወዳል ውሸትን ግን ይጠላል።**

9. **ስለ አንድ ሰው በውሸት መናገር ምናልባትም በአካል ከመምታት የበለጠ ይጎዳዋል።**

10. **ሰይጣን ከመጀመሪያው ውሸታም ነበር።**

11. **የገባኸውን ቃል አድርግ።**

12. **እግዚአብሔር ውሸታሞችን ይቀጣል።**

ከላይ ከተዘረዘሩት ዝርዝሮ ውስጥ እያንዳንዱን የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅስ በተሻለ ሁኔታ የሚደግፈውን የአስተምህሮ መግለጫ ለይ።

ዘጸአት 23፡1 “የሐሰት ወሬ አትስጡ። አትረዱ ክፉ ምስክር በመሆን ክፉ ሰው”

ዘሌዋውያን 19:16፡– በሕዝብህ መካከል በሽንጋይነት አትዙር፤ በባልንጀራህም ደም ላይ አትቁም፤ እኔ እግዚአብሔር ነኝ።ሌሎችን አታማትር ወይም አትሳደብ በእነርሱ ላይ አትንሾካሹክ አትንቀፋቸውም።

መዝሙረ ዳዊት 15፡1-4 አቤቱ፥ በድንኳንህ ውስጥ ማን ያድራል? በተቀደሰውም ተራራህ ማን ይኖራል?... በልቡም እውነትን የሚናገር። በአንደበቱ የማይሸነግል፥ ...ዘመዶቹንም የማይሰድብ።፣ ... ለባልንጀራው የሚምል የማይከዳም።

መዝሙረ ዳዊት 39:1 በአንደበቴ እንዳልስት መንገዴን እጠብቃለሁ፤ ኃጢአተኛ በፊቴ በተቃወመኝ ጊዜ በአፌ ላይ ጠባቂ አኖራለሁ አልሁ

መዝሙረ ዳዊት 50:19-20 አፍህ ክፋትን አበዛ፥ አንደበትህም ሸንገላን ተበተበ። ተቀምጠህ ወንድምህን አማኸው፥ ለእናትህም ልጅ ዕንቅፋት አኖርህ።

መዝሙረ ዳዊት 119:163 " ዓመፃን ጠላሁ ተጸየፍሁም፤ ሕግን ግን ወደድሁ።

መዝሙረ ዳዊት 141:3 " አቤቱ፥ ለአፌ ጠባቂ አኑር፥ የከንፈሮቼንም መዝጊያ ጠብቅ

ምሳሌ 12:22 ውሸተኛ ከንፈር በእግዚአብሔር ዘንድ አሰጸያፊ ነው፤ እውነትን የሚያደርጉ ግን በእርሱ ዘንድ የተወደዱ ናቸው።

ምሳሌ 19:9 ሐሰተኛ ምስክር ሳይቀጣ አይቀርም፤ በሐሰትም የሚናገር ይጠፋል

ምሳሌ 25:14፡- ስለ ስጦታው በሐሰት የሚመካ ሰው ዝናብ እንደማይከተለው ደመና ነፋስም ነው።የገባኽውን ቃል አድርግ።

ምሳሌ 25፡18 በባልንጀራው በሐሰት የሚመሰክር እንደ መዶሻና እንደ ሰይፍ እንደ ተሳለም ፍላጻ ነው።

ዮሐ 8፡44 እናንተ ከአባታችሁ ከዲያብሎስ ናችሁ የአባታችሁንም ምኞት ልታደርጉ ትወዳላችሁ። እርሱ ከመጀመሪያ ነፍሰ ገዳይ ነበረ፤ እውነትም በእርሱ ስለ ሌለ በእውነት አልቆመም። ሐሰትን ሲናገር ከራሱ ይናገራል፥ ሐሰተኛ የሐሰትም አባት ነውና።

ሮሜ 3:13፣ ጕሮሮአቸው እንደ ተከፈተ መቃብር ነው፥ በመላሳቸውም ሸንግለዋል፤ የእባብ መርዝ ከከንፈሮቻቸው በታች አለ፤

ኤፌሶን 4፡25 ስለዚህ ውሸትን አስወግዳችሁ፥ እርስ በርሳችን ብልቶች ሆነናልና እያንዳንዳችሁ ከባልንጀሮቻችሁ ጋር እውነትን ተነጋገሩ።

ፊልጵስዩስ 2፡4 እያንዳንዱ ለራሱ የሚጠቅመውን አይመልከት፥ ለባልንጀራው ደግሞ እንጂ።

ቆላስይስ 3፡9 እርስ በርሳችሁ ውሸት አትነጋገሩ፥ አሮጌውን ሰው ከሥራው ጋር ገፍችሁታልና፥

1ኛ ወደ ጢሞቴዎስ 5፡13 ከዚህም ጋር ቤት ለቤት እየዞሩ ሥራን መፍታት ደግሞ ይማራሉ፥ የማይገባውንም እየተናገሩ ለፍላፊዎችና በነገር ገቢዎች ይሆናሉ እንጂ፥ ሥራ ፈቶች ብቻ አይደሉምሌሎችን አታማትሩ ወይም አትሳደቡ; በእነርሱ ላይ አትንሾካሾክም አትንከፋቸውም።

ቲቶ 3፡1-2፣ ለሰው ሁሉ የዋህነትን ሁሉ የሚያሳዩ እንዲሆኑ ኣሳስባቸው።

ያእቆብ 1:26 አንደበቱን ሳይገታ ልቡን እያሳተ እግዚአብሔርን የሚያመልክ የሚመስለው ማንም ቢኖር የእርሱ አምልኮ ከንቱ ነውውሸት ከባድ ኃጢአት ነው።

የካቴኪዝም ጥያቄዎች

1. ዘጠነኛው ትእዛዝ በፍርድ ሂደት ላይ እውነትን መናገርን ይጠይቃል?

2. ዘጠነኛው ትእዛዝ በፍርድ ቤት በማይመሰከርበት ጊዜ እውነትን መናገርን ይጠይቃል?

3. ስም ማጥፋት ምንድን ነው?

4. ስም ማጥፋት ኃጢአት የሆነው ለምንድን ነው?

5. “የሐሰት አባት” ማን ነው?

6. ወሬ ዘጠነኛውን ትእዛዝ ይጥሳል?

ትውስታ ቁጥር

ዘካርያስ 8:16-17፣ የምትሠሩት ነገር ይህ ነው፤ እያንዳንዳችሁ ከባልንጀራችሁ ጋር እውነትን ተነጋገሩ፤ በበር አደባባያችሁም የእውነትንና የሰላምን ፍርድ ፍረዱ፤፤ ሁላችሁም በባልንጀራችሁ ላይ ክፉን ነገር በልባችሁ አታስቡ፤ የሐሰትንም መሐላ አትውደዱ፤ ይህን ነገር ሁሉ እጠላለሁና፥ ይላል እግዚአብሔር።

1. ደቡባዊውን የይሁዳ ሕዝብ የማረከው የትኛው መንግሥት ነው?

2. ብዙ ሰዎች ጆን በትምህርት ቤት በሕገ ወጥ ዕጽ ምክንያት በድንጋይ እንደተወገረ ሰዎች ሲናገሩ ሰምተሃል። በኋላ፣ ከግቢው ውጪ ፖሊሶች ከእሱ ጋር ሲነጋገሩ ታያለህ። ጆን በአደንዛዥ ዕፅ ክስ መያዙን ለቅርብ ጓደኛህ መንገር ችግር አለው ወይስ የለውም?

3. በተለይ በፍርድ ቤት እውነትን መናገር አስፈላጊ የሆነው ለምንድን ነው?

4. ባጭሩ ለዘጠነኛው ትዕዛዝ "አውልቅ፣ ልበስ" የሚለው መርህ ምንድን ነው?

5. እግዚአብሔር መዋሸትን አስመልክቶ ምን ይሰማዋል?

የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት፡ ለግምት ማታለል

1. ማህበረሰቦች አብረው የሚኖሩትን ሰዎች ከሌሎች ሰዎች ጋር እንዲካፈሉ ያስገድዳቸዋል ስለዚህ ሁሉም በግምት ተመሳሳይ የኑሮ ደረጃ አላቸው። የቀደመችው ቤተ ክርስቲያን እንደ ማኅበረሰብ ትሠራ ነበር ብለህ ታስባህ?

2. መሬት በመሸጥ ገንዘቡን ለቀደመችው ቤተ ክርስቲያን በመለገሱ እግዚአብሔርን ያስደሰተው ማን ነው?

3. አምላክ ሐናንያንና ሰጲራን የቀጣቸው ለምንድን ነው?

4. ሐዋርያው ጴጥሮስ ሐናንያና ሰጲራ እንደዋሹ ያወቀው እንዴት ነው?

5. ሐናንያና ሰጲራ ማንን ዋሹ?

6. እግዚአብሔር ስለ ውሸት ያለውን አመለካከት በተመለከተ ሐናንያና ሰጲራ የደረሰባቸው ቅጣት ምን ይነግሩሃል?ክፍል VII፡ የእርስዎ ተግባር ለሌሎች

ክፍል VII፡ የእርስዎ ተግባር ለሌሎች

ምዕራፍ 6፡ ይርካ

ካቴኪዝም

ጥ. አሥረኛው ትእዛዝ ምን ይላል?

መ. አሥረኛው ትእዛዝ የባልንጀራህን ቤት አትመኝ የባልንጀራህን ሚስት ወይም ባሪያውን ሴት ባሪያውን ወይም በሬውን ወይም አህያውን ወይም የጎረቤትህን ማንኛውንም ነገር አትመኝ።

ጥ. በአሥረኛው ትእዛዝ ውስጥ ምን ያስፈልጋል?

መ. አሥረኛው ትእዛዝ በራሳችን ሁኔታ ሙሉ እርካታ እንዲኖረንና፣ ለባልንጀራችን እና የእርሱ ለሆነው ሁሉ የተስተካከለና እና የበጎ አመለካከት መንፈስ እንዲኖረን ይፈልጋል።

ጥ. በአሥረኛው ትእዛዝ የተከለከለው ነገር ምንድን ነው?

መ. አሥረኛው ትእዛዝ ባለን ነገር አለመደሰትን፣ በባልንጀራችን ጥቅም ላይ ምቀኝነትን ወይም ማዘንን፣ እና የእርሱ በሆነው ነገር ላይ ማንኛውንም ክልክ ያለፈ እንቅስቃሴ እና ፍላጎትን

ይከለክላል።ለባልንጀራችን መልካም, እና ሁሉም ከልክ ያለፈ እንቅስቃሴዎች እና ፍቅር የእርሱ በሆነው.

ቃላትን ግለጽ

ከታች ያሉትን ቃላት ፍች ለማግኘት መዝገበ ቃላትን ወይም ኢንተርኔትን ተጠቀም፣ እያንዳንዱን ትርጉም በመፃፍ የተጻፈውን ፍቺ ሳታይ እያንዳንዱን ቃል በራስህ አባባል ለመተርጎም ሞክር። እያንዳንዱን ቃል በደንብ እስክትረዳ ድረስ ትርጉሙን በማንበብ እና በራስህ ቃላት በመግለጽ ምናልባትም ከሌላ ሰው ጋር ተቀያየሩ። በቀላሉ የተጻፈውን ፍቺ ካገኘህ በኋላ መጀመሪያ ሁሉንም ትርጉሞቹን አንብብ እና ከዚያ ሳታይ ሁሉንም ቃላት በራሳችህ አባባል ግለጽ። በመቀጠል፣ የካቴኪዝም ጥያቄዎችን እና መልሶችን እንደገና አንብብና አስረኛው ትዕዛዝ ስለሚያተምረው ትምህርት የምትችለውን ያህል በራሳህ አባባል አስረዳ።

መመኘት

እርካታ

በጎ ስነምግባር

ምሰሶ

ምቀኝነት

ያልተስተካከለ

እንቅስቃሴዎች

<u>ቀለል አድርጎ ቃላትን እንደገና መፃፍ</u>

ስለ ቃላቶቹ በተሻለ ግንዛቤ ላይ በመመስረት ካቴኪዝምን በራስህ አባባል ፃፍ።

ጥ.

መ.

ጥ.

መ.

ጥ.

መ.

<u>መጽሐፍ ቅዱሳዊ ድጋፍ</u>

እያንዳንዱ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅስ የሚደግፈውን የካቴኪዝም ሐረግ(ዎች) ለይ።

አስቴር 5:10–13፣ ሐማ ግን ታግሦ ወደ ቤቱ ሄደ፤ ልኮም ወዳጆቹንና ሚስቱን ዘሳራን አስጠራ።፤ ሐማም የሀብቱን ክብርና የልጆቹን ብዛት፥ ንጉሡም ያከበረበትን ክብር ሁሉ፥ በንጉሡም አዛውንትና ባሪያዎች ላይ ከፍ ከፍ እንዳደረገው አጫወታቸው። ፤ ሐማም። ንግሥቲቱ አስቴር ወዳዘጋጀችው ግብዣ ከእኔ በቀር ከንጉሡ ጋር ማንንም አልጠራችም፤ ደግሞ ነገ ከንጉሡ ጋር ወደ እርስዋ ተጠርቻለሁ። ፤ ነገር ግን አይሁዳዊው መርዶክዮስ በንጉሡ በር ተቀምጦ ካየሁ ይህ ሁሉ ለእኔ ምንምን አይጠቅምም አለ።በራሳችን ርስት አለመርካትን ይከለክላል

መዝሙረ ዳዊት 16፡5-6 መድ ባማረ ስፍራ ወደቀችልኝ፥ ርስቴም ተዋበችልኝ። የመከረኝን እግዚአብሔርን እባርካለሁ፤ ደግሞም በሌሊት ኵላሊቶቼ ይገሥጹኛል።በራሳችን ሁኔታ ሙሉ እርካታን ይፈልጋል

መዝሙረ ዳዊት 73:25 በሰማይ ያለኝ ምንድር ነው? በምድርስ ውስጥ ከአንተ ዘንድ ምን እሻለሁ?በራሳችን ሁኔታ ሙሉ እርካታን ይፈልጋል

ምሳሌ 17:5፣ በድሀ የሚያላግጥ ፈጣሪውን ይሰድባል፤ በጥፋትም ደስ የሚለው ሳይቀጣ አይቀርም።ማንኛውም [የጎረቤትዎ] ለሆነ ነገር የሚደረግ ሁሉንም ከልክ ያለፈ እንቅስቃሴዎች እና ፍላጎት ይከለክላል።

ምሳሌ 30፡15-16 ስጠን ስጠን የሚሉ ሁለት ሴቶች ልጆች አሉት። ሦስቱ የማይጠግቡ አራቱም። በቃን የማይሉ ናቸው፤ እነርሱም ሲኦልና የማትወልድ ማኅፀን ውኃ የማትጠግብ ምድርና። በቃኝ የማትል እሳት ናቸው።በራሳችን ርስት አለመርካትን ይከለክላል

ማቴዎስ 6፡31 “እንግዲህ፦ ምን እንበላለን?” ወይም ‘ምን እንጠጣለን?’ ወይም ‘ምን እንለብሳለን?’ ብላችሁ አትጨነቁ።

ሮሜ 12፡15 “ደስ ከሚላቸው ጋር ደስ ይበላችሁ። ከሚያዝኑ ጋር አልቅሱ።

1ኛ ቆሮንቶስ 10፡10 “ከእነርሱም አንዳንዶቹ እንዳንጎራጎሩ በሚያጠፋውም እንደ ጠፉ አታንጐርጕሩ።”

1ኛ ቆሮንቶስ 10፡24 እያንዳንዱ የባልንጀራውን ጥቅም እንጂ አንድ ስንኳ የራሱን ጥቅም አይፈልግ።

1ኛ ቆሮንቶስ 13፡4፣ “ፍቅር... አይቀናም።”

ፊልጵስዩስ 2፡4 “እያንዳንዱ ለራሱ የሚጠቅመውን አይመልከት፥ ለባልንጀራው ደግሞ እንጂ።”

የካቴኪዝም ጥያቄዎች

1. አሥረኛው ትእዛዝ እንድትመኙ የሚፈቅደው የሌሎች ሰዎች ንብረት ምንድን ነው?

2. እግዚአብሔር ስለ ባለቤትህ ነገሮችና ስላለህባቸው የተለያዩ የሕይወት ሁኔታዎች ምን እንዲሰማህ ይፈልጋል?

3. ከመጎምጀት ተቃራኒ የሆነው የትኛው የልብ ሁኔታ ነው?

4. በአስቴር 3:1-5 ላይ በመመስረት ሐማ የተናደደው ለምን ነበር? ጋጢአቱስ ምን ነበር?

5. በ1ኛ ጢሞቴዎስ 6፡6 ላይ በመመስረት የዚህ ሕይወት “ታላቅ ጥቅም” ምንድን ነው?

ትውስታ ቁጥር

ዕብራውያን 13፡5 “ሕይወታችሁን ከገንዘብ ፍቅር ጠብቁ፤ ባላችሁበትም ይብቃችሁ

እግዚአብሔር። ከቶ አልጥልህም ብሎአልና። መቼም አልተውህም።'

1. ስግብግብነት ምንድን ነው?

2. የስግብግብነት ሁለት አካላት ምን ምን ናቸው?

3እንግዲህ በምድር ያሉቱን ብልቶቻችሁን ግደሉ፥ እነዚህም ዝሙትና ርኵሰት ፍትወትም ክፉ ምኞትም ጣኦትንም ማምለክ የሆነ መጎምጀት ነው (ቆላስይስ 3፡5) "ክፉ ምኞትና መጎምጎት" የሚለው ሐረግ የሚያመለክተው ምንን ነው?

4. በ1ኛ ጢሞቴዎስ 6:9 ላይ በመመስረት "የክፉዎች ሁሉ ሥር" ምንድን ነው?

5. ቅንዓትና አድመኛነት ባሉበት ስፍራ በዚያ ሁከትና ክፉ ስራ ሁሉ አሉና። (ያዕቆብ 3፡16)። አንድ ሰው በሌላ ሰው ላይ ሲቀና ምን ይሆናል?

6. በዘፍጥረት 3፡1-6 ሔዋን አሥረኛውን ትእዛዝ ጥሳለች?

7. የመነምጀት ተቃራኒው ምንድን ነው?

8. ዓለማዊ እርካታ ከመጽሐፍ ቅዱሳዊ እርካታ የሚለየው እንዴት ነው?

9. "የየመርካትን ምስጢር ተምሬአለሁ" ያለው ማን ነው?

10. እውነተኛ እርካታ ለማግኘት ምን ዓይነት መንፈሳዊ ነገሮችን ልትመኝ ይገባል?

11. እግዚአብሔር ክርስቲያኖች እርካታን እንዲማሩ ለመርዳት ምን ቃል ገብቷል?

የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት፡- የወይኑ አትክልት ጥማት
1. ከልብ ኃጢአት ጋር ብቻ የተያያዘው የትኛው ትእዛዝ ነው?

2. ስግብግብነት ምንድን ነው?

3. አሥረኛው ትእዛዝ ከሁለተኛው የጡባዊ ትእዛዛት ጋር እንዴት ይዛመዳል?

4. አክዓብ ማን ነበር? የተመኘውስ ምን ነበር?

5. ናቡቴ የወይኑን ቦታ ለመሸጥም ሆነ ለመለወጥ ፈቃደኛ ባልሆነ ጊዜ አክዓብ ምን አደረገ?

6. ለአክዓብ የወይን ቦታውን የማግኘት እቅድ ያዘጋጀው ማን ነው?

7. አክዓብ የጣሰው የትኞቹን ትእዛዛት ነው?

8. ኤልዛቤል የጣሰችው የትኞቹን ትእዛዛት ነው?

9. የከተማዋ ባለ ሥልጣናት የትኞቹን ትእዛዛት ጥሰዋል?

10. በናቡቴ ላይ የመሰከሩት የሐሰት ምስክሮች የትኛውን ትእዛዝ ጥሰዋል?

11. አክዓብ ይህን አደጋ መከላከል የሚችለው እንዴት ነው?

12. አንጀሊካ እንዲህ አለች እንበል፣ “መጋቢዬ ጥሩ ሰባኪ ነው እና እግዚአብሔርዊ ሕይወትን የሚኖር ነው። ግን ወደ ንግዴ እንዲገባ እና ምን ማድረግ እንዳለብኝ እንዲነግረኝ በጭራሽ አልፈልግም ስትል አሥረኛውን ትእዛዝ እየጣሰች ነው?

13. ቃየን ስድስተኛውን ትእዛዝ በመጣስ ወንድሙን አቤልን ገደለው (ክፍል VII፣ ምዕራፍ 2)። አሥረኛውን ትእዛዝ እንዴት አፈረሰ?

14. ዳዊት ሰባተኛውን ትእዛዝ በመጣስ ከቤርሳቤህ ጋር አመንዝሯል፣ (ክፍል VII፣ ምዕራፍ 3)። አሥረኛውን ትእዛዝ ያፈረሰው እንዴት ነው?

]

15. አካን ስምንተኛውን ትእዛዝ በመተላለፍ ከእግዚአብሔር ሰረቀ። (ክፍል VII, ምዕራፍ 4). አሥረኛውን ትእዛዝ እንዴት አፈረሰ?

16. ሐናንያ እና ሰጲራ ዘጠነኛውን ትእዛዝ ጥሰው እግዚአብሔርን እና ህዝቡን ዋሹ። (ክፍል VII, ምዕራፍ 5). አሥረኛውን ትእዛዝ እንዴት አፈረሱ?

17. የመጀመሪያውን ትእዛዝ ተመልከት፣ እሱም “ከእኔ በቀር ሌሎች አማልክት አይሁኑልህ” ይላል። (ክፍል VI፣ ምዕራፍ 3)፣ “አማልክት” እንደ ሀብት፣ ስልጣን እና ዝና ያሉ ጣዖታት ሊሆኑ የሚችሉበት። የመጀመሪያው እና አሥረኛው ትእዛዝ እንዴት ሊዛመድ ይችላል ብለህ ታስባለህ?